

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.001.01.2023

**Pan
Jarosław Obremski
Wojewoda Dolnośląski**

Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu
pl. Powstańców Warszawy 1
50-153 Wrocław

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.441.076.2023
Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia
30 maja 2023 r.

P/23/001 – „Wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w części 85/02 - województwo dolnośląskie”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu, pl. Powstańców Warszawy 1, 50-153 Wrocław ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jarosław Obremski, Wojewoda Dolnośląski, od 5 grudnia 2019 r. ² .
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Renata Kojro, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/17/2023 z dnia 16 stycznia 2023 r.2. Paweł Potemski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/2/2023 z dnia 2 stycznia 2023 r.3. Dominik Kosenda, specjalista kontroli państwowej, upoważnione do kontroli nr LWR/1/2023 z dnia 2 stycznia 2023 r.

(akta kontroli: t. I, str. 1-7)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	<p>Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2022, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 85/02 – województwo dolnośląskie oraz ocena wykonania planów finansowych jednostek finansowanych w ramach tej części budżetu państwa.</p> <p>Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none">– działania związane z egzekucją dochodów budżetowych,– realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2022 r. w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,– nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o <i>finansach publicznych</i>⁴, w tym:<ol style="list-style-type: none">a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 85/02 – województwo dolnośląskie.
Zakres kontroli	<p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:</p> <ul style="list-style-type: none">– analiza wykonania planu dochodów,– analiza stanu należności pozostałych do zapłaty,

¹ Dalej: DUW lub Urząd.

² Dalej także: Wojewoda.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.; dalej: ufp.

- szczegółowa kontrola windykacji zaległości,
- analiza realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontrola prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w części 85/02 – województwo dolnośląskie w trakcie roku budżetowego,
- kontrola prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych,
- kontrola prawidłowości dokonanych blokad,
- kontrola przestrzegania ustalonych dla części 85/02 – województwo dolnośląskie limitów wydatków, w tym limitów środków na wynagrodzenia,
- kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- szczegółowa analiza wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia,
- szczegółowa analiza wybranej próby wydatków, które w 2021 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego,
- kontrola prawidłowości udzielania i realizacji wybranych zamówień publicznych/ analiza wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- analiza przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- analiza stanu zobowiązań,
- analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa i budżetu środków europejskich przez podległe jednostki finansowane w ramach części 85/02 – województwo dolnośląskie.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.

III. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia w formie opisowej wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w części 85/02 – województwo dolnośląskie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Ocena ta wynika z ocen cząstkowych: [1] negatywnej oceny w zakresie dochodzenia należności, [2] pozytywnej oceny w zakresie wykonania wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, jednakże ujawniono w tym obszarze wydatki ocenione jako niecelowe lub niegospodarne na kwotę 566,8 tys. zł oraz poniesione z naruszeniem prawa na kwotę 3 251,4 tys. zł, a także [3] pozytywnej opinii odnośnie do sporządzonych przez DUW sprawozdań budżetowych i sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Wpływ na ocenę wykonania budżetu państwa w 2022 r. w części 85/02 miały również stwierdzone nieprawidłowości świadczące o nierealizowaniu wniosków pokontrolnych z lat ubiegłych (w zakresie dochodów) oraz stwierdzone przypadki działań nierzetelnych związanych z realizacją wydatków ogółem w kwocie 34 050,5 tys. zł.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że zrealizowane w 2022 r. dochody dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie w kwocie 241 690,7 tys. zł były wyższe o 5,3% od uzyskanych w roku poprzednim oraz o 29,7% od zaplanowanych w ustawie budżetowej. W przypadku dysponenta III stopnia dochody wykonane w 2022 r. w kwocie 21 951,9 tys. zł były wyższe zarówno od dochodów zaplanowanych na ten rok (o 21,8%) oraz od dochodów uzyskanych w 2021 r. (o 29,9%). W przypadku zaległości dysponenta części stwierdzono, że ich stan na koniec 2022 r. wzrósł w stosunku do roku poprzedniego o 8,5%, a w przypadku zaległości dysponenta III stopnia stan zaległości zmniejszył się o 1,1% w porównaniu do roku poprzedniego. Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie wykonanie budżetu państwa w 2022 r. przez DUW w zakresie dochodzenia należności. Na powyższą ocenę wpływ miała przede wszystkim skala stwierdzonych nieprawidłowości ogółem w obszarze windykacji na kwotę 2 759,7 tys. zł (co stanowiło 1,1% zrealizowanych dochodów dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie). W pięciu z 10 skontrolowanych należności, tj. 50% badanych przypadków, NIK stwierdziła nieprawidłowości w zakresie terminowości prowadzenia windykacji, co było działaniem nierzetelnym oraz stanowiło naruszenie art. 42 ust. 5 *ufp*. W każdej z zakwestionowanych spraw przez okres od dwóch miesięcy do ponad trzech lat bez uzasadnienia nie podejmowano działań w celu wyegzekwowania należności.

Wydatki budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w kwocie ogółem 4 135 840,3 tys. zł zostały wykonane na zaplanowanym poziomie (ich realizacja wyniosła odpowiednio 98,6% i 100%), nie zawsze jednak w sposób celowy, gospodarny, rzetelny i legalny.

Kontrola 27,5% dotacji udzielonych przez dysponenta części 85/02, wykazała, że zostały one przekazane beneficjentom w prawidłowo ustalonych kwotach i terminach umożliwiających realizację zadań. W rezultacie wydatkowania tych środków osiągnięto zakładane cele. Sprawdzono także 36,2% wartości dokonanych blokad, nie stwierdzając nieprawidłowości. Kontroli zgodności z ustawą z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych*⁶ oraz wewnętrznymi regulacjami poddano również pięć postępowań o udzielenie zamówień publicznych (na które łącznie wydatkowano 581,9 tys. zł), w każdym stwierdzając nieprawidłowość.

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2022 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm.; dalej: *pzp*.

W ramach kontroli zbadano 5,0% wydatków budżetu państwa zrealizowanych przez DUW w części 85/02. Środki publiczne wykorzystano z reguły celowo i gospodarnie, a wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonych w *ufp* i aktach wykonawczych do tej ustawy (poza przypadkami wskazanymi powyżej).

Obowiązujący w DUW system kontroli zarządczej i funkcjonujące w jego ramach mechanizmy kontroli w zakresie finansowym nie zapobiegły jednak wystąpieniu nieprawidłowości polegających na: **[1]** udzieleniu zamówienia publicznego, którego przedmiotem było świadczenie usług na rzecz DUW w zakresie prac biurowych, wspomagających pracę Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców (w wyniku realizacji którego wydatkowano 71,7 tys. zł) w sposób nierzetelny, z naruszeniem zasady efektywności wyrażonej w art. 17 ust. 1 pkt 2 *pzp*, **[2]** zleceniu usług obejmujących transport i utylizację śniętych ryb wyłowionych z rzeki Odry i jej zalewów (w wyniku czego wydatkowano 312,5 tys. zł) bez poprzedzenia ich rzetelnym (z należytą starannością) ustaleniem wartości tego zamówienia, a także bez przeprowadzenia określonej regulacjami wewnętrznymi procedury, a także z naruszeniem art. 46 ust. 1 *ufp*, tj. bez zabezpieczenia środków finansowych w planie finansowym, ponadto niegospodarnie wydatkując łącznie 283,0 tys. zł poprzez zlecenie usługi wykonawcy oferującemu cenę ponad 30-krotnie wyższą od ceny stosowanej przez innego wykonawcę, z którym wcześniej współpracowano oraz zastosowanie ryczałtowej stawki za utylizację śniętych ryb w dziewięciu dowodach księgowych; **[3]** zawarciu 34 umów zleceń na kwotę ogółem 271,0 tys. zł w związku z realizacją czterech zamówień publicznych poddanych szczegółowemu badaniu, z naruszeniem „Rekomendacji dotyczących zawierania umów cywilnoprawnych w jednostkach administracji rządowej”⁷, co było działaniem nierzetelnym; **[4]** nierzetelnym oszacowaniu wartości zamówienia w dwóch postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych, co doprowadziło do przeprowadzenia tych postępowań w niewłaściwym trybie, bez zastosowania przepisów *pzp*; **[5]** niezapewnieniu w 12 postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych potencjalnym wykonawcom – wynikającego z zarządzenia Nr 21 Dyrektora Generalnego DUW z dnia 6 maja 2021 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustalenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych i wydatkowania środków publicznych w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu⁸ – czasu na składanie ofert, a w jednym postępowaniu nieskierowaniu ofert do wymaganej liczby oferentów; **[6]** nieuprawnionym wprowadzeniu terminu przyjmowania wniosków o przyznanie dotacji na finansowanie dodatku osłonowego, dłuższego niż wynikający z art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o *dodatku osłonowym*⁹; **[7]** niedostępnianiu wyników kontroli przeprowadzanych w DUW w okresie objętym kontrolą, czego wymagał art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o *dostępie do informacji publicznej*¹⁰; **[8]** zawnioskowaniu do Ministra Finansów o środki z rezerwy celowej na kwotę ogółem 3 003,0 tys. zł w ramach rozdziału klasyfikacji budżetowej 75478 -*Usuwanie skutków klęsk żywiołowych*, podczas gdy w 2022 r. nie wprowadzono na terenie województwa dolnośląskiego stanu klęski żywiołowej; **[9]** zawnioskowaniu do Rady Ministrów o środki z rezerwy ogólnej w łącznej kwocie 33 105,3 tys. zł na sześć działań, które nie spełniały kryterium finansowania z takiego źródła, co było działaniem nierzetelnym; **[10]** wypłaceniu dyspozytorom medycznym zatrudnionym na umowy zlecenia

⁷ Zamieszczonych na stronie internetowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w zakładce Kontrola i nadzór, w punkcie Materiały; dalej: Rekomendacje PRM.

⁸ Dalej: Regulamin.

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 169, ze zm.; dalej: ustawa o dodatku.

¹⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 902; dalej: uodip.

dotatkowego wynagrodzenia w łącznej kwocie 156,4 tys. zł, za pracę, która już raz została opłacona; [11] niegospodarnym wydatkowaniu 37,2 tys. zł za nocleg żołnierzy obrony terytorialnej oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej (zabezpieczających szpital tymczasowy), tj. na zadanie nieprzewidziane do realizacji przez Wojewodę Dolnośląskiego; [12] nieprzeprowadzeniu analizy kosztów dystrybucji energii elektrycznej, której realizacja mogła obniżyć ponoszone z tego tytułu w 2022 r. wydatki o kwotę 90,2 tys. zł.

NIK pozytywnie zaopiniowała roczne/łączne sprawozdania za 2022 r., sporządzone przez dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie oraz sprawozdania jednostkowe DUW. Sprawozdania łączne dysponenta części 85/02 zostały sporządzone prawidłowo i rzetelnie, na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów, a sprawozdania jednostkowe DUW na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹¹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe – windykacja należności

1.1. Dysponent części 85/02 zrealizował w 2022 r. dochody budżetu państwa w wysokości 241 690,7 tys. zł, co stanowiło 129,7% zaplanowanej kwoty (186 368,0 tys. zł) i 105,2% dochodów wykonanych w 2021 r. (229 636,3 tys. zł).

W strukturze zrealizowanych dochodów największy udział miały dochody w następujących działach: [1] 700 – *Gospodarka mieszkaniowa* – 62,5% (151 165,8 tys. zł)¹², [2] 855 – *Rodzina* – 16,7% (40 314,9 tys. zł)¹³ oraz [3] 750 – *Administracja publiczna* – 8,7% (20 987,3 tys. zł)¹⁴.

Dochody uzyskano w 20 działach klasyfikacji budżetowej, przy 14 zaplanowanych ustawą budżetową¹⁵. Dochody nieplanowane zrealizowano w sześciu działach: 050 – *Rybołówstwo i rybactwo* (1,4 tys. zł)¹⁶, 752 – *Obrona narodowa* (0,6 tys. zł)¹⁷, 755 – *Wymiar sprawiedliwości* (21,7 tys. zł)¹⁸, 758 – *Różne rozliczenia* (6,6 tys. zł)¹⁹, 854 – *Edukacyjna opieka wychowawcza* (28,9 tys. zł)²⁰ oraz 921 – *Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego* (263,5 tys. zł)²¹.

¹¹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹² W tym w rozdziale 70005 – *Gospodarka gruntami i nieruchomościami* w § 2350 – *dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego* (150 611,3 tys. zł), głównie z tytułu gospodarowania nieruchomościami, zrealizowane przez starostwa powiatowe i urzędy miast na prawach powiatu, jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

¹³ Główne źródło dochodów w tym dziale stanowiły dochody w rozdziale 85502 – *Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego* w § 2350 – *dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego* w wysokości 35 817,4 tys. zł, tj. z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego od dłużników oraz wpływ z tytułu odzyskanych zaliczek alimentacyjnych.

¹⁴ W tym przede wszystkim w rozdziale 75011 – *Urzędy Wojewódzkie* w § 0930 – *wpływy z opłat paszportowych oraz pozostałych opłat konsularnych* (15 186,6 tys. zł).

¹⁵ Ustawa budżetowa z dnia 17 grudnia 2021 r. na rok 2022 (Dz. U. z 2022 r. poz. 270); dalej: ustawa budżetowa.

¹⁶ Z tytułu sprzedaży dwóch samochodów służbowych przeznaczonych do kasacji.

¹⁷ Z tytułu zwrotu niewykorzystanych dotacji.

¹⁸ Z tytułu zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem.

¹⁹ Z tytułu zwrotów niewykorzystanych dotacji.

²⁰ Z tytułu zwrotów niewykorzystanych dotacji, m.in. stypendium szkolnego socjalnego przyznanego w latach ubiegłych.

²¹ Z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych.

Wyższe od planowanych dochody uzyskano w 13 działach²² (łącznie o 56 080,9 tys. zł), w tym w dziale: 010 – *Rolnictwo i łowiectwo* o 4,9%, tj. o 253,5 tys. zł²³, 500 – *Handel* o 21,1%, tj. o 40,2 tys. zł²⁴, 600 – *Transport i łączność* o 269,8%, tj. o 280,7 tys. zł²⁵, 630 – *Turystyka* o 12,3%, tj. o 4,3 tys. zł²⁶, 700 – *Gospodarka mieszkaniowa* o 27,3%, tj. o 32 441,8 tys. zł²⁷, 710 – *Działalność usługowa* o 196,0%, tj. o 1 540,9 tys. zł²⁸, 750 – *Administracja publiczna* o 17,6%, tj. o 3 134,3 tys. zł²⁹, 754 – *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa* o 96,8%, tj. o 145,1 tys. zł³⁰, 801 – *Oświata i wychowanie* o 359,1%, tj. o 197,5 tys. zł³¹, 851 – *Ochrona zdrowia* o 90,3%, tj. o 7 403,5 tys. zł³², 852 – *Pomoc społeczna* o 178,7%, tj. o 1 093,9 tys. zł³³, 855 – *Rodzina* o 30,5%, tj. o 9 410,9 tys. zł³⁴ oraz 900 – *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska* o 70,3%, tj. o 134,3 tys. zł³⁵.

Natomiast nie zrealizowano dochodów na kwotę 1 080,8 tys. zł w planowanej wysokości w dziale 853 – *Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej*. Wynikało to m.in. ze zmniejszonej liczby składanych wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową i rejestracji oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom i niższymi wpływami z tytułu opłat wnoszonych przy składaniu ww. wniosków. Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu wskazała, że w DUW 90% wydawanych zezwoleń i rejestrowanych oświadczeń dotyczyła obywateli Ukrainy. Ponieważ przepis art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa³⁶ umożliwił legalne zatrudnienie obywateli Ukrainy na podstawie powiadomienia właściwego

²² Dotyczy tych działów, w których dochody zostały zaplanowane w ustawie budżetowej.

²³ Wynikało to m.in. z większych kar pieniężnych nakładanych przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych we Wrocławiu, zgodnie z art. 40a ust. 5 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1688, ze zm.), ze zwiększenia wpływów za opłaty za czynności przeprowadzone w ramach kontroli granicznej jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, a także zwiększenia wpływów za nadzór powiatowych lekarzy weterynarii nad ubojem zwierząt, za badania przed- i poubojowe.

²⁴ Zwiększeniu uległa liczba kontroli i kar nałożonych na podmioty oraz wpłat z lat ubiegłych.

²⁵ Wynikało to głównie ze zwiększonych wpływów z tytułu kosztów upomnień wysłanych przez Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego we Wrocławiu w związku z brakiem wpłat w terminie kar pieniężnych, wzrostu kosztów wysłanych upomnień, wzrostu liczby wysłanych upomnień oraz z tytułu opłat za wydane zaświadczenia ADR (potwierdzające posiadanie uprawnień, które umożliwiały pracę kierowców w zakresie przewozu materiałów niebezpiecznych na terenie Polski i zagranicą) lub jego wtórnika.

²⁶ Zwiększyła się liczba przeprowadzonych egzaminów dotyczących sprawdzenia kwalifikacji osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika górskiego.

²⁷ Wzrosła liczba wpłat od dłużników z lat poprzednich spowodowana działaniami windykacyjnymi.

²⁸ Spowodowanej zwiększonymi wpływami z: opłat egzaminacyjnych, z tytułu udostępnienia informacji geologicznej, z tytułu ustanowienia górniczego, kar nałożonych na osoby prawne, a także opłat legalizacyjnych.

²⁹ Wynikało to m.in. ze: zwiększonej liczby kar nałożonych na osoby fizyczne na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2022 r. poz. 1731, ze zm.), większej liczby wniosków o wydanie karty pobytu, większych wpływów za najem sal konferencyjnych w pomieszczeniach DUW, większej liczby wniosków o wydanie paszportu, z tytułu rozliczeń lat ubiegłych wynikających z korekty dodatków dla kierowników specjalizacji nadzorujących szkolenia specjalizacyjne lekarzy, większej liczby opłat za przystąpienie do egzaminu stwierdzającego kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami.

³⁰ Głównie z powodu większych wpływów z wynajmu mieszkań i pomieszczeń.

³¹ Głównie z powodu większej liczby wniosków o wydanie duplikatów dokumentów.

³² Wynikało to głównie z: wyegzekwowania należności za kary nałożone w latach poprzednich, zwiększonej liczby kontroli sanitarnych i nałożonych kar, wynajmu pomieszczeń biurowych, wykonywania większej liczby badań do orzecznictwa dla celów sanitarno-epidemiologicznych, zwiększonych wpływów za opłaty za zezwolenia na prowadzenie aptek, punktu aptecznego i większej liczby wykonanych analiz laboratoryjnych.

³³ Z powodu zwiększenia stawki za godzinę świadczonych usług opiekuńczych przez ośrodki pomocy społecznej lub na ich zlecenie.

³⁴ Wynikało to głównie z odzyskanych poprzez egzekucję zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego od dłużników oraz wpływów odzyskanych zaliczek alimentacyjnych.

³⁵ Głównie z powodu większych wpływów z tytułu opłat i kar pieniężnych nakładanych na podmioty w związku z nieprzestrzeganiem przepisów z zakresu ochrony środowiska.

³⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 103, ze zm.

powiatowego urzędu pracy, które nie podlegało opłacie, pozyskano niższe niż planowano dochody w tym zakresie.

W 2022 r. w części 85/02 – województwo dolnośląskie nie wystąpiły ujemne dochody.

(akta kontroli: t. III, str. 274-288; t. IV, str. 1-31, 153-167; t. III, str. 91)

Dochody dysponenta III stopnia³⁷ w 2022 r. wyniosły 21 951,9 tys. zł³⁸ i były wyższe zarówno od dochodów zaplanowanych na ten rok o 3 927,9 tys. zł (tj. o 21,8%), jak i od dochodów uzyskanych w 2021 r. o 5 049,6 tys. zł (tj. o 29,9 %). Stanowiły one 9,1% udziału w dochodach uzyskanych w części 85/02. Największe, bo sięgające 92,4% zrealizowanych dochodów DUW, były dochody w dziale 750 – *Administracja publiczna* (20 294,5 tys. zł), w tym w rozdziale 75011 – *Urzędy wojewódzkie* (20 181,8 tys. zł), w § 0930 – *wpływy z opłat paszportowych oraz pozostałych opłat konsularnych*, w którym wykonanie w 2022 r. wyniosło 15 186,6 tys. zł (75,2% planu), co miało zasadniczy wpływ na wyższe osiągnięte przez dysponenta III stopnia dochody w tym rozdziale w 2022 r. w stosunku do roku poprzedniego (wzrost o 5 727,8 tys. zł, tj. o 60,6%). Jednocześnie większe niż zakładano o 1 686,6 tys. zł (tj. 12,5%) wykonanie planu w 2022 r. w § 0930 – *wpływy z opłat paszportowych oraz pozostałych opłat konsularnych* miało znaczący wpływ na osiągnięte przez dysponenta III stopnia wyższe dochody w 2022 r.

W 2022 r. u dysponenta III stopnia (DUW) nie wystąpiły ujemne dochody.

(akta kontroli: t. I, str. 146, 428-463; t. II, str. 1-7, 29-57; t. IV, str. 1-7)

1.2.1. Według stanu na 31 grudnia 2022 r. należności pozostałe do zapłaty ogółem w części 85/02 – województwo dolnośląskie wyniosły 1 523 053,5 tys. zł i wzrosły w stosunku do należności w roku poprzednim o 119 295,3 tys. zł, tj. o 8,5%. Wzrost ten nastąpił przede wszystkim w dwóch działach:

- **855 – Rodzina**, gdzie należności wyniosły 1 374 779,2 tys. zł, co stanowiło 90,3% należności ogółem (wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 111 015,9 tys. zł, tj. o 8,8%). Wynikało to głównie z niewyegzekwowania od dłużników alimentacyjnych zwrotów świadczeń z funduszu alimentacyjnego (w rozdziale 85502 w § 2350), gdzie zanotowano wzrost z kwoty 1 261 322,1 tys. zł na 31 grudnia 2021 r. do 1 369 945,4 tys. zł na 31 grudnia 2022 r. (tj. o 8,6%), co wynikało przede wszystkim ze zwiększenia liczby dłużników alimentacyjnych oraz długotrwałych postępowań egzekucyjnych;

- **700 – Gospodarka mieszkaniowa**, gdzie należności, w szczególności niewniesione opłaty za użytkowanie wieczyste wyniosły 106 073,6 tys. zł, co stanowiło 7,0% należności ogółem (wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 5 917,4 tys. zł, tj. o 5,9%).

³⁷ Wojewoda, jako dysponent części 85/02, był również dysponentem III stopnia środków budżetu państwa w zakresie dokonywania wydatków ujętych w planie finansowym DUW oraz pobierania dochodów. Zgodnie z zarządzeniem Nr 1 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 3 stycznia 2022 r. w sprawie ustanowienia dysponentów środków budżetu państwa, rozliczania dotacji udzielonych z budżetu państwa oraz realizacji budżetu Wojewody Dolnośląskiego w układzie zadaniowym, realizację zadań w tym zakresie Wojewoda powierzył Dyrektorowi Generalnemu Urzędu, z zastrzeżeniem należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym, należności Skarbu Państwa przejętych przez Wojewodę jako mienie pozostałe po zlikwidowanych państwowych jednostkach organizacyjnych lub spółkach z udziałem Skarbu Państwa, po rozwiązanych lub wygasłych umowach o oddanie przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania, po przedsiębiorstwach państwowych wykreślonych z rejestru przedsiębiorców lub przejętych przez Skarb Państwa z innych tytułów oraz nieściągniętych należności zlikwidowanego Funduszu Skarbu Państwa, wydatków budżetu państwa, będących zasądzonymi zobowiązaniami (z tytułu rent i odszkodowań) Skarbu Państwa - Wojewody Dolnośląskiego, wydatków związanych z obsługą mienia Skarbu Państwa, które powierzył Wydziałowi Finansów i Budżetu (dalej: WFIB). Obsługę finansową Wojewody, jako dysponenta środków III stopnia, powierzoną Dyrektorowi Generalnemu prowadził Wydział Organizacji i Rozwoju (dalej: WOIR). Zarówno dochody, jak i wydatki, dysponenta III stopnia obsługiwane przez ww. wydziały były odrębnie planowane.

³⁸ Na uzyskane przez dysponenta III stopnia w 2022 r. dochody budżetu państwa złożyły się dochody w kwocie 21 300,7 tys. zł zrealizowane przez WFIB oraz w kwocie 651,2 tys. zł przez WOIR.

Zaległości netto według stanu na 31 grudnia 2022 r. wyniosły 1 522 002,2 tys. zł i były wyższe o 117 949,1 tys. zł, tj. o 8,4% od zaległości netto na koniec 2021 r. Wpływ na to miał głównie wzrost w dziale 855 – *Rodzina*, w tym m.in. z tytułu niewyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych zwrotów świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Drugie co do wielkości zaległości netto wystąpiły w dziale 700 – *Gospodarka mieszkaniowa*, w rozdziale 70005 – *Gospodarka gruntami i nieruchomościami* w § 2350, tj. związane z realizacją zadań zleczonych jednostkom samorządu terytorialnego, które wyniosły 110 501,8 tys. zł i w stosunku do 2021 r. (105 178,7 tys. zł) wzrosły o 5,0%.

(akta kontroli: t. III, str. 274-288; t. IV, str. 1-31, 36-39, 152-167)

Zaległości netto jednostek podległych Wojewodzie Dolnośląskiemu według stanu na 31 grudnia 2022 r. wyniosły 22 836,9 tys. zł i były wyższe o 3 116,3 tys. zł (tj. o 15,8%) od zaległości na koniec 2021 r., wynoszących 19 720,6 tys. zł. Znaczący wzrost zaległości odnotowano w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska we Wrocławiu (wzrost o 3 256,8 tys. zł, tj. o 32,8%)³⁹, w Wojewódzkim Inspektoracie Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych we Wrocławiu (wzrost o 52,9 tys. zł, tj. o 26,9%)⁴⁰, w Wojewódzkim Inspektoracie Transportu Drogowego we Wrocławiu (o 3,3 tys. zł, tj. o 24,9%)⁴¹. Zaległości netto na poziomie 120,1 tys. zł wystąpiły także w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków we Wrocławiu⁴², podczas, gdy na koniec 2021 r. jednostka ta nie wykazywała zaległości.

(akta kontroli: t. IV, str. 32-35, 40-53, 64-80)

W odniesieniu do pięciu działów, w których poziom zaległości netto był najwyższy, tj. 855 – *Rodzina*⁴³ w szczególności rozdział 85502 – *Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego*; 700 – *Gospodarka mieszkaniowa*⁴⁴, w szczególności rozdział 70005 – *Gospodarka gruntami i nieruchomościami*; 710 – *Działalność usługowa*⁴⁵, w szczególności rozdział 71015 – *Nadzór budowlany*; 851 – *Ochrona zdrowia*⁴⁶, w szczególności rozdział 85132 – *Inspekcja sanitarna* oraz 900 – *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska*⁴⁷, w szczególności rozdział 90014 – *Inspekcja ochrony środowiska*, WFiB kierował pisma do wydziałów merytorycznych DUW i jednostek podległych, przypominające o konieczności terminowego przekazywania dokumentów dotyczących należności publicznoprawnych oraz pozyskiwał z wydziałów merytorycznych DUW informacje o podejmowanych działaniach mających na celu wyegzekwowanie przypisanych należności. Po zakończeniu okresów sprawozdawczych do sprawozdania Rb-27ZZ sporządzano dla wydziałów merytorycznych kwartalne informacje o wysokości wykonanych

³⁹ Wzrost zaległości spowodowany był przede wszystkim przypisem nowych należności cywilnoprawnych z tytułu roszczenia, które przysługiwało Skarbowi Państwa w związku z zapłatą środków pieniężnych zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu, I Wydział Cywilny, sygn. akt. I C 1339/19 z 2 lipca 2021 r. oraz wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, I Wydział Cywilny, sygn. akt I ACa 1203/21 z 24 lutego 2022 r.

⁴⁰ Wzrost zaległości spowodowany był wprowadzeniem nowych przepisów (obowiązujących od 2021 r.) dotyczących kontroli, jak również nakładania kar pieniężnych z zakresu przejętych zadań Inspekcji Handlowej, dotyczących dużych podmiotów detalicznych - sieci handlowych (wartość nakładanych kar, których wysokość opierała się o przychód wykazany przez te podmioty proporcjonalnie wzrosła). W związku z brakiem płatności nałożonych kar w terminach, sytuacja znalazła odzwierciedlenie we wzroście zaległości netto.

⁴¹ Wzrost zaległości związany był ze znaczącym wzrostem liczby nakładanych kar pieniężnych w stosunku do roku ubiegłego przy jednoczesnym znaczącym wzroście nieuregulowanych kar w terminie. W 2022 r. wzrosła także liczba wystawionych upomnień oraz tytułów wykonawczych.

⁴² Powstałe należności były związane z wydanymi w 2022 r. postanowieniami nakładającymi grzywny w celu przymuszenia.

⁴³ Poziom zaległości netto wynosił 1 373 046,3 tys. zł, tj. 90,2% zaległości netto ogółem.

⁴⁴ Poziom zaległości netto wynosił 110 501,8 tys. zł, tj. 7,3% zaległości netto ogółem.

⁴⁵ Poziom zaległości netto wynosił 5 502,9 tys. zł, tj. 0,4% zaległości netto ogółem.

⁴⁶ Poziom zaległości netto wynosił 4 961,7 tys. zł, tj. 0,3% zaległości netto ogółem.

⁴⁷ Poziom zaległości netto wynosił 13 197,6 tys. zł, tj. 0,9% zaległości ogółem.

dochodów, jak i stanie zaległości i wykazanych w tych sprawozdaniach przez jednostki samorządu terytorialnego⁴⁸, monitorowano należności i zaległości na podstawie wyjaśnień jednostek podległych opisujących ich charakter oraz uzupełniających informacji j.s.t., przedstawiających strukturę zaległości. Przeprowadzono również analizy zrealizowanych dochodów oraz zaległości w przekroju klasyfikacji budżetowej oraz w podziale na jednostki realizujące oraz przypominano j.s.t. o obowiązujących terminach przekazywania dochodów budżetu państwa oraz wskazywano numery rachunków bankowych, na które należy dokonywać wpłat.

(akta kontroli: t. III, str. 274-288; t. IV, str. 2-31, 81-147, 396-412)

Na koniec 2022 r. u dysponenta III stopnia wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w łącznej kwocie 12 446,7 tys. zł, z czego 12 109,8 tys. zł dotyczyło należności zaewidencjonowanych w WFiB, a 336,9 tys. zł w WOiR. Wysokość tych należności była niższa niż w roku poprzednim o 131,1 tys. zł, tj. o 1,1%. Wpływ na to miał głównie spadek należności w dziale 710 – *Działalność usługowa* w rozdziale 71015 – *Nadzór budowlany*, w § 0580 – *wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych*, wynoszący 580,7 tys. zł (spadek o 34,7%), w § 0580 – *wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych*, wynoszący 369,1 tys. zł (spadek o 35,7%) oraz w dziale 750 – *Administracja publiczna* w rozdziale 75095 – *Pozostała działalność* w § 810 – *wpłaty środków pozostałych z likwidowanych przedsiębiorstw*, wynoszący 2 053,7 tys. zł (spadek o 5,8%). Jednocześnie wysokość zaległości netto dysponenta III stopnia wyniosła 9 656,6 tys. zł, co stanowiło 77,6% należności pozostałych do zapłaty i była niższa od kwoty zaległości netto na koniec 2021 r. (9 680,0 tys. zł) o 23,4 tys. zł (spadek o 0,2%). Największy udział w strukturze tych zaległości miały wierzytelności przejęte przez Wojewodę Dolnośląskiego z dniem 1 stycznia 2017 r. po zlikwidowanym Funduszu Skarbu Państwa, według stanu na 31 grudnia 2022 r. w łącznej kwocie 7 752,8 tys. zł⁴⁹ (80,3% zaległości netto dysponenta III stopnia).

(akta kontroli: t. I, str. 146, 428-463; t. II, str. 1-4, 8-9, 29-31, 58; t. III, str. 92; t. IV, str. 1-31)

Według stanu na koniec 2022 r. dysponent części 85/02 – województwo dolnośląskie oraz dysponent III stopnia nie posiadał należności przejętych.

(akta kontroli: t. II, str. 29; t. IV, str. 8)

W 2022 r. nie dokonywano spisów należności przedawnionych w księgach prowadzonych przez WOiR. Natomiast w księgach⁵⁰ prowadzonych przez WFiB w 2022 r. spisano z powodu przedawnienia należności w łącznej kwocie 43,1 tys. zł. Obejmowały one trzy⁵¹ należności po zlikwidowanym Funduszu Skarbu Państwa na kwotę 40,2 tys. zł oraz jedną karę pieniężną⁵² na kwotę 2,9 tys. zł. Badanie wszystkich (czterech) należności przedawnionych wykazało, że:

- terminy przedawnienia należności objęte były stałym monitoringiem w WFiB przy wykorzystaniu jednego z modułów systemu finansowo-księgowego oraz poprzez bieżącą analizę dokumentów i toczących się spraw;

⁴⁸ Dalej: j.s.t.

⁴⁹ Wykazane w dziale 750 – *Administracja publiczna* w rozdziale 75095 – *Pozostała działalność* w § 0630, § 0810 i § 0920.

⁵⁰ Dotyczy dysponenta III stopnia. W księgach dysponenta części prowadzonych przez WFiB nie wystąpiły takie zdarzenia.

⁵¹ We wszystkich trzech przypadkach dotyczyły odsetek ustawowych za opóźnienie.

⁵² W związku z niedopełnieniem obowiązku zgłoszenia w ustawowym terminie zmiany danych objętych rejestrem w zakresie zawarcia obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotu leczniczego.

- podejmując decyzje o spisaniu należności przedawnionych ustalono stan faktyczny i wyjaśniano wszystkie okoliczności sprawy;
- spisanie było uzasadnione, gdyż upłynął termin przedawnienia należności;
- we wszystkich czterech badanych przypadkach spisania dokonano nierzetelnie, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. I, str. 32; t. II, str. 60; t. III, str. 4-12; t. IV, str. 169-325)

1.2.2. Obieg dokumentów i informacji, w tym dotyczących należności, został uregulowany m.in. w Regulaminie DUW oraz w:

- zarządzeniu Nr 418 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 5 listopada 2021 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów w WFIB⁵³ oraz w zarządzeniu Nr 381 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 grudnia 2022 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie przyjętych zasad polityki rachunkowości w zakresie obsługi budżetu Wojewody Dolnośląskiego;
- zarządzeniu Nr 22 Dyrektora Generalnego DUW z dnia 19 maja 2018 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych i kontroli finansowej w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu⁵⁴;
- zarządzeniu Nr 335 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 30 sierpnia 2021 r. w sprawie ustalenia zasad (polityki) rachunkowości w WOIR⁵⁵ w odniesieniu do należności dochodów budżetowych o charakterze cywilnoprawnym.

Zgodnie z treścią ww. zarządzeń, kontrolę terminowości spłat należności dochodów budżetowych o charakterze cywilnoprawnym sprawowali pracownicy Oddziału Księgowości i Budżetu w WOIR. W Wydziale tym nie utworzono odrębnej komórki windykacyjnej. Podstawą kontroli terminowości spłat należności była bieżąca analiza ksiąg rachunkowych i ewidencja dziennych operacji na rachunku bankowym dochodów, która umożliwiała identyfikację m.in. nieterminowo spłaconych należności oraz podejmowania działań w postaci m.in. monitu w sprawie zapłaty tych należności. W przypadku braku zapłaty należności cywilnoprawnych sprawy były kierowane do Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli celem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego i dalej egzekucyjnego. WOIR monitorował czynności podejmowane przez radców prawnych.

W WFIB kontrolę terminowości spłat należności Skarbu Państwa realizowali pracownicy Oddziału Realizacji Dochodów i Wydatków w oparciu o ewidencję księgową prowadzoną w systemie finansowo-księgowym. W przypadku braku zapłaty wystawiano upomnienia oraz tytuły wykonawcze.

(akta kontroli: t. I, str. 31-174, 464-577; t. II, str. 29-31; t. IV, str. 2-14)

W celu zwiększenia skuteczności egzekucji zaległości dochodzonych przez DUW, zarówno WFIB, jak i WOIR, wysyłał pisma do organów egzekucyjnych z zapytaniami o aktualny stan postępowania, prowadzono dalsze działania po zakończeniu nieskutecznej egzekucji, zmierzające do wyjawienia majątku dłużnika oraz dokonania wpisu hipoteki przymusowej na jego nieruchomości, a także na wniosek dłużników prowadzono postępowania w sprawie udzielenia ulg w spłacie należności.

(akta kontroli: t. I, str. 32-34; t. II, str. 29-31; t. IV, str. 2-14)

Wszystkie należności DUW ujmowano w księgach rachunkowych w momencie ich powstania na podstawie otrzymanych dokumentów, przy czym przypis należności dokonanych na podstawie wydanych przez organ decyzji, postanowień, orzeczeń

⁵³ Ze zm.

⁵⁴ Ze zm.

⁵⁵ Ze zm.

oraz upomnień następował po otrzymaniu zwrotnego potwierdzenia odbioru przez stronę, z uwzględnieniem zasad związanych z domniemaniem doręczenia.

(akta kontroli: t. I, str. 324-399)

Udzielanie w DUW ulg w spłacie należności w postaci umarzenia w całości lub części, odraczania lub rozkładania na raty zostało uregulowane zarządzeniami Wojewody Dolnośląskiego Nr 137 z dnia 4 kwietnia 2019 r. w sprawie udzielania ulg w spłacie należności stanowiących dochody Skarbu Państwa oraz Nr 261 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie trybu postępowania przy umarzeniu w całości albo w części bądź odraczaniu lub rozkładaniu na raty należności zlikwidowanego Funduszu Skarbu Państwa lub należności Skarbu Państwa przejętych z tytułu spadków i darowizn. Przyjęte regulacje były zgodne z art. 55-58 oraz art. 60 *ufp* i zakładały następujący tryb postępowania: [1] złożenie wniosku przez dłużnika, [2] przygotowanie opinii prawnej, [3] opracowanie stanowiska merytorycznego przez powołany w tym celu zespół doradczy, [4] przygotowanie projektu decyzji, oświadczenia bądź umowy o zastosowaniu ulgi w spłacie należności, przekazywanego do podpisu Wojewodzie.

(akta kontroli: t. I, str. 33, 167-168; t. II, str. 31; t. IV, str. 2-14)

1.2.3. DUW monitorował proces windykacji należności w oparciu o informacje zawarte w kwartalnych sprawozdaniach rzeczowych w Centralnej Aplikacji Statystycznej. Na tej podstawie ustalono m.in. jakie działania podejmowały j.s.t. wobec dłużników alimentacyjnych. W szczególności ustalono, że j.s.t. przeprowadzały wywiady alimentacyjne oraz odbierały oświadczenia majątkowe od dłużników alimentacyjnych, przekazywały komornikowi informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, zobowiązywały dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy oraz informowania powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej, wszczynały postępowania i wydawały decyzje o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, składały wnioski o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 i § 1a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny*⁶⁶, kierowały do starostów wnioski o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

W zakresie usprawnienia procesu windykacji należności przez j.s.t. w 2022 r. Wojewoda podejmował działania obejmujące działalność kontrolną, edukacyjną i prewencyjną. W zakresie działalności kontrolnej przeprowadzono 11 kontroli w ośrodkach pomocy społecznej, w ramach, których Wojewoda weryfikował czy i w jakim zakresie gminy lub ośrodki pomocy społecznej realizowały obowiązkowe, wynikające z przepisów ustawy osobom uprawnionym do alimentów działania wobec dłużników alimentacyjnych, które opisano wyżej. Stwierdzone podczas tych kontroli nieprawidłowości dotyczyły m.in.: nieprzekazywania dłużnikom alimentacyjnym informacji o przyznanych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego dla osób uprawnionych; przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego z dłużnikiem, dla którego wójt gminy nie był organem właściwym; braku przekazywania komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne wobec dłużnika alimentacyjnego istotnych informacji mających wpływ na skuteczność egzekucji świadczeń. W ramach przeprowadzonych w j.s.t. kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości natury systemowej, jak również j.s.t. nie zgłaszały problemów w tym zakresie. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w wystąpieniach pokontrolnych sformułowano łącznie cztery zalecenia pokontrolne, a j.s.t. przedłożyły Wojewodzie pisemne informacje o sposobie realizacji wydanych zaleceń.

⁶⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, ze zm.

Niezależnie od prowadzonych w 2022 r. działań kontrolnych Wojewoda podejmował działania edukacyjne i prewencyjne, m.in. poprzez publikowanie wystąpień pokontrolnych na stronie Biuletynu Informacji Publicznej, informowanie j.s.t. o zdiagnozowanych w toku kontroli nieprawidłowościach, w zakresie których sformułowano zalecenia.

Na podstawie danych zawartych w kwartalnych sprawozdaniach rzeczowo-finansowych dotyczących należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w DUW ustalono, że poziom ściągальności obliczony jako stosunek kwot zwróconych przez dłużników alimentacyjnych do kwot należności wynosił w 2022 r. 3,6% i był nieznacznie wyższy niż w roku 2021 r. (3,4%). Dyrektor WFiB wyjaśniła, że pomimo realizacji przez j.s.t. obowiązków podjętych w stosunku do dłużników alimentacyjnych mających na celu wywiązywanie się dłużników z obowiązku alimentacyjnego, ich aktywizację zawodową, jak też zmierzające do skutecznej egzekucji należności z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego, poziom egzekucji alimentów zależał przede wszystkim od skuteczności działań organów egzekucyjnych, którymi byli komornicy sądowi. Jednostki samorządu terytorialnego realizowały bowiem zadania polegające na wsparciu działań organów egzekucyjnych.

(akta kontroli: t. IV, str. 2-14, 390-393)

1.3. Badaniem⁵⁷ objęto prawidłowość i skuteczność prowadzonych działań windykacyjnych w odniesieniu do sześciu⁵⁸ dłużników, których zaległości wobec dysponenta III stopnia (Urzędu) na koniec 2022 r. wyniosły 55,7 tys. zł (0,6% zaległości netto dysponenta III stopnia) oraz czterech dłużników, których zaległości wobec dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie, dla których ewidencję finansowo-księgową prowadził WFiB wynosiły 2 548,9 tys. zł (68,4% łącznych zaległości netto dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie, dla których ewidencję finansowo-księgową prowadził WFiB). Stwierdzono, że poza pięcioma przypadkami (opisanymi w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*) czynności podejmowane przez Urząd oraz dysponenta części budżetowej dla odzyskania należności były rzetelne i adekwatne do ich wielkości.

(akta kontroli: t. I, str. 324-390, 392-397, 405-406, 422-426; t. II, str. 17-28, 80-122, 127-135, 143-596; t. III, str. 35-74; t. IV, str. 326-372)

W 2022 r. Wojewoda (jako dysponent III stopnia⁵⁹ oraz dysponent części⁶⁰) nie zawierał ugód w sprawie spornych należności cywilnoprawnych.

(akta kontroli: t. I, str. 34; t. II, str. 29-31, 78; t. IV, str. 14)

W 2022 r. Wojewoda (jako dysponent III stopnia)⁶¹ dokonał umorzenia należności na łączną kwotę 267,2 tys. zł i rozłożył na raty trzy należności na łączną kwotę 110,0 tys. zł.

(akta kontroli: t. I, str. 34; t. II, str. 29-31, 61-77; t. III, str. 2; t. IV, str. 14)

Analiza (pod kątem kwalifikowania się do spisania należności jako nieściągalne) dokumentacji pięciu dłużników⁶² zalegających z płatnościami na łączną kwotę

⁵⁷ Wyboru dokonano w sposób celowy, przy uwzględnieniu przeterminowania należności i kwoty zadłużenia.

⁵⁸ W tym trzech, dla których ewidencję finansowo-księgową prowadził WOIR oraz trzech, dla których ewidencję finansowo-księgową prowadził WFiB.

⁵⁹ Zarówno w sprawach prowadzonych przez WOIR, jak i WFiB.

⁶⁰ W sprawach prowadzonych przez WFiB.

⁶¹ Dotyczy spraw prowadzonych przez WFiB. W przypadku spraw prowadzonych przez WOIR oraz w zakresie spraw dysponenta części prowadzonych przez WFiB nie wystąpiły takie zdarzenia.

⁶² Doboru próby dokonano w sposób celowy biorąc pod uwagę dłużników zalegających z najstarszymi płatnościami, tj. wybrano zaległości dwóch dłużników zalegających wobec dysponenta III stopnia (Urzędu), dla których ewidencję finansowo-księgową prowadził WOIR, dwóch dłużników zalegających wobec dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie, dla których ewidencję finansowo-księgową prowadził WFiB oraz jednego

492,5 tys. zł, które pozostawały nierozliczone⁶³ na 31 grudnia 2022 r., wykazała, że w czterech przypadkach nie wystąpiły przesłanki spisania tych należności jako nieściągalnych. Pozostały piąty przypadek przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. I, str. 324-397; t. II, str. 10-16, 80-98, 123-125, 127-132, 143-408, 449-596; t. III str. 34, 75-90)

1.4. Nie stwierdzono nieprawidłowości związanych ze sprawowaniem w myśl art. 175 ust. 1 pkt 1 *ufp*, nadzoru i kontroli przez Wojewodę w zakresie dochodów budżetowych. Działania podejmowane przez Wojewodę w tym zakresie obejmowały w szczególności: [1] dokonywanie na bazie sprawozdań Rb-27 kwartalnych analiz w formie tabelarycznej dochodów oraz zaległości w przekroju klasyfikacji budżetowej oraz w podziale na jednostki realizujące, podległe Wojewodzie, [2] przeprowadzanie po zakończonych okresach sprawozdawczych (za I półrocze oraz trzy kwartały) analiz wykonania dochodów, [3] zobowiązanie jednostek podległych do przedkładania wyjaśnień opisujących charakter występujących należności i zaległości oraz ich monitorowanie na tej podstawie oraz sprawozdań Rb-N, [4] kierowanie do jednostek podległych pism z przypomnieniem konieczności terminowego przekazywania dokumentów, stanowiących podstawę do ujęcia należności w księgach rachunkowych, [5] przeprowadzenie kontroli w dwóch podległych Wojewodzie jednostkach, w tym w zakresie dochodów oraz sześciu kontroli w trybie zwykłym w zakresie realizacji dochodów budżetu państwa związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (cztery kontrole), prawidłowości danych wykazanych w sprawozdaniach RB-ZN i RB-27ZZ w zakresie należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania zadań zleconych j.s.t. (jedna kontrola) oraz wybranych zagadnień z zakresu gospodarki finansowej jednostki, w tym realizacja dochodów (jedna kontrola).

(akta kontroli: t. IV, str. 2-14, 81-147)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. We wszystkich czterech badanych przypadkach (100,0% badanej próby) należności przedawnionych stwierdzono, że zostały one nierzetelnie spisane z ewidencji księgowej⁶⁴. I tak:

a) w trzech⁶⁵ przypadkach (75,0% badanej próby) stwierdzono bezczynność (w jednym przypadku wynoszącą ponad 13 lat) w zakresie bieżącego monitorowania należności w celu podjęcia czynności inicjujących postępowanie w zakresie wyśięgowania przedawnionych należności zlikwidowanego Funduszu Skarbu Państwa z ewidencji księgowej prowadzonej przez WFiB. Odsetki za okresy: [1] od 7 listopada 1993 r. do 31 grudnia 2017 r., [2] od 7 kwietnia 1998 r. do 28 czerwca 2008 r., [3] od 23 lutego 1993 r. do 26 maja 2014 r., w wysokości łącznej 40,2 tys. zł wyśięgowano z ksiąg rachunkowych prowadzonych przez WFiB dopiero 26 maja 2022 r.⁶⁶, a więc kolejno: [1] po ponad czterech latach i czterech miesiącach od ich przedawnienia, [2] po ponad 13 latach i dziewięciu miesiącach

dłużnika, który zalegał z płatnościami na rzecz zlikwidowanego przedsiębiorstwa państwowego, których data wymagalności przypadała przed 2012 r., dla którego ewidencję finansowo-księgową prowadził WFiB.

⁶³ W tym w dwóch przypadkach w ewidencji finansowo-księgowej Urzędu prowadzonej przez WOiR, w jednym przypadku w ewidencji finansowo-księgowej prowadzonej przez WFiB oraz w dwóch przypadkach w ewidencji finansowo-księgowej prowadzonej przez WFiB w zakresie dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie.

⁶⁴ W badanych sprawach jednostka dokonała odpisów aktualizujących.

⁶⁵ Sprawy z 26 maja 2022 r. nr: [1] NK-OP.056.18.2021.mps, [2] NK-OP.056.31.2013.MPS oraz [3] NRŚ-OP.056.1.2013.mps.

⁶⁶ Postanowieniami Wojewody Dolnośląskiego o numerach: [1] NK-OP.056.18.2021.mps, [2] NK-OP.056.31.2013.MPS oraz [3] NRŚ-OP.056.1.2013.mps.

od ich przedawnienia oraz [3] po ponad ośmiu latach od ich przedawnienia (a nie w okresie sprawozdawczym, w którym podlegały spisaniu). Odsetki te, na skutek upływu terminu przedawnienia przestały spełniać definicję aktywów określoną w art. 3 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶⁷, tj. nie stanowiły zasobów majątkowych, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych.

Radca prawny prowadzący windykację należności i odpowiedzialny za sporządzenie wniosku inicjującego postępowanie w zakresie wyksięgowania przedawnionych należności zlikwidowanego Funduszu Skarbu Państwa w toku kontroli NIK wyjaśnił m.in., że część z ww. należności przedawniła się w czasie, gdy Skarb Państwa reprezentowany był przez Ministra Skarbu Państwa, tj. przed lipcem 2012 r.⁶⁸. Dodał, że liczba przekazanych Wojewodzie spraw, w tym ich niekompletność, jak i zasadność roszczeń, a także realizacja nowych zadań nakładanych na DUW, nie pozwalała na natychmiastowe podjęcie działań, co powodowało przesunięcia czasowe.

Dyrektor Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli wyjaśnił natomiast, że w 2022 r. przeprowadzono analizę spraw (dokumentacji) dotyczących zadłużenia przejętego przez Wojewodę po zlikwidowanym Funduszu Skarbu Państwa, której skutkiem było m.in. wyksięgowanie z ewidencji finansowej prowadzonej przez WFiB ww. przypadków przedawnionych trzech należności.

W ocenie NIK bieżące spisywanie przedawnionych i umorzonych należności przysługujących Wojewodzie warunkuje dotrzymanie wymogów art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego niezależnie od terminu ich zapłaty oraz wymogów art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości stanowiącego, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

(akta kontroli: t. I, str. 178-179; t. III, str. 4-12; t. IV, str. 304-372)

b) w jednym przypadku⁶⁹ (25% badanej próby) podjęto czynności egzekucyjne wobec zaległości, która uległa przedawnieniu z dniem 31 grudnia 2021 r. oraz pomimo faktu, że nie było podstaw do zastosowania przepisów o odpowiedzialności osób trzecich (art. 107-109 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa*⁷⁰, bowiem należność dotyczyła kary pieniężnej nałożonej na podstawie przepisów art. 107 ust. 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o *działalności leczniczej*⁷¹. NIK uznaje powyższe działania jako nierzetelne, bowiem wydłużyły jedynie czas utrzymywania (o kolejny rok)⁷² w ewidencji księgowej DUW utraconych należności w wysokości 2,9 tys. zł. Zobowiązanie spółki komandytowej uległo przedawnieniu 31 grudnia 2021 r. zgodnie z art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej, a zatem wierzyciel od 1 stycznia 2022 r. nie był uprawniony do prowadzenia egzekucji zobowiązania. Powyższe oznaczało,

⁶⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm. Dalej: ustawa o rachunkowości.

⁶⁸ Wojewoda Dolnośląski przejął sprawy 24 lipca 2012 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 16 marca 2012 r. o likwidacji delegatur terenowych ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa (Dz. U. poz. 459). Poprzednio sprawę prowadziła Delegatura Ministra Skarbu Państwa we Wrocławiu.

⁶⁹ Dotyczy kary pieniężnej za niedopełnienie obowiązku zgłoszenia w ustawowym terminie zmiany danych objętych rejestrem w zakresie zawarcia obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotu leczniczego, zgodnie z decyzją Wojewody Dolnośląskiego z 21 czerwca 2016 r., znak: PS-ZPSM.9610.1466.2016.BP, na kwotę 2,9 tys. zł wraz z kosztami upomnienia oraz odsetkami.

⁷⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 2651, ze zm.; dalej: Ordynacja podatkowa.

⁷¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 633, ze zm.

⁷² Wyżej wymienioną należność wyksięgowano z ksiąg rachunkowych prowadzonych przez WFiB dopiero 27 grudnia 2022 r. postanowieniem Wojewody Dolnośląskiego nr OR-KB.3150.26.2016.MS.

że należność ta 31 grudnia 2021 r. przestała spełniać definicję aktywów określoną w art. 3 ust. 1 pkt 12 ustawy o *rachunkowości*, tj. nie stanowiła zasobów majątkowych, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych. Tymczasem DUW w maju 2022 r. (a więc pięć miesięcy po przedawnieniu zobowiązania) zamiast złożyć wniosek o wyśięgowanie przedawnionych należności z ewidencji księgowej prowadzonej przez WFiB, wszczął z urzędu postępowanie w zakresie przeniesienia odpowiedzialności komplementariusza za zobowiązanie spółki komandytowej z tytułu orzeczonej kary pieniężnej oraz pomimo tego, że nie było podstaw prawnych do jej dochodzenia od osób trzecich.

Dyrektor WFiB wyjaśniła, że ostatecznie decyzja w przedmiocie przeniesienia zobowiązania na osoby trzecie nie została wydana w związku z otrzymaną w tym zakresie opinią prawną.

Niezależnie od powyższego w badanym przypadku stwierdzono także, że pierwszy tytuł wykonawczy⁷³, nie zawierał wszystkich elementów, o których mowa w art. 27 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o *postępowaniu egzekucyjnym w administracji*⁷⁴, tj. nie wskazano daty powstania należności. Skutkiem tego błędu było to, że organ egzekucyjny nie przystąpił do egzekucji i pismem⁷⁵ z 30 września 2016 r.⁷⁶ zwrócił tytuł egzekucyjny do uzupełnienia.

Zastępca Dyrektora WOIR, która sprawowała obowiązki w okresie, kiedy tytuł wykonawczy został wystawiony wyjaśniła, że prawdopodobną przyczyną tego było przeoczenie. Kolejny, prawidłowo wypełniony tytuł wykonawczy, DUW przekazał do organu egzekucyjnego dopiero 23 marca 2018 r., a więc po ponad roku i czterech miesiącach od zwrotu po raz pierwszy wystawionego tytułu wykonawczego przez organ egzekucyjny. Powodem tego, jak wyjaśniła Dyrektor WFiB, było przeoczenie pracownika.

W ocenie NIK powyższe świadczyło o nierzetelnej realizacji obowiązków związanych z egzekwowaniem należności.

(akta kontroli: t. IV, str. 169-303, 378-379, 381-382)

2. Podejmowane w DUW w latach 2017-2022 działania mające na celu wyegzekwowanie należnych Wojewodzie wierzytelności bądź doprowadzenie do ich umorzenia w pięciu przypadkach (spośród 10 badanych, tj. 50,0% wybranej próby) na łączną kwotę 2 525,7 tys. zł nie były rzetelne. Stwierdzono, że:

a) w jednym⁷⁷ przypadku od dnia przekazania do Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli 15 lutego 2022 r. przez Zastępcę Dyrektora Wydziału WOIR dokumentacji sprawy naliczenia kary umownej z tytułu odstąpienia przez zamawiającego od umowy⁷⁸ z 14 grudnia 2021 r. w przedmiocie zakupu i dostawy sprzętu komputerowego na rzecz DUW w wysokości 14,8 tys. zł⁷⁹ do dnia 30 stycznia 2023 r., tj. do dnia złożenia w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia pozwu o zapłatę, tj. przez ponad 11 miesięcy, nie były podejmowane żadne czynności w sprawie. Z dłużnikiem nie podejmowano także negocjacji, co do dobrowolnej zapłaty.

Radca prawny DUW w swoich wyjaśnieniach powołał się na dodatkowe obowiązki, które uniemożliwiły załatwienie sprawy bez zbędnej zwłoki.

⁷³ Z dnia 15 września 2016 r., nr 19/D/2016.

⁷⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 479, ze zm.; dalej: u.p.e.a.

⁷⁵ Znak: 0229.EA.ZAP.685/16.

⁷⁶ Data wpływu do DUW – 7 października 2016 r.

⁷⁷ Dłużnik dysponenta III stopnia (Urzędu). Ewidencję finansowo-księgową prowadził WOIR, a kwota zaległości według stanu na 31 grudnia 2022 r. wynosiła 16,4 tys. zł (należność główna – 14,8 tys. zł plus odsetki 1,6 tys. zł).

⁷⁸ Nr AL/2021/648.

⁷⁹ Plus odsetki, które według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiły 1,6 tys. zł.

W ocenie NIK nie mogą one stanowić usprawiedliwienia dla beczynności DUW w ww. okresie. Nadmienić należy, że w toku prowadzonej kontroli NIK, w dniu 24 lutego 2023 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu VIII Wydział Cywilny nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym⁸⁰ nakazał dłużnikowi, aby dokonał zapłaty ww. kwoty na rzecz Wojewody.

(akta kontroli: t. I, str. 324-390; t. II, str. 81-82, 99-122, 159-179; t. IV, str. 413-414)

b) w przypadku dwóch dłużników⁸¹, w stosunku do których Wojewoda (po umorzeniu przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie postępowania egzekucyjnego w listopadzie 2016 r.⁸²) w dniu 10 marca 2017 r.⁸³ nie wyraził zgody na umorzenie należności egzekwowanych przez ww. komornika z uwagi na charakter dochodzonej należności (tj. zwrot kosztów, które Wojewoda poniósł w związku występowaniem w sprawie radcy prawnego i jego wynagrodzeniem) do dnia 24 grudnia 2020 r. (a więc ponad trzy lata), tj. do dnia złożenia ponownego wniosku do komornika sądowego o przeprowadzenie egzekucji, nie podejmowano w tej sprawie żadnych czynności.

Radca prawny DUW prowadzący ww. sprawę wyjaśnił, że dłużnicy od początku sprawy niezmiennie prezentowali stanowisko o ich oczywistym pokrzywdzeniu przez państwo, co powodowało, że nie można było z nimi podjąć jakiegokolwiek dialogu dotyczącego sprawy (w tym co do dobrowolnej zapłaty) i powstałej w jej wyniku wierzycelności, ponieważ ich subiektywne poczucie krzywdy było zbyt duże.

Beczynność organu wobec tych dłużników stwierdzono także w późniejszym okresie. I tak, pomimo faktu, że jeden z dłużników zmarł⁸⁴ przez prawie dwa lata⁸⁵ nie podejmowano innych działań mających na celu dalszą egzekucję (m.in. w kierunku stwierdzenia nabycia spadku celem dochodzenia należności od potencjalnych spadkobierców), bądź skuteczne doprowadzenie do możliwości umorzenia tej należności, ani nie skorzystano z możliwości wskazanej w art. 58 ust. 3 *ufp* pozwalającej na umorzenie należności w formie jednostronnego oświadczenia woli.

Radca prawny DUW wyjaśnił, że poszukiwanie zaspokojenia wierzycelności u potencjalnych spadkobierców jednego z dłużników byłoby co najmniej dyskusyjne. Dodał, że zobowiązanie było zasądzone od obojga dłużników łącznie, zatem śmierć jednego z nich nie niweczyła istnienia samej wierzycelności, gdyż występował drugi z dłużników.

Natomiast w przypadku drugiego dłużnika, w stosunku do którego ostatnie postępowanie egzekucyjne komornik sądowy umorzył w marcu 2021 r.⁸⁶, od tamtej pory do 31 grudnia 2022 r. (a więc przez ponad rok i dziewięć miesięcy) również nie podejmowano żadnych czynności (w tym m.in. nie skorzystano z możliwości zobowiązania dłużnika do wyjawienia jego majątku, nie podejmowano negocjacji,

⁸⁰ Sygn. akt VIII Nc 696/23.

⁸¹ Dłużnicy dysponenta III stopnia (Urzędu), dla których ewidencję finansowo-księgową prowadził WOIR, a kwota zaległości według stanu na 31 grudnia 2022 r. wynosiła 5,1 tys. zł (należność główna 4,5 tys. zł, odsetki oraz koszty zastępstwa adwokackiego, koszty zastępstwa procesowego i opłata egzekucyjna – 0,6 tys. zł). Należność przysługiwała Wojewodzie na podstawie wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 12 kwietnia 2006 r., sygn. akt. I ACa 175/06 – zwrot kosztów postępowania apelacyjnego, opatrzonego klauzulą wykonalności na rzecz Skarbu Państwa – Wojewody Dolnośląskiego z 15 maja 2006 r. oraz postanowienia Sądu Najwyższego z 26 października 2006 r., sygn. akt V CSK 363/06 – zwrot kosztów procesu za instancją kasacyjną, opatrzonego klauzulą wykonalności na rzecz Skarbu Państwa – Wojewody Dolnośląskiego z 1 grudnia 2006 r.

⁸² Sygn. akt KM 1164/06.

⁸³ Znak pisma: OR-KB.3150.1.2016. EL.

⁸⁴ Informację o tym fakcie DUW powziął 19 stycznia 2021 r., tj. w dniu otrzymania postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie z 5 stycznia 2021 r. odmawiającego wszczęcia postępowania egzekucyjnego ze względu na zgon dłużnika w dniu 6 maja 2019 r.

⁸⁵ Licząc od 19 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2022 r.

⁸⁶ Postanowienie z 31 marca 2021 r. wpłynęło do DUW 9 kwietnia 2021 r.

co do dobrowolnej zapłaty oraz nie skierowano do komornika sądowego ponownego wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego).

Radca prawny DUW wyjaśnił, że przepisy prawa nie formułują obowiązku określonej częstotliwości składania wniosków o przeprowadzenie egzekucji do komornika po poprzedniej bezskutecznej egzekucji.

Powyższa argumentacja nie może, w ocenie NIK, zostać uwzględniona, ponieważ brak było uzasadnienia do tak długich okresów bezczynności między udokumentowanymi działaniami windykacyjnymi, a stosując skuteczny nadzór w przedmiotowym zakresie można było ich uniknąć.

(akta kontroli: t. I, str. 324-390; t. II, str. 78-79, 143-158, 180-343)

c) w przypadku dłużników⁸⁷, w stosunku do których ostatnią czynnością w sprawie było skierowanie pisma wierzyciela z 3 lutego 2020 r. do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Pragi Północ w zakresie udzielenia informacji na jakim etapie znajduje się postępowanie egzekucyjne, od tamtej pory do 31 grudnia 2022 r., a więc ponad dwa lata i dziewięć miesięcy nie podejmowano w DUW żadnych czynności, w tym nie monitorowano działań komornika i ich skuteczności oraz nie podejmowano negocjacji z dłużnikami, co do dobrowolnej zapłaty. Od powstania należności, tj. od 2003 r., a więc przez ponad 19 lat w ww. sprawie wyegzekwowano kwotę 1,7 tys. zł⁸⁸, w tym na poczet należności głównej 0,8 tys. zł oraz 0,9 tys. zł na poczet spłaty zasądzonych kosztów zastępstwa procesowego. W 2022 r. nie wyegzekwowano żadnej kwoty na poczet zaległych należności.

Radca prawny DUW wyjaśnił, że powyższe było spowodowane epidemią COVID-19, w wyniku której kontakty z komornikiem zostały ograniczone.

NIK wskazuje, że w toku postępowania egzekucyjnego należy podejmować wszelkie dostępne działania i czynności w celu możliwie najszybszego zakończenia tego postępowania lub uzyskania większej efektywności w zakresie ściągniętych kwot należności. Stan epidemii nie wyklucza przy tym kontaktów z dłużnikami czy komornikiem sądowym w formie korespondencyjnej.

(akta kontroli: t. I, str. 324-390; t. II, str. 80-98; t. IV, str. 415)

d) w jednym⁸⁹ przypadku, pomimo faktu, że wyrok Sądu Rejonowego w Legnicy w sprawie o sygn. akt II K 244/21 z 27 maja 2021 r. stał się prawomocny 4 czerwca 2021 r., dopiero pismem z dnia 2 grudnia 2021 r. (a więc po prawie sześciu miesiącach) skierowano do ww. sądu wnioski o wydanie i doręczenie przedmiotowego wyroku. Komendant Posterunku Państwowej Straży Łowieckiej w Legnicy wyjaśnił, że organ nie został powiadomiony przez Sąd Rejonowy w Legnicy o posiedzeniu, a wszelkie ustalenia dotyczące zakończenia sprawy ustalono

⁸⁷ Dłużnicy dysponenta III stopnia (Urzędu), dla których ewidencję finansowo-księgową prowadził WOIR, a kwota zaległości według stanu na 31 grudnia 2022 r. wynosiła 32,5 tys. zł (w tym należność główna 9,0 tys. zł, odsetki i koszty postępowania sądowego – 23,5 tys. zł). Należność przysługiwała Wojewodzie na podstawie pierwotnego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia Wydział I Cywilny, sygn. akt I Nc 5738/02 z 27 lutego 2003 r. Po nabyciu spadku po zmarłym pierwotnym dłużniku zmianie uległ krąg uczestników postępowania zgodnie z postanowieniem z 21 czerwca 2018 r., sygn. akt VII Co 2108/18 o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko spadkobiercom dłużnika.

⁸⁸ Kwoty zostały wyegzekwowane w 2019 r.

⁸⁹ Dłużnik dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie, dla którego ewidencję finansowo-księgową prowadził WFIB, a kwota zaległości według stanu na 31 grudnia 2022 r. wynosiła 9,0 tys. zł (należność główna 8,1 tys. zł oraz odsetki – 0,9 tys. zł). Należność przysługiwała Wojewodzie na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1995 r. *Prawo łowieckie* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1173, ze zm.) w związku z § 2 ust. 1 pkt 2 i 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie *zwierzyny bezprawnie pozyskanej* (Dz. U. Nr 116, poz. 981), uwzględniając prawomocny wyrok Sądu Rejonowego w Legnicy II Wydział Karny, sygn. akt II K 244/21 z 27 maja 2021 r. – obowiązek zapłaty na rzecz Skarbu Państwa odszkodowania w postaci tzw. ekwiwalentu za zwierzynę bezprawnie pozyskaną.

telefonicznie i dopiero po tym fakcie sporządzono wniosek i wystąpiono do sądu o wydanie i doręczenie wyroku.

W powyższej sprawie stwierdzono także beczynność w późniejszym okresie. I tak, pomimo tego, że 7 stycznia 2022 r. wierzytelność stała się wymagalna, kolejną czynność windykacyjną w sprawie, tj. skierowanie do dłużnika przedsądowego wezwania do zapłaty, podjęto dopiero 26 sierpnia 2022 r. (a więc po ponad siedmiu miesiącach).

Komendant Wojewódzkiej Państwowej Straży Łowieckiej wyjaśnił, że wniosek o podjęcie czynności egzekucyjnych został przekazany do Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli po otrzymaniu informacji⁹⁰ z WFiB o nieuregulowaniu należności przez dłużnika. Natomiast radca prawny DUW wyjaśniła, że po przekazaniu dokumentów przez Państwową Straż Łowiecką we Wrocławiu dokonywała analizy stanu faktycznego i prawnego, w szczególności charakteru wyroku warunkowo umarzającego postępowanie karne wobec dłużnika i charakteru należności pieniężnej – ekwiwalentu za bezprawnie pozyskaną zwierzynę. Była obciążona również innymi obowiązkami. Dodała, że obowiązujące przepisy prawa nie przewidują żadnych terminów na realizację czynności windykacyjnych, takich jak wezwanie do zapłaty i kolejno złożenie pozwu o zapłatę.

Argumentacja w odniesieniu do powyższej sprawy nie może, w ocenie NIK, zostać uwzględniona, ponieważ nie uzasadniono okresów beczynności między udokumentowanymi działaniami windykacyjnymi, a stosując skuteczny nadzór w przedmiotowym zakresie można było ich uniknąć.

(akta kontroli: t. I, str. 392-397, 405-406, 422-426; t. II, str. 127-128, 434-448)

e) w przypadku należności przysługującej od jednego z dłużników (wynoszącej 2 462,7 tys. zł na 31 grudnia 2022 r.)⁹¹ pierwszy tytuł wykonawczy⁹², o którym mowa w art. 26 § 1 u.p.e.a., nie został wystawiony niezwłocznie. Nastąpiło to po upływie 63 dni, licząc od daty odbioru⁹³ upomnienia przez Prezesa Zarządu podmiotu zobowiązanego do zapłaty należności.

Zastępca Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej wyjaśniła, że powyższe wynikało ze spiętrzenia zadań na stanowisku pracownika odpowiedzialnego za wystawienie upomnienia, m.in. w związku z koniecznością zastąpienia nieobecnego z powodu dłuższej choroby innego pracownika.

(akta kontroli: t. I, str. 392-397; t. II, str. 409-433; t. III, str. 38)

W odniesieniu do powyższych spraw, NIK wskazuje, że niepodejmowanie niezwłocznych działań windykacyjnych było niezgodne z postanowieniami art. 42 ust. 5 *ufp*, zgodnie z którym jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania. Powyższe ustalenia potwierdzają także niezrealizowanie wniosku pokontrolnego nr 2 w obszarze dochodów sformułowanego przez NIK w wyniku kontroli wykonania budżetu państwa w 2021 r. oraz wcześniejszej⁹⁴ kontroli NIK, bowiem nie zapewniono bezzwłocznego prowadzenia czynności egzekucyjnych, co powodowało, że nadal występowały przypadki nieuzasadnionych okresów beczynności w poszczególnych sprawach, w których prowadzona była egzekucja należności Skarbu Państwa. Zdaniem NIK przy

⁹⁰ Pismo z 19 maja 2022 r., znak: FB-KSFP.3212.2.2022.ASK-3.

⁹¹ Dłużnik dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie, dla którego ewidencję finansowo-księgową prowadził WFiB.

⁹² Z 8 listopada 2021 r.

⁹³ 7 września 2021 r.

⁹⁴ Nr P/21/001 – wniosek nr 1.

ocenie rzetelności podejmowanych działań w przypadku dochodzenia należności (oprócz kwestii przedawnienia roszczeń), należy brać także pod uwagę również inne czynniki, w tym sprawność działania jednostki w podejmowaniu czynności mających jak najszybciej doprowadzić do zapłaty należności, której termin zapłaty minął. W badanych przypadkach okresy zwłoki bez obiektywnego i jednoznacznego uzasadnienia, w ocenie NIK świadczą o bezpodstawnym przedłużaniu procesu windykacji należności, co może skutkować późniejszymi problemami z ich pełnym wyegzekwowaniem.

f) w przypadku należności przysługującej od jednego z dłużników (wynoszącej 2 462,7 tys. zł na 31 grudnia 2022 r.)⁹⁵ pierwszy tytuł wykonawczy⁹⁶, nie zawierał wszystkich elementów, o których mowa w art. 27 § 1 pkt 2 u.p.e.a., tj. nie wskazano imienia i nazwiska lub nazwy zobowiązanego i jego adresu, a także PESEL, NIP lub REGON, jeżeli zobowiązany taki numer posiadał, co NIK ocenia jako działanie nierzetelne. Brak wymaganych danych spowodował, że Naczelnik Urzędu Skarbowego Wrocław-Fabryczna nie przystąpił⁹⁷ do egzekucji. W konsekwencji wydłużył się czas wszczęcia postępowania egzekucyjnego o kolejne 70 dni, bowiem prawidłowy tytuł wykonawczy został wystawiony 17 stycznia 2022 r.

Zastępca Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej wyjaśniła, że był to pierwszy tytuł wykonawczy wystawiony w Wydziale przy wykorzystaniu obligatoryjnej aplikacji e-TW, w której obsługę musiał wdrożyć się pracownik prowadzący sprawę. Pomimo faktu, że wypełnił wszystkie wymagane pola, niektóre dane nie zostały przez aplikację zapisane, co wynikało z niedoskonałości systemu.

NIK wskazuje, że ww. argumenty nie usprawiedliwiają nierzetelności w wykonywaniu czynności o stosunkowo niskim stopniu skomplikowania i złożoności. Izba wskazuje również, że nierzetelność sporządzania tytułów wykonawczych była już kwestionowana przez NIK w wystąpieniu pokontrolnym z kontroli P/20/001 pn. *Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 85/02 – województwo dolnośląskie* i skutkowało sformułowaniem wniosku pokontrolnego obligującego Wojewodę do zapewnienia rzetelnej realizacji obowiązków związanych z egzekwowaniem należności przysługujących Wojewodzie Dolnośląskiemu, a DUW przyjął wniosek do realizacji. Powyższa nieprawidłowość wskazuje, że wniosek pokontrolny nr 3 sformułowany w ramach ww. kontroli nie został w skontrolowanym zakresie zrealizowany.

(akta kontroli: t. I, str. 392-397; t. II, str. 409-433; t. III, str. 38)

3. Do 31 grudnia 2022 r.⁹⁸ w DUW nie wyksięgowano z ewidencji księgowej przedawnionych należności⁹⁹ zlikwidowanego Funduszu Skarbu Państwa, tj. odsetek ogółem w kwocie 191,0 tys. zł przysługujących Wojewodzie na podstawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym¹⁰⁰, pomimo uznania tego samego przykładu jako nieprawidłowość nr 4a w obszarze 1 podczas kontroli nr P/21/001 pn. *Wykonanie budżetu państwa w części 85/02 – województwo dolnośląskie oraz realizacja zadań nałożonych na Wojewodę w 2021 r. ustawą o Funduszu rozwoju przewozów*

⁹⁵ Dłużnik dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie, dla którego ewidencję finansowo-księgową prowadził WFIB.

⁹⁶ Z 8 listopada 2021 r.

⁹⁷ Zawiadomienie nr 0224-SEE-2.710.2022.1240.ŁK, które wpłynęło do DUW 12 stycznia 2022 r.

⁹⁸ Wyksięgowanie należności nastąpiło w toku obecnie prowadzonej kontroli NIK rozstrzygnięciem Wojewody z 17 lutego 2023 r., znak: NK-OP.056.30.2021.IW.

⁹⁹ Przedmiotowe należności ujęte były w saldzie konta 221 w łącznej wysokości wynoszącej 377,6 tys. zł według stanu na 31 grudnia 2022 r.

¹⁰⁰ Wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny z 30 czerwca 2010 r., sygn. akt I Nc 146/10, opatrzonego klauzulą wykonalności na rzecz Skarbu Państwa – Ministra Skarbu Państwa 16 listopada 2010 r.

autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. NIK ocenia powyższe działania jako nierzetelne.

Radca prawny prowadząca sprawę wyjaśniła, że z powodu innych pilnych i terminowych spraw procesowych nie złożyła wniosku inicjującego wyśięgowanie należności przedawnionych w 2022 r.

NIK wskazuje, że skutkiem powyższego zaniechania było wydłużenie czasu utrzymywania (o kolejny rok) w ewidencji księgowej DUW utraconych należności po zlikwidowanym Funduszu Skarbu Państwa w wysokości 191,0 tys. zł. Ponadto, powyższe ustalenia świadczą także o tym, że nie został zrealizowany wniosek pokontrolny nr 3 sformułowany w ramach kontroli nr P/22/001, który DUW przyjął do realizacji. Wniosek ten w skontrolowanym zakresie zrealizowano dopiero 17 lutego 2023 r., tj. w toku obecnie prowadzonej kontroli NIK.

(akta kontroli: t. II, str. 10-16, 123-125; t. III, str. 75-90)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie wykonanie budżetu państwa w 2022 r. przez DUW w zakresie dochodzenia należności.

Na powyższą ocenę wpływ miała przede wszystkim skala stwierdzonych nieprawidłowości ogółem w obszarze windykacji na kwotę 2 759,7 tys. zł (co stanowiło 1,1% zrealizowanych dochodów dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie). W pięciu z 10 skontrolowanych należności, tj. 50% badanych przypadków, NIK stwierdziła nieprawidłowości w zakresie terminowości prowadzenia windykacji, co było działaniem nierzetelnym oraz stanowiło naruszenie art. 42 ust. 5 *ufp*. W każdej z zakwestionowanych spraw bez uzasadnienia nie podejmowano działań w okresie od dwóch miesięcy do ponad trzech lat. Mimo iż nie skutkowało to przedawnieniem należności, NIK zauważa, że rośnie ryzyko ich niewyegzekwowania, zwłaszcza że należności tych nie odzyskano do zakończenia kontroli.

OBSZAR

2. Wydatki

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej wydatki budżetu państwa w części 85/02 zostały zaplanowane w wysokości 3 542 272,0 tys. zł. W trakcie roku wydatki były sukcesywnie zwiększane i zmniejszane¹⁰¹ i na koniec 2022 r. wyniosły według planu 4 189 284,4 tys. zł. Źródłem zwiększenia (o 18,3%) planu wydatków w części 85/02 były głównie środki przyznane z rezerw celowych (36 pozycji¹⁰²) w łącznej kwocie 620 936,9 tys. zł, z części 81 – rezerwa ogólna budżetu państwa – w kwocie 38 965,8 tys. zł oraz z części 42 (Sprawy wewnętrzne) w kwocie 3 862,0 tys. zł.

Wydatki budżetu państwa w części 85/02 zostały zrealizowane w kwocie 4 129 379,7 tys. zł. W porównaniu do roku 2021 nastąpiło zmniejszenie wydatków o 1 408 501,3 tys. zł, tj. o 25,4%. Zmniejszenie wydatków ogółem wynikało ze zmiany zasad finansowania świadczenia wychowawczego¹⁰³ oraz zadań o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. *o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3*¹⁰⁴, w zakresie ustalonym w resortowym programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

Przeprowadzona analiza wydatków w podanych poniżej ośmiu działach klasyfikacji budżetowej wykazała, iż w 2022 r.:

¹⁰¹ Środki ujęte w ustawie budżetowej objęto blokadą w wysokości 16 752,3 tys. zł.

¹⁰² Z wyłączeniem rezerwy celowej budżetu środków europejskich.

¹⁰³ O którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2022 r. poz. 1577, ze zm.).

¹⁰⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 204, ze zm.

[1] w dziale 010 – *Rolnictwo i łowiectwo* wydatkowano 194 731,1 tys. zł, tj. 4,7% wydatków w części 85/02 ogółem, o 10,3%¹⁰⁵ więcej niż w roku poprzednim (176 500,3 tys. zł), co stanowiło 184,2% planu pierwotnego (105 733,0 tys. zł) oraz 99,5% planu po zmianach (195 751,2 tys. zł);

[2] w dziale 600 – *Transport i łączność* wydatkowano 64 035,8 tys. zł, tj. 1,6% wydatków w części 85/02 ogółem, o 27,3%¹⁰⁶ więcej niż w roku poprzednim (50 292,2 tys. zł), co stanowiło 109,6% planu pierwotnego (58 409,0 tys. zł) oraz 99,2% planu po zmianach (64 524,9 tys. zł);

[3] w dziale 750 – *Administracja publiczna* wydatkowano 145 266,3 tys. zł, tj. 3,5% wydatków w części 85/02 ogółem, o 12,8%¹⁰⁷ więcej niż w roku poprzednim (128 832,0 tys. zł), co stanowiło 114,8% planu pierwotnego (126 533,0 tys. zł) oraz 97,7% planu po zmianach (148 628,2 tys. zł);

[4] w dziale 754 – *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa* wydatkowano 288 135,3 tys. zł, tj. 7,0% wydatków w części 85/02 ogółem, o 1,8%¹⁰⁸ więcej niż w roku poprzednim (283 081,7 tys. zł), co stanowiło 111,0% planu pierwotnego (259 697,0 tys. zł) oraz 99,9% planu po zmianach (288 563,7 tys. zł);

[5] w dziale 801 – *Oświata i wychowanie* wydatkowano 167 740,0 tys. zł, tj. 4,1% wydatków w części 85/02 ogółem, o 2,0%¹⁰⁹ mniej niż w roku poprzednim (171 240,2 tys. zł), co stanowiło 774,2% planu pierwotnego (21 665,0 tys. zł) oraz 98,5% planu po zmianach (170 246,6 tys. zł);

¹⁰⁵ Wynikało to z otrzymanych zwiększeń z rezerw celowych z przeznaczeniem na: zakupy inwestycyjne dla Wojewódzkiego i Powiatowych Inspektoratów Weterynarii; zwrotu części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych oraz na pokrycie kosztów postępowania w sprawie jego zwrotu; zwalczania chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowania programów zwalczania), badań monitoringowych pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowania kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej; dofinansowania działalności bieżącej w zakresie realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód i urządzeń wodnych; realizacji zadań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 i dostosowywania rolnictwa i leśnictwa.

¹⁰⁶ Wynikało to z wyższej niż w roku 2021 realizacji planu dotacji przeznaczonej na dopłaty do przewozów autobusowych z tytułu stosowania obowiązujących ulg ustawowych dla przewoźników realizujących przewozy na terenie województwa dolnośląskiego oraz z otrzymanego zwiększenia z rezerwy celowej w kwocie 3 182,0 tys. zł na pokrycie zobowiązań wymagalnych z tytułu wydatków związanych z finansowaniem ustawowych uprawnień do bezpłatnych lub ulgowych przejazdów w ramach krajowych pasażerskich przewozów autobusowych w 2022 roku.

¹⁰⁷ Wynikało to z otrzymanych zwiększeń z rezerw celowych z przeznaczeniem na: zwiększenie zatrudnienia od 1 marca 2022 r. o 25 etatów członków korpusu służby cywilnej w wydziale właściwym do spraw legalizacji pobytu, na realizację zadań związanych z obsługą wniosków cudzoziemców i prowadzeniem postępowań o wydanie zezwolenia na pobyt i pracę; sfinansowanie dodatkowych zadań realizowanych przez Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców DUW związanych z legalizacją pobytu cudzoziemców; sfinansowanie podwyższenia od 1 lipca 2022 r. wynagrodzeń wraz z pochodnymi pracowników DUW oraz Centrum Powiadamiania Ratunkowego.

¹⁰⁸ Środki te pochodziły z rezerw celowych i rezerwy ogólnej z przeznaczeniem na: wydatki w związku z prowadzeniem działań związanych z usuwaniem skutków zanieczyszczenia rzeki Odry; doposażenie techniczne oraz wymianę zużytego lub wyeksploatowanego sprzętu wykorzystywanego podczas działań ratowniczych prowadzonych na rzece Odrze przez jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej; realizację „Rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2022-2024”; realizację zadania określonego w uchwale Rady Ministrów nr 30/2022 z 24 lutego 2022 r. w sprawie przyznania wojewodom, z ogólnej rezerwy budżetowej, środków finansowych, z przeznaczeniem na realizację działań przygotowawczych do przyjęcia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej zwiększonej liczby cudzoziemców.

¹⁰⁹ Wynikało to z niższego zapotrzebowania na środki przeznaczone na udzielenie j.s.t. dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe oraz na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w przypadku szkół prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne – zgodnie z postanowieniami art. 55 ust. 3 oraz art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2082, ze zm.).

[6] w dziale 851 – *Ochrona zdrowia* wydatkowano 529 023,0 tys. zł, tj. 12,8% wydatków w części 85/02 ogółem, o 25,0%¹¹⁰ więcej niż w roku poprzednim (423 367,7 tys. zł), co stanowiło 112,0% planu pierwotnego (472 220,0 tys. zł) oraz 99,2% planu po zmianach (533 277,5 tys. zł);

[7] w dziale 852 – *Pomoc społeczna* wydatkowano 452 398,7 tys. zł, tj. 11,0% wydatków w części 85/02 ogółem, o 46,6%¹¹¹ więcej niż w roku poprzednim (308 490,2 tys. zł), co stanowiło 155,8% planu pierwotnego (290 435,0 tys. zł) oraz 96,3% planu po zmianach (469 581,6 tys. zł);

[8] w dziale 855 – *Rodzina* wydatkowano 2 115 003,5 tys. zł, tj. 51,2% wydatków w części 85/02 ogółem, o 44,1%¹¹² mniej niż w roku poprzednim (3 786 834,5 tys. zł), co stanowiło 101,9% planu pierwotnego (2 076 090,0 tys. zł) oraz 98,8% planu po zmianach (2 139 940,3 tys. zł).

(akta kontroli: t. V, str. 130-169, 485-489, 530-531)

Wydatki dysponenta środków budżetu państwa III stopnia¹¹³ w 2022 r. wyniosły 139 757,8 tys. zł i były o 28 715,2 tys. zł, tj. o 25,9%, wyższe od wydatków w 2021 r. (111 042,6 tys. zł) oraz o 15 923,8 tys. zł, tj. o (12,9%), wyższe od planu (123 834,0 tys. zł), a także niższe o 3 636,4 tys. zł, tj. o 2,5%, od planu po zmianach (143 394,2 tys. zł). Największy udział w finansowaniu wydatków dysponenta środków budżetu państwa III stopnia, wynoszący 72,2%, miały środki przeznaczone na zadania zaliczane do działu 750 – *Administracja publiczna* w kwocie 100 845,8 tys. zł. Przyjęty ustawą budżetową na 2022 r. plan wydatków w tym dziale w kwocie 85 070,0 tys. zł w ciągu roku został zwiększony do wysokości 103 658,0 tys. zł, tj. o 18 588,0 tys. zł (o 21,9%). Wykonanie wydatków w tym dziale było o 14,9% wyższe niż w roku poprzednim (87 748,3 tys. zł), co stanowiło 118,5% planu (85 070,0 tys. zł) oraz 97,4% planu po zmianach (103 658,0 tys. zł). Największą pozycję w tym dziale zajmował rozdział 75011 – *Urzędy wojewódzkie*, w ramach

¹¹⁰ Środki te pochodziły z rezerwy celowych oraz rezerwy ogólnej z przeznaczeniem na: sfinansowanie podwyżek wynagrodzeń wraz z pochodnymi, dla pracowników wykonujących zawód medyczny zatrudnionych w wojewódzkiej i powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych; dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa wraz z rozbudową istniejących obiektów na funkcjonalną siedzibę pogotowia (SP ZOZ – Pomoc Doraźna w Ząbkowicach Śląskich); dla Powiatu Zgorzeleckiego na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Zakup wyposażenia do Ośrodka Radioterapii w Wielospecjalistycznym Szpitalu - Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Zgorzelcu”; sfinansowanie kosztów zespołów ratownictwa medycznego; sfinansowanie podwyższenia od 1 lipca 2022 r. wynagrodzeń wraz z pochodnymi pracowników Dyspozytorni Medycznej we Wrocławiu; sfinansowanie zobowiązań wynikających z wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu XII Wydział Cywilny - sygn. akt XII C 239/19 z dnia 31 maja 2022 r., sprostowanego postanowieniem Sądu Okręgowego we Wrocławiu XII Wydział Cywilny - sygn. akt XII C 239/19 z dnia 4 lipca 2022 r.

¹¹¹ Środki te pochodziły z rezerwy celowych z przeznaczeniem na: sfinansowanie wypłat dodatków osłonowych oraz kosztów obsługi tego zadania realizowanego przez gminy w wysokości 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie, zgodnie z przepisami o dodatku osłonowym; przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnienie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Polsce status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy, w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

¹¹² Spadek w stosunku do 2021 r. wynikał ze zmiany zasad finansowania: świadczenia wychowawczego od 1 stycznia 2022 r. oraz zadań o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, w zakresie ustalonym w resortowym programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

¹¹³ Zgodnie z zarządzeniem Nr 2 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 3 stycznia 2020 r. w sprawie ustanowienia dysponentów środków budżetu państwa, trybu uruchamiania środków budżetu państwa, rozliczania dotacji udzielonych z budżetu państwa oraz realizacji budżetu Wojewody Dolnośląskiego w układzie zadaniowym, realizację zadań Wojewody Dolnośląskiego jako dysponenta trzeciego stopnia środków budżetu państwa w zakresie dokonywania wydatków ujętych w planie finansowym DUW powierzono Dyrektorowi Generalnemu, a obsługę finansową w zakresie wydatków będących zasadzonymi zobowiązaniami (z tytułu rent i odszkodowań) Skarbu Państwa – Wojewody Dolnośląskiego oraz związanych z obsługą mienia Skarbu Państwa, powierzono WFIB. W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym zaprezentowano łącznie wydatki dysponenta środków budżetu państwa III stopnia w odniesieniu do jednostki budżetowej (DUW) oraz z tytułu zasadzonych zobowiązań Skarbu Państwa (renty i odszkodowania).

którego wydatkowano 92 687,0 tys. zł (91,9% wydatków działu 750). Natomiast wysokość wydatków z tytułu zasądzonych zobowiązań Skarbu Państwa (renty i odszkodowania) za 2022 r. wyniosła 1 521,8 tys. zł, co stanowiło 99,8% planu po zmianach. Świadczenia te były o 845,8 tys. zł (35,7%) niższe niż w 2021 r. z powodu mniejszej kwoty wypłaconych przez Wojewodę odsetek od zobowiązań oraz kosztów postępowania sądowego. Największy wzrost, o 13 792,3 tys. zł (260,0%) wydatków w tej grupie w porównaniu do roku poprzedniego odnotowano w dziale 851 – *Ochrona zdrowia*. Powyższe było spowodowane przede wszystkim prowadzeniem od 1 stycznia 2022 r. przez DUW (w związku z przekazaniem tego zadania Wojewodzie przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego) Dyspozytorni Medycznej, co generowało konieczność finansowania tej działalności.

(akta kontroli: t. V, str. 219-235, 485-487)

W 2022 r. w związku z wyrokami Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w sprawach ze skarg osób starających się o zezwolenie na pobyt i pracę w Polsce cudzoziemców, a dotyczących bezczynności i przewlekłości postępowania Wojewody Dolnośląskiego poniesiono wydatki w łącznej wysokości 5 280,5 tys. zł. Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu wydał 16 763 wyroków w sprawach o zezwolenie na pobyt i pracę, w których Wojewoda był stroną, z czego 8 182 na koniec 2022 r. było prawomocnych.

(akta kontroli: t. V, str. 365-415)

W przypadku wydatków dotyczących utrzymania i likwidacji Szpitala Tymczasowego zlokalizowanego przy ul. Rakietowej we Wrocławiu, poniesiono wydatek w kwocie 37,3 tys. zł, który dotyczył usług noclegowych dla osób pełniących służbę na terenie tego obiektu, co zostało szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. V, str. 416-418)

2.1.1. Rezerwy budżetowe

Jednym ze źródeł zwiększenia planu wydatków w części 85/02 były środki przyznane z rezerw celowych pochodzące z części 83 budżetu państwa (37 tytułów), otrzymane na rok 2022, w kwocie ogółem 627 397,5 tys. zł. Struktura tych wydatków według grup ekonomicznych przedstawiała się następująco: [1] dotacje – 554 305,1 tys. zł (88,3%); [2] świadczenia na rzecz osób fizycznych – 1 800,5 tys. zł (0,3%); [3] wydatki bieżące jednostek budżetowych – 37 136,3 tys. zł (5,9%) oraz [4] wydatki inwestycyjne – 34 155,6 tys. zł (5,5%).

W 2022 r. plan wydatków DUW w części 85/02 został zwiększony również o środki pochodzące z rezerwy ogólnej budżetu państwa (część 81) w kwocie 38 965,8 tys. zł, z czego wydatkowano 37 443,9 tys. zł, tj. 96,1%. Przyczynami niewykorzystania środków z rezerwy ogólnej było m.in. niewykonanie inwestycji w planowanym zakresie oraz długotrwałe postępowania przetargowe.

(akta kontroli: t. XI, str. 1-7, 379-382; t. XII, str. 162-176)

W odpowiedzi na pismo Sekretarza Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów z 22 lutego 2022 r. Wojewoda Dolnośląski na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 2021 r. *o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2022*¹¹⁴, wystąpił do Prezesa Rady Ministrów o uruchomienie środków z rezerwy ogólnej budżetu państwa z przeznaczeniem dla 90 gmin z województwa dolnośląskiego na realizację zadań w zakresie zakupu masztów i flag oraz ich instalacji w ramach projektu *Pod Biało-Czerwoną*, realizowanego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Zarządzeniem Nr 136 Prezesa Rady Ministrów z 20 maja 2022 r. przyznane zostały Wojewodzie Dolnośląskiemu z ogólnej rezerwy budżetowej środki finansowe na realizację ww. projektu w łącznej kwocie 622,5 tys. zł.

¹¹⁴ Dz. U. poz. 2445, ze zm.

(akta kontroli: t. XI, str. 1-107)

Plan wydatków DUW (dysponenta III stopnia) był zwiększany łącznie o 19 978,0 tys. zł w tym środkami: z rezerw celowych¹¹⁵ o 9 300,7 tys. zł; z rezerwy ogólnej¹¹⁶ o 3 640,9 tys. zł; z rezerwy ogólnej Wojewody Dolnośląskiego¹¹⁷ o 5 849,9 tys. zł oraz pozostałymi decyzjami (w tym m.in. Dyrektora Generalnego) na kwotę 1 186,5 tys. zł. Jednocześnie decyzjami Wojewody Dolnośląskiego z 21 października i 24 listopada 2022 r. zablokowano planowane wydatki w wysokości 962,8 tys. zł. Wykorzystanie wydatków wynikających z uruchomienia wyżej opisanych rezerw wyniosło odpowiednio: 81,2%, 75,8% i 95,7%.

(akta kontroli: t. XII, str. 177-197)

2.1.2. Blokowanie planowanych wydatków

W przypadku stwierdzenia nadmiaru posiadanych środków Wojewoda Dolnośląski, działając w oparciu o przepisy art. 177 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 2 *ufp*, podejmował decyzje o blokowaniu planowanych wydatków, co oznaczało obowiązujący do końca roku zakaz dysponowania nimi. W 2022 r. na podstawie złożonych wniosków wydano 30 takich decyzji, na łączną kwotę 38 413,2 tys. zł¹¹⁸, z tego 21 660,8 tys. zł z rezerw celowych oraz 16 752,4 tys. zł ze środków przyznanych w ustawie budżetowej.

Spośród wszystkich wydanych decyzji, 17 wydano w grudniu 2022 r. na łączną kwotę 22 382,4 tys. zł. Najwyższa kwota blokad, tj. 13 972,0 tys. zł, dotyczyła środków zaplanowanych w ustawie budżetowej przyznanych dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego na realizację zadania pn. *Budowa Nowego Szpitala Onkologicznego we Wrocławiu*. Niewykorzystanie środków wynikało z przedłużającej się procedury przetargowej na wyłonienie generalnego wykonawcy ww. zadania.

W 2022 r. nie wystąpiły przypadki blokowania wydatków na podstawie art. 179 *ufp*, jak również przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie przepisów dotyczących pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa.

(akta kontroli: t. XI, str. 8-21)

2.1.3. Wykonanie polecenia wpłaty środków na Fundusz Przeciwdziałania COVID-19

Wojewoda nie otrzymał na podstawie art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. *o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw*¹¹⁹, od Prezesa Rady Ministrów wiążącego polecenia wpłaty środków na Fundusz Przeciwdziałania COVID-19.

(akta kontroli: t. V, str. 129)

2.1.4. Wykonanie zaplanowanych wydatków według grup ekonomicznych

Struktura wydatków w części 85/02 (w tym budżet środków europejskich), według grup ekonomicznych przedstawiała się w 2022 r. następująco: **[1]** dotacje i subwencje – 3 551 933,6 tys. zł (85,9% wydatków ogółem); **[2]** świadczenia na rzecz osób fizycznych – 4 812,9 tys. zł (0,1%); **[3]** wydatki bieżące jednostek budżetowych – 480 972,5 tys. zł (11,6%); **[4]** wydatki majątkowe – 59 814,3 tys. zł (1,4%); **[5]** środki własne Unii Europejskiej – 6 460,6 tys. zł (0,2%);

¹¹⁵ Na podstawie 28 decyzji Ministra Finansów w zakresie środków z rezerwy celowej.

¹¹⁶ Na podstawie sześciu decyzji Ministra Finansów.

¹¹⁷ Na podstawie 17 decyzji.

¹¹⁸ Największe blokady, tj. przekraczające 3 000 tys. zł, dotyczyły takich działów klasyfikacji budżetowej jak: 851 – *Ochrona zdrowia* (13 972,0 tys. zł); 855 – *Rodzina* (11 500,0 tys. zł).

¹¹⁹ Dz. U. poz. 568, ze zm.

[6] współfinansowanie projektów z udziałem UE (wydatki na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 *ufp*, w tym wydatki budżetu środków europejskich) – 31 846,5 tys. zł (0,8%).

Powyższe wydatki ogółem w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyły się: o 28,3% w grupie dotacje i subwencje oraz o 38,8% w grupie środki własne Unii Europejskiej. Natomiast zwiększenia wydatków miały miejsce: o 1,8% w grupie świadczenia na rzecz osób fizycznych, o 15,2% w grupie wydatków bieżących jednostek budżetowych, o 41,6% w grupie wydatków majątkowych oraz o 21,0% w grupie współfinansowanie projektów z udziałem środków UE.

W stosunku do kwot planowanych (budżet po zmianach) wykonanie wydatków w części 85/02 wyniosło ogółem 98,6%, z tego: **a)** dotacje i subwencje – 98,6%, **b)** świadczenia na rzecz osób fizycznych – 99,6%, **c)** wydatki bieżące jednostek budżetowych – 98,8%, **d)** wydatki majątkowe – 97,2%, **e)** środki własne Unii Europejskiej – 100,0% oraz **f)** wydatki na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 *ufp*, w tym wydatki budżetu środków europejskich – 97,1%.

(akta kontroli: t. V, str. 176-183, 490)

Struktura wydatków dysponenta środków budżetu państwa III stopnia¹²⁰, według grup ekonomicznych, przedstawiała się w 2022 r. następująco: **[1]** świadczenia na rzecz osób fizycznych – 1 486,7 tys. zł (1,1% wydatków ogółem)¹²¹; **[2]** wydatki bieżące jednostek budżetowych – 129 647,1 tys. zł (94,1%)¹²²; **[3]** wydatki majątkowe – 3 404,0 tys. zł (2,5%); **[4]** środki własne Unii Europejskiej – 2 522,0 tys. zł (1,8%) oraz **[5]** wydatki na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 *ufp*, w tym wydatki budżetu środków europejskich – 699,0 tys. zł (0,5%). Powyższe wydatki ogółem (137 758,8 tys. zł), w stosunku do roku poprzedniego zwiększyły się o 28 738,2 tys. zł, tj. o 26,4%. Wzrost nastąpił w grupie świadczenia na rzecz osób fizycznych (z 1 243,3 tys. zł do 1 486,7 tys. zł, tj. o 243,4 tys. zł – o 19,6%), w grupie wydatków bieżących (z 102 596,3 tys. zł do 129 647,1 tys. zł, tj. o 27 050,8 tys. zł – o 26,4%) oraz w grupie wydatków majątkowych (z 1 438,0 tys. zł do 3 404,0 tys. zł, tj. o 1 966,0 tys. zł – o 136,7%). Zmniejszyły się natomiast wydatki w grupie środki własne Unii Europejskiej (z 3 006,0 tys. zł do 2 522,0 tys. zł, tj. o 484,0 tys. zł – o 16,1%) oraz na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 *ufp*, w tym wydatki budżetu środków europejskich (z 737,0 tys. zł do 699,0 tys. zł, tj. o 38,0 tys. zł – o 5,2%). W stosunku do planowanych (budżet po zmianach w kwocie 143 394,2 tys. zł), wykonanie wydatków przez dysponenta III stopnia (137 758,8 tys. zł) wyniosło ogółem 96,1%, z tego: **a)** świadczenia na rzecz osób fizycznych – 99,4%, **b)** wydatki bieżące jednostek budżetowych – 96,5%, **c)** wydatki majątkowe – 90,7,0%, **d)** środki własne Unii Europejskiej – 84,1% oraz **e)** wydatki na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 *ufp*, w tym wydatki budżetu środków europejskich – 94,8%.

(akta kontroli: t. V, str. 232, 256)

Dotacje budżetowe

Zaplanowana w ustawie budżetowej na 2022 r. wysokość dotacji w części 85/02 w kwocie 3 081 994,0 tys. zł (łącznie z dotacjami na wydatki majątkowe i na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE), stanowiąca 87,0% ogółem zaplanowanych wydatków, w trakcie roku została zwiększona o kwotę

¹²⁰ Zrealizowane łącznie przez WFIB oraz WOIR.

¹²¹ Z których 1 352,7 tys. zł (90,1%) wynosiły wydatki z tytułu zasądzonych rent.

¹²² Z których 88 659,0 tys. zł (68,4%) wynosiły środki przeznaczone na wynagrodzenia i pochodne, 40 988,1 tys. zł (31,6%) pozostałe wydatki.

587 831,7 tys. zł (19,1%), tj. do kwoty 3 669 825,7 tys. zł. Zrealizowana, w ramach części budżetu państwa, wartość dotacji łącznie z dotacjami na wydatki majątkowe i na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE wyniosła 3 616 630,5 tys. zł, co stanowiło 98,6% planu po zmianach. Na ogólną wartość dotacji składały się¹²³: [1] dotacje celowe dla j.s.t. – 3 293 803,3 tys. zł (92,7%); [2] dotacje celowe dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych – 246 059,6 tys. zł (6,9%); [3] dotacje podmiotowe – 3 383,3 tys. zł (0,1%); [4] dotacje celowe na dofinansowanie zadań zleconych fundacjom, stowarzyszeniom oraz pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych – 8 687,4 tys. zł (0,3%).

(akta kontroli: t. V, str. 178-183, 490, 532-533)

Wojewoda Dolnośląski dopełnił obowiązków informacyjnych, sformułowanych w art. 122 ust. 3 i 4 *ufp*, tj. w dniu 18 lipca 2022 r. podał do publicznej wiadomości, w drodze obwieszczenia wykaz jednostek wraz z kwotami dotacji im przyznanych w 2022 r.¹²⁴.

W 2022 r. DUW przeprowadził (i zakończył) 19 kontroli wykorzystania dotacji udzielonych przez dysponenta części 85/02. W ich wyniku w trzech jednostkach stwierdzono nieprawidłowości¹²⁵, a w jednej z nich przypadek wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem (w wyniku kontroli zobowiązano kontrolowaną jednostkę do zwrotu na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej 85/02 łącznie 1,6 tys. zł wraz z odsetkami). Ponadto, cyklicznie (za II, III, IV kwartał 2022 r.) dokonywano ocen wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa poprzez analizę danych ujętych w dokumentach sprawozdawczych o realizacji budżetu w układzie zadaniowym.

(akta kontroli: t. V, str. 174-175)

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych

Według ustawy budżetowej zaplanowane na ten cel wydatki w wysokości 2 710,0 tys. zł w części 85/02 – województwo dolnośląskie. W trakcie roku wydatki były także sukcesywnie zwiększane i na koniec 2022 r. wyniosły 4 834,2 tys. zł, z czego wydatkowano 4 812,9 tys. zł, tj. 99,6%, w tym przez dysponenta III stopnia¹²⁶ w kwocie 1 486,7 tys. zł (tj. 99,4% planu po zmianach). Główne rodzaje świadczeń finansowane z tych środków to: [1] dział 854 – *Edukacyjna opieka wychowawcza* – stypendia dla uczniów – 1 409,4,0 tys. zł, [2] dział 851 – *Ochrona zdrowia* – zasądzone renty – 1 316,9 tys. zł, [3] dział 801 – *Oświata i wychowanie* – nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń – 545,0 tys. zł oraz [4] dział 851 – *Ochrona zdrowia* – wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń – 463,1 tys. zł, zostały wykonane w 100,0%. Wykonanie na poziomie 48,5% (wykonanie na poziomie 3,2 tys. zł względem planu 6,6 tys. zł) w dziale 853 – *Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej* (rozdział 85321) wynikało z nieodbycia szkoleń przez wszystkich członków Wojewódzkiego Zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz organizacji tych szkoleń w formie zdalnej.

(akta kontroli: t. V, str. 176-177, 317)

¹²³ Dotyczy wydatków na dotacje ogółem w kwocie 3 551 933,6 tys. zł – bez wydatków majątkowych i współfinansowania projektów z udziałem UE.

¹²⁴ Obwieszczenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 18 lipca 2022 r. w sprawie wykazu spółek wodnych i ich związków, którym przyznano dotację podmiotową z budżetu państwa w roku 2022 (Dz. Urz. Woj. Doln. poz. 3772).

¹²⁵ Nieprowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji, wykorzystywanie środków pozyskanych z dotacji niezgodnie z klasyfikacją budżetową wskazaną przez dotującego, przekazywanie z opóźnieniem sprawozdań z realizowanej inwestycji, niewskazywanie w dowodach księgowych sposobu ich ujęcia w księgach rachunkowych oraz błędy w sprawozdaniu RB-50.

¹²⁶ Łącznie przez WFIB oraz WOIR.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych

Według ustawy budżetowej zaplanowane na ten cel wydatki w wysokości 448 229,0 tys. zł w części 85/02 – województwo dolnośląskie, w trakcie roku zwiększono do kwoty 486 643,5 tys. zł, z czego wydatkowano 480 972,5 tys. zł, tj. 98,8%, w tym przez dysponenta III stopnia¹²⁷ w kwocie 129 647,1 tys. zł (tj. 96,5% planu po zmianach). W budżecie Wojewody 77,4% wydatków tej grupy stanowiły wynagrodzenia i pochodne, 1,6% wynagrodzenia bezosobowe, a pozostałe 21,0% wydatkowano na zakup materiałów i usług.

(akta kontroli: t. V, str. 176-177)

Przeciętne zatrudnienie¹²⁸ w części 85/02 – województwo dolnośląskie w 2022 r. wyniosło 3 326 osób i było wyższe niż w 2021 r. o 58 osób. Natomiast mieszczące się w ww. wielkości przeciętne zatrudnienie w DUW¹²⁹ wynoszące 907,3 osoby, zwiększyło się w stosunku do 2021 r. o 44,8 osób (tj. o 5,2%). Wzrost ten był spowodowany włączeniem do struktur DUW dyspozytorni medycznych, przyznaniem rezerwy celowej na zwiększenie zatrudnienia od 1 marca 2022 r. o 25 etatów w korpusie służby cywilnej związanych z legalizacją pobytu i pracy w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców DUW oraz zmianami kadrowymi w tej jednostce organizacyjnej.

(akta kontroli: t. V, str. 172-173, 233-235)

W podziale na status zatrudnienia pracowników, przeciętne zatrudnienie u dysponenta części 85/02 w 2022 r. kształtowało się następująco: [1] osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń (status 01) – 1 699 osób, w tym w tym 257¹³⁰ w DUW, [2] osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe (status 02) – trzy osoby, w tym trzy w DUW, [3] członkowie korpusu służby cywilnej (status 03) – 1 542, w tym 647 w DUW, [4] żołnierze i funkcjonariusze (status 10) – 82 osoby (Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu). W stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost o 48 osoby (2,9%) w grupie osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń oraz wzrost o sześć osób w grupie członków korpusu służby cywilnej (0,4%).

Wydatki na wynagrodzenia w 2022 r. w części 85/02 wyniosły 319 897,8 tys. zł (stanowiące 99,8% wielkości planowanej po zmianach) i były wyższe w porównaniu do wydatków z roku poprzedniego o 53 888,0 tys. zł, tj. o 20,3%. Wzrost wydatkowanych w 2022 r. środków na wynagrodzenia ogółem w porównaniu do 2021 r. uwzględniał m.in. środki pozyskane na: [1] finansowanie wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w dyspozytorniach medycznych; [2] włączenia w kontrolowanym okresie wyłączonego w 2021 r. funduszu nagród, o którym mowa w art. 93 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej¹³¹; [3] sfinansowanie wynikającej z decyzji Ministerstwa Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 2021 r. podwyżek wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników wykonujących zawód medyczny zatrudnionych w wojewódzkiej i powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych (podwyżki wynagrodzeń od 1 lipca 2021 r.); [4] zwiększenie funduszu wynagrodzeń osobowych wraz z pochodnymi z przeznaczeniem na sfinansowanie podwyżek wynagrodzeń i wzrostu zatrudnienia w powiatowych inspektoratach weterynarii oraz w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii we Wrocławiu, Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa we

¹²⁷ Łącznie przez WFIB oraz WOIR.

¹²⁸ W przeliczeniu na pełne etaty.

¹²⁹ Rozumiane jako suma przeciętnego zatrudnienia w poszczególnych rodzajach statusów zatrudnienia poszczególnych rozdziałów klasyfikacji budżetowej.

¹³⁰ W przeliczeniu na etaty.

¹³¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1691.

Wrocławiu, Wojewódzkim Inspektoracie Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych we Wrocławiu oraz w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu; [5] sfinansowania skutków przechodzących podwyższenia od 1 września 2021 r. wynagrodzeń wraz z pochodnymi pracownikom Centrum Powiadamiania Ratunkowego we Wrocławiu; [6] zwiększenie wynagrodzeń dla Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego we Wrocławiu z przeznaczeniem na realizację nowych zadań wynikających z wejścia w życie ustawy z dnia 26 stycznia 2022 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym, ustawie o czasie pracy kierowców oraz niektórych innych ustaw¹³²; [7] sfinansowanie od 1 stycznia 2022 r. podwyżek uposażeń i wzrostu pozostałych należności strażaków pełniących służbę w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu, w ramach realizacji przedsięwzięcia „Wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń funkcjonariuszy Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2022-2025”; [8] sfinansowanie podwyższenia od 1 lipca 2022 r. wynagrodzeń wraz z pochodnymi pracowników DUW, Centrum Powiadamiania Ratunkowego we Wrocławiu i Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Rybackiej we Wrocławiu; [9] sfinansowanie wzrostu (od 1 września 2022 r.) wynagrodzeń wraz z pochodnymi pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego we Wrocławiu; [10] zwiększenie wynagrodzeń na dodatki zadaniowe i specjalne dla pracowników Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu; [11] zwiększenie zatrudnienia od 1 marca 2022 r. o 25 etatów członków korpusu służby cywilnej w wydziale właściwym do spraw legalizacji pobytu, na realizację zadań związanych z obsługą wniosków cudzoziemców i prowadzeniem postępowań o wydanie zezwolenia na pobyt i pracę oraz [12] sfinansowanie podwyżek wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników wykonujących zawód medyczny zatrudnionych w wojewódzkiej i powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych.

Wydatki DUW na wynagrodzenia w 2022 r. wyniosły 76 942,8 tys. zł i były wyższe niż w roku poprzednim o 13 162,2 tys. zł, tj. o 20,6%. Wyższe wykonanie spowodowane było m.in.: otrzymaniem przez DUW środków z rezerwy celowej na zwiększenie zatrudnienia o 25 etatów członków korpusu służby cywilnej w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców, na realizację zadań związanych z obsługą wniosków cudzoziemców i prowadzeniem postępowań o wydanie zezwolenia na pobyt i pracę (1 375,0 tys. zł) oraz na sfinansowanie podwyższenia od 1 lipca 2022 r. wynagrodzeń wraz z pochodnymi pracowników DUW (2 854,0 tys. zł), włączeniem do struktur DUW dyspozytorni medycznych, przyznaniem rezerw celowych na sfinansowanie wynagrodzeń dla pracowników zaangażowanych w realizację projektów 10/10-2019/OG-FAMI i 2/14-2022/OG-FAMI oraz na podwyższenie wynagrodzeń pracowników Centrum Powiadamiania Ratunkowego we Wrocławiu.

W podziale na status zatrudnienia pracowników, wydatki na wynagrodzenia w 2022 r. kształtowały się następująco: [1] osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń (status 01) – 175 251,3 tys. zł, w tym w DUW – 22 564,9 tys. zł, [2] osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe (status 02) – 556,0 tys. zł (w DUW), [3] członkowie korpusu służby cywilnej (status 03) – 135 036,4 tys. zł, w tym DUW – 53 821,9 tys. zł, [4] żołnierze i funkcjonariusze (status 10) – 9 054,1 tys. zł. W podziale na status zatrudnienia pracowników, wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń odnotowano we wszystkich ww. grupach. Największy wzrost dotyczył osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń (status 01), gdzie przeciętne miesięczne wynagrodzenie wzrosło o 24,0% (z 6,9 tys. zł na 8,6 tys. zł), w pozostałych grupach o statusie 02, 03 i 10 wzrost przeciętnego

¹³² Dz. U. poz. 209.

wynagrodzenia wyniósł odpowiednio 16,6%, 11,7% i 11,3%. Nie przekroczono planu wydatków na wynagrodzenia w części 85/02 – województwo dolnośląskie, a także w dziale 750 – *Administracja publiczna*.

(akta kontroli: t. V, str. 172-173, 233-235)

Plan wydatków na wynagrodzenia bezosobowe według ustawy budżetowej w części 85/02 – województwo dolnośląskie wynosił 5 515,0 tys. zł, w trakcie roku budżetowego środki zostały zwiększone do kwoty 8 675,5 tys. zł, z czego zrealizowano 7 489,6 tys. zł, tj. 86,3% planu po zmianach. Z kolei zaplanowane w 2022 r. przez dysponenta III stopnia – DUW, środki na wynagrodzenia bezosobowe (w tym umowy zlecenia i umowy o dzieło) w kwocie ogółem 2 021,0 tys. zł, w trakcie roku budżetowego zostały zwiększone do kwoty 4 264,2 tys. zł (po zmianach), z czego zrealizowano 80,5% (3 223,3 tys. zł), przy czym były większe (o 9,4%) niż w roku ubiegłym (2 947,0 tys. zł). Z analizy struktury wydatków poniesionych w 2022 r. w DUW na wynagrodzenia bezosobowe ogółem w kwocie 3 223,3 tys. zł (§ 417) wynikało, że w rozdziale 75011 wydatkowano również najwięcej, tj. 1 796,8 tys. zł (8,4% względem roku 2021). Powyższe środki przeznaczono m.in. na: [a] wynagrodzenia konsultantów wojewódzkich w ochronie zdrowia dla województwa dolnośląskiego (447,8 tys. zł), [b] wynagrodzenia z tytułu zastępstw procesowych (20,9 tys. zł), [c] wynagrodzenia z tytułu wsparcia obsługi cudzoziemców w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców DUW¹³³ (1 306,3 tys. zł), [d] wynagrodzenia dyspozytorów medycznych (535,0 tys. zł) oraz [e] wynagrodzenia za udział w posiedzeniach komisji orzekających o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (protokołowanie posiedzeń komisji) na rzecz Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności (648,8 tys. zł).

(akta kontroli: t. V, str. 176, 256, 450-451)

W 2022 r. w DUW zawarto 131 umów zleceń¹³⁴, z czego pięć z własnymi pracownikami¹³⁵. Z tego tytułu¹³⁶ wydatkowano łącznie 962,1 tys. zł, tj. o 57,0% mniej niż w roku poprzednim, kiedy zawarto 164 umowy zlecenia¹³⁷.

(akta kontroli: t. V, str. 241)

W 2022 r. łączna kwota wypłaconych w DUW nagród wyniosła 5 920,2 tys. zł i była o 61,2% wyższa niż w roku poprzednim. Średnia kwota nagrody wyniosła 6,5 tys. zł rocznie. Źródłem finansowania ww. nagród były oszczędności w funduszu wynagrodzeń (pochodzące z nieobsadzonych etatów, absencji pracowników otrzymujących zasiłki społeczne i przebywających na urloпах bezpłatnych oraz zmian w naliczeniu dodatkowego wynagrodzenia rocznego), a także odpis 3% funduszu wynagrodzeń.

(akta kontroli: t. V, str. 240, 450-451)

Wydatki majątkowe

Według planu finansowego na rok 2022 kwota wydatków majątkowych dokonywanych bezpośrednio przez DUW wyniosła 4 042,0 tys. zł. W jej ramach zaplanowano

¹³³ Dalej: SOC.

¹³⁴ Umowa zlecenie trwająca sześć miesięcy lub dłużej, lub powtarzana nieprzerwanie przez ten okres. Natomiast łącznie w 2022 r. w DUW zawarto 316 umów zleceń i z tego tytułu wydatkowano 2 255,3 tys. zł.

¹³⁵ W 2022 r. nie zawarto umów na wynajem personelu.

¹³⁶ Umowa zlecenie trwająca sześć miesięcy lub dłużej, lub powtarzana nieprzerwanie przez ten okres.

¹³⁷ W 2022 r. nie zawarto umów na wynajem personelu.

do realizacji 13 zadań¹³⁸. W trakcie roku wprowadzono 11 nowych zadań¹³⁹, których źródłem finansowania były środki pochodzące z oszczędności na skutek przesunięć pomiędzy zadaniami, a także pozyskane rezerwy: ogólna i celowe. Stwierdzono, że wprowadzone do planu finansowego zmiany odnoszące się do wydatków majątkowych były celowe i wynikały m.in. z konieczności zapewnienia środków na realizację nowych zadań dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa i ciągłości działania DUW, funkcjonowania lotniczego przejścia granicznego Wrocław-Strachowice oraz bezpieczeństwa pasażerów, jak również zapewnienia właściwych warunków pracy dla pracowników.

Spośród wszystkich 20 zaplanowanych zadań (plan po zmianach), nie zrealizowano czterech zadań¹⁴⁰. Ostatecznie kwota wydatków majątkowych według planu finansowego po zmianach wyniosła 3 755,0 tys. zł, z czego na realizację zadań wydatkowano w 2022 r. kwotę w wysokości 3 404,0 tys. zł (90,7%). Wszystkie założone na rok 2022 efekty w ramach wydatków majątkowych zostały osiągnięte.

(akta kontroli: t. V, str. 242-267)

2.1.5. Zobowiązania

Zobowiązania budżetu państwa w części 85/02 na koniec 2022 r. wyniosły 26 816,3 tys. zł i stanowiły 0,7% zrealizowanych wydatków. Związane były przede wszystkim z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym (25 569,9 tys. zł¹⁴¹). Na koniec 2022 r. zobowiązania wymagalne w części 85/02 nie wystąpiły. Zobowiązania (niewymagalne) dysponenta środków budżetu państwa III stopnia na koniec 2022 r. wyniosły 6 566,2 tys. zł i były zgodne z prowadzoną ewidencją finansowo-księgową. Dotyczyły przede wszystkim wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego (5 157,7 tys. zł) oraz wynagrodzeń za realizację zadań dyspozytorów medycznych, których termin płatności przypadał w kolejnym roku (198,9 tys. zł).

Powstałe w 2022 r. (i wykazane w miesięcznych oraz rocznych sprawozdaniach Rb- 28 DUW¹⁴²) odsetki¹⁴³ dotyczyły nieterminowej zapłaty za faktury a także powstały w wyniku naliczenia przez komornika sądowego¹⁴⁴. Na koniec 2022 r. zobowiązania wymagalne dysponenta środków budżetu państwa III stopnia nie wystąpiły.

(akta kontroli: t. V, str. 184-194, 268-287, 530-531)

¹³⁸ Były to: [1] Wymiana stolarki drzwiowej w pomieszczeniach DUW (327,0 tys. zł); [2] Przebudowa balustrad na klatkach schodowych w budynku DWU (706,0 tys. zł); [3] Dostosowanie budynku DUW Delegatury w Legnicy do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych w zakresie sygnalizacji pożarowej (732,0 tys. zł); [4] Opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania „Modernizacja pomieszczeń w budynku DUW we Wrocławiu przy ul. Jaworowej” (200,0 tys. zł); [5] Dostawa przenośnego zestawu RTG (350,0 tys. zł); [6] Urządzenie do badania autentyczności dokumentów (130,0 tys. zł); [7] Zakup i dostawa pojazdu uprzywilejowanego typu kombi van 5-miejscowy (99,0 tys. zł); [8] Zakup dostawa i montaż stacjonarnego urządzenia do wykrywania promieniowania (125,0 tys. zł); [9] Zakup i dostawa samochodu kombi van dla przewoźników psów służbowych (90,0 tys. zł); [10] Robot techniczny wraz z wyposażeniem (925,0 tys. zł); [11] Dostawa i montaż depozytów (skrytek na broń) na potrzeby lotniczego przejścia granicznego Wrocław-Strachowice; [12] Wyposażenie magazynów przeciwpowodziowych (175,0 tys. zł); [13] Wyposażenie dyspozytorni medycznej (108,0 tys. zł).

¹³⁹ Były to m.in.: [1] Dostawa dysków na potrzeby systemu pocztowego DUW (35,4 tys. zł); [2] Zakup i dostawa zestawu RTG dla Oddziału Celnego Port Lotniczy Osobowy Wrocław-Strachowice (420,0 tys. zł); [3] Zakup i dostawa samochodu patrolowego na potrzeby Oddziału Celnego Towarowego (100,0 tys. zł); [4] Zakup laptopów i komputerów (132,9 tys. zł); [5] Zakup kopertownicy (48,4 tys. zł).

¹⁴⁰ Zrezygnowano z pozycji: [1] Zakup i dostawa samochodu patrolowego na potrzeby Oddziału Celnego Towarowego (100,0 tys. zł); [2] Zakup i dostawa samochodu kombi van dla przewoźników psów służbowych (120,0 tys. zł); [3] Zakup i dostawa pojazdu uprzywilejowanego typu kombi van 5-miejscowy (99,0 tys. zł); [4] Zakup dostawa i montaż stacjonarnego urządzenia do wykrywania promieniowania (150,0 tys. zł).

¹⁴¹ Dodatkowe wynagrodzenie roczne wraz z pochodnymi i składkami na Pracownicze Plany Kapitałowe.

¹⁴² Opracowanych przez WFiB oraz WOiR.

¹⁴³ W kwocie ogółem 63,51 zł, z czego 56,22 zł – koszt pokryty przez pracownika.

¹⁴⁴ W sprawie egzekucyjnej KM 1999/22 - wyrok sygn. akt I SAB/Wr 858/21.

2.1.6. Wydatki, które w 2021 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego

Wojewoda Dolnośląski, w związku z art. 21 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw¹⁴⁵ wnioskuje¹⁴⁶ do Ministra Finansów o ujęcie w wykazie wydatków budżetu państwa, które w 2021 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego środków zaplanowanych w części 85/02 – województwo dolnośląskie na realizację 25 zadań o łącznej kwocie 90 944,3 tys. zł.

Środki te wydatkowane zostały zgodnie z przeznaczeniem, zachowano terminy realizacji zadań, a ewidencja środków przeniesionych do wydatkowania w 2022 r. była prowadzona prawidłowo. Zaplanowane środki na realizację 10 zadań wydatkowane w 100%, w 10 wystąpiły oszczędności wynikające z przeprowadzonych postępowań przetargowych oraz końcowych rozliczeń, a w pięciu przypadkach zmniejszono zakres realizowanych zadań¹⁴⁷. Łącznie wydatkowano 86 848,7 tys. zł (95,5%), a niewykonane wydatki w wysokości 4 095,6 tys. zł zostały przekazane na dochody.

W ww. wartości środków niewykorzystanych do końca listopada 2022 r. kwota 3 588,5 tys. zł (87,6%) została w 2021 r. pozyskana z rezerw budżetowych i następnie uwzględniona w wykazie wydatków niewygasających z końcem roku budżetowego. Na wartość tych wydatków składało się osiem następujących zadań: [1] Rewitalizacja linii kolejowej nr 310 Kobierzyce – Piława Górna¹⁴⁸, [2] Opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania: Budowa mostu w m. Oława¹⁴⁹, [3] Zakupy inwestycyjne na potrzeby lotniczego przejścia granicznego Wrocław-Strachowice¹⁵⁰, [4] Remont drogi powiatowej w j.s.t. (Powiat Średzki)¹⁵¹, [5] Odbudowa drogi gminnej w j.s.t. (Stara Kamienica)¹⁵², [6] Utworzenie lub/i wyposażenie Klubu/Domu Senior+ w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025¹⁵³, [7] Utworzenie miejsc opieki w żłobku w ramach programu „Maluch+” 2021¹⁵⁴ oraz [8] Remont i konserwacja elewacji kościoła św. Antoniego Padewskiego w Pieszycach¹⁵⁵.

(akta kontroli: t. V, str. 195-209, 493-527)

2.1.7. Wyniki szczegółowego badania wydatków

1. Rezerwy celowe i rezerwa ogólna

Szczegółowe badanie NIK w zakresie rozdysponowania przez dysponenta części środków z trzech rezerw celowych¹⁵⁶ o wartości ogółem 26 369,2 tys. zł (stanowiących

¹⁴⁵ Dz. U. poz. 1535, ze zm.

¹⁴⁶ Pismem z 3 grudnia 2021 r., nr FB-BP.3111.405.2021.HS.

¹⁴⁷ Utworzenie miejsc opieki w żłobków w ramach programu „MALUCH+” 2020.

¹⁴⁸ Wartość zadania – 1 256,9 tys. zł, a środki niewykorzystane – 315,0 tys. zł.

¹⁴⁹ Wartość zadania – 92,1 tys. zł, a środki niewykorzystane – 0,16 zł.

¹⁵⁰ Wartość zadania – 1 621,2 tys. zł, a środki niewykorzystane – 22,3 tys. zł.

¹⁵¹ Wartość zadania – 1 1 042,6 tys. zł, a środki niewykorzystane – 355,3 tys. zł.

¹⁵² Wartość zadania – 390,9 tys. zł, a środki niewykorzystane – 29,9 tys. zł.

¹⁵³ Wartość zadania – 1 038,2 tys. zł, a środki niewykorzystane – 288,9 tys. zł.

¹⁵⁴ Wartość zadania – 5 768 8 tys. zł, a środki niewykorzystane – 2 607,0 tys. zł.

¹⁵⁵ Wartość zadania – 227,6 tys. zł, a środki niewykorzystane – 0,27 zł.

¹⁵⁶ Wskazanych w załączniku nr 2 do ustawy budżetowej w: [1, 2, 3] poz. 24 wydatki związane z realizacją działań łagodzących skutki inflacji, w tym osłonowe oraz ochronę odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej przekazane w wysokości: 50 832,7 tys. zł (w I kwartale 2022 r.); 43 544,1 tys. zł (w II kwartale 2022 r.); 32 647,0 tys. zł (w III kwartale 2022 r.); [4] poz. 34 środki na realizację ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390), ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 581), ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297) oraz na opłacenie składki emerytalnej i rentowej z ubezpieczenia społecznego, a także na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne i zasiłki dla opiekunów i na realizację art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329, ze zm.), przekazane w wysokości 14 507,5 tys. zł; [5, 6] poz. 4 Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym 1 486 966,0 tys. zł na realizację „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły”, przekazane w wysokości: 700,0 tys. zł (na

23,8% zwiększenia planu wydatków środkami pochodzącymi z rezerw celowych) oraz środków pochodzących z rezerwy ogólnej (w zakresie zmian/decyzji z całego 2022 r.) w wysokości 38 965,8 tys. zł wykazało, że:

[1] wnioskowanie o środki z rezerw celowych i rezerwy ogólnej wynikało z faktycznych potrzeb i było celowe; [2] w każdym przypadku po otrzymaniu decyzji Ministra Finansów o zwiększeniu planu wydatków, wprowadzono zmiany w planie finansowym dysponenta części na rok 2022; [3] środki otrzymane z rezerw zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem; [4] poziom wykorzystania środków pochodzących z poszczególnych rezerw celowych wyniósł w pięciu przypadkach 100,0%, a w jednym przypadku 44,6%¹⁵⁷.

(akta kontroli: t. XI, str. 1-7, 315-382; t. XII, str. 233-255)

Wojewoda Dolnośląski przekazał dwa wnioski (z 30 sierpnia i 5 września 2022 r.) o uruchomienie środków z rezerwy celowej poz. 4 *Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych*, odpowiednio w kwocie 700,0 tys. zł i 2 303,0 tys. zł¹⁵⁸, powołując się na zdarzenie na Odrze o charakterze klęski żywiołowej (katastrofy naturalnej), wskazując jako podstawę pierwszego wniosku art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym¹⁵⁹, wskazujący zadania wojewody w sprawach zarządzania kryzysowego. W przypadku drugiego wniosku wskazano jako podstawę art. 19a ustawy z 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej¹⁶⁰ (zgodnie z ust. 1 tego przepisu koszty związane z funkcjonowaniem Państwowej Straży Pożarnej są pokrywane z budżetu państwa). Wyżej wymienionymi wnioskami planowano zwiększyć plan wydatków w rozdziale 75478 – *Usuwanie skutków klęsk żywiołowych*, mimo że Rada Ministrów nie ogłosiła stanu klęski żywiołowej na rzece Odrze w tym okresie, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. XI, str. 315-378)

W przekazanych przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w piśmie nr BPRM.RO.5031.1.2021.(1).DK, określającym zasady procedowania z wnioskami o środki z rezerwy ogólnej, wskazano m.in., że rezerwa ogólna budżetu państwa, co do zasady, przeznaczana jest na zadania przyszłe, nagle i nieprzewidziane, a tym samym niemożliwe do zaplanowania w budżecie jednostki. Wnioski o środki finansowe z rezerwy ogólnej w 8 z 10 przypadków dotyczyły zadań niewymagających niezwłocznego wsparcia finansowego, z których jedno dotyczyło zadań realizowanych przez SOC, a pięć dotyczyło dotacji na wydatki majątkowe j.s.t., w tym: zakup sprzętu lub aparatury medycznej dla jednostki medycznej; budowę szkoły podstawowej; renowację dwóch parków miejskich; budowa siedziby pogotowia ratunkowego, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. XI, str. 112-114, 118-294)

Jako stan problematyczny NIK ocenia sposób procedowania nad wnioskiem o środki z rezerwy ogólnej na działania *Pod Białą-Czerwoną* oraz na zadania związane z remontami obiektów cmentarnictwa wojennego¹⁶¹, na podstawie których uzyskano

prowadzenie działań związanych z usuwaniem skutków zanieczyszczenia rzeki Odry); 2 303,0 tys. zł (na doposażenie techniczne oraz wymianę zużytego lub wyeksploatowanego sprzętu wykorzystywanego podczas działań ratowniczych prowadzonych na rzece Odrze przez jednostki Państwowej Straży Pożarnej.

¹⁵⁷ Dotyczyło to wydatków na usuwanie skutków zanieczyszczenia rzeki Odry, których wielkość była trudna do oszacowania.

¹⁵⁸ Odpowiednio: [1] na prowadzenie działań związanych z usuwaniem skutków zanieczyszczenia rzeki Odry; [2] na doposażenie techniczne oraz wymianę zużytego lub wyeksploatowanego sprzętu wykorzystywanego podczas działań ratowniczych prowadzonych na rzece Odrze przez jednostki Państwowej Straży Pożarnej.

¹⁵⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 122.

¹⁶⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 1969, ze zm.

¹⁶¹ Zadanie nałożone na Wojewodę Dolnośląskiego ustawą z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2337).

w 2022 r. odpowiednio kwoty 536,7 tys. zł i 1 045,0 tys. zł¹⁶². Zadania te nie miały charakteru nagłych, nieprzewidzianych, lecz inicjatywa sfinansowania ich realizacji z rezerwy budżetowej została podjęta przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

(akta kontroli: t. XI, str. 118-294; t. XII, str. 1-107, 162-176, 207-255, 318-319, 345-363)

2. Blokady planowanych wydatków

Szczegółowe badanie decyzji o blokowaniu wydatków przeprowadzone na próbie 36,2% wartości dokonanych blokad wykazało, że: [1] blokady dokonano na podstawie umotywowanego wniosku jednostki i właściwych wydziałów DUW; [2] wniosek o blokadę oraz decyzja dysponenta o blokadzie zaplanowanych wydatków zostały wprowadzone do Informatycznego Systemu Obsługi Budżetu Państwa TREZOR¹⁶³; [3] decyzję o blokowaniu wydatków Wojewoda Dolnośląski podjął niezwłocznie po analizie przedmiotowego wniosku o niezrealizowaniu wydatku, którą tego samego dnia wpisano do TREZOR-a; [4] decyzja dotyczyła zablokowania środków przyznanych w związku z ustawy budżetowej na 2022 r. na kwotę 13 900,0 tys. zł. Blokady dokonano w związku z niewykorzystaniem środków przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego na zadanie pn. *Nowy Szpital Onkologiczny we Wrocławiu*.

(akta kontroli: t. XI, str. 233-255, 345-363, 414-417)

3. Dotacje

Szczegółowym badaniem NIK objęła wydatki na dotacje w łącznej kwocie 995 571,1 tys. zł (tj. 27,5% wydatków na wszystkie dotacje), które przeznaczono na: [1] finansowanie dodatku osłonowego, w dziale 852 – *Pomoc społeczna* oraz [2] finansowanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w dziale 855 – *Rodzina*. Przekazywanie i rozliczenie powyższych dotacji następowało zgodnie z zasadami określonymi w *ufp*. Niemniej w przypadku dotacji przeznaczonej na finansowanie dodatku osłonowego w IV kwartale 2022 r. wyznaczony gminom termin na złożenie wniosku o przyznanie dotacji był sprzeczny z terminem wynikającym z art. 3 ust. 3 ustawy o dodatku, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. X, str. 1-387)

4. Badanie wydatków bieżących i wydatków majątkowych

Szczegółowym badaniem NIK objęła realizację wydatków budżetu państwa w kwocie 6 986,9 tys. zł, stanowiących 5,0% wydatków DUW¹⁶⁴ (obejmujących 151 dowodów księgowych). Wydatki w kwocie 5 800,2 tys. zł (tj. 83,0%) wytypowano do kontroli w sposób losowy, a w kwocie 1 186,7 tys. zł (tj. 17,0%) wybrano w sposób celowy¹⁶⁵. Próba losowa została wybrana metodą monetarną (MUS)¹⁶⁶, na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów odpowiadających pozapłacowemu wydatkom budżetowym w ramach pozostałych grup ekonomicznych o wartości powyżej 1,0 tys. zł, spośród zapisów księgowych 2022 r. na ogólną kwotę 38 562,7 tys. zł. Realizacja objętych badaniem wydatków w 2022 r. w wysokości 6 793,3 tys. zł (97,2%), była zgodna z art. 44 ust. 3 *ufp*, gdyż wydatki były celowe, zostały rzetelnie skalkulowane i zaplanowane (za wyjątkiem kwoty 15,0 tys. zł, wynikającej m.in. z wyroków sądowych, której nie można było przewidzieć).

¹⁶² Według planu finansowego wydatki w 2022 r. dla DUW (dysponenta trzeciego stopnia) określono na 830,0 tys. zł, zaś wykonanie wyniosło 832,8 tys. zł (206,5 tys. zł w 2021 r., 17,8 tys. zł w 2020 r. oraz 117,2 tys. zł w 2019 r.). W DUW zaplanowano przekazanie dotacji j.s.t. w 2022 r. według ustawy budżetowej w kwocie 528,0 tys. zł, które w 2022 r. wykonano w kwocie 1 557,3 tys. zł (1 348,7 tys. zł w 2021 r., 568,6 tys. zł w 2020 r. oraz 434,6 tys. zł w 2019 r.).

¹⁶³ Dalej: TREZOR.

¹⁶⁴ W kwocie 137 758,6 tys. zł, z czego dysponent III stopnia obsługiwane przez: WOiR w kwocie 136 236,8 tys. zł oraz w zakresie działalności WFiB w kwocie 1 521,8 tys. zł.

¹⁶⁵ Doboru celowego, dokonano na podstawie zapisów księgowych wydatków pozapłacowych DUW, w tym: 105 dot. wydatków WOiR.

¹⁶⁶ Z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności. Nieprawidłowości przy wydatkowaniu środków na: dodatkowe wynagrodzenie dyspozytorów medycznych (w łącznej kwocie 156,4 tys. zł); usługi noclegowe żołnierzy 16 Dolnośląskiej Brygady Obrony Terytorialnej¹⁶⁷ (w łącznej kwocie 37,2 tys. zł), przedstawiono szczegółowo w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Badanie NIK wykazało również, że zakupione przez DUW środki trwałe prawidłowo ujęto w ewidencji środków trwałych i poprawnie sklasyfikowano, tj. zaliczono do właściwej kategorii środków trwałych, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie *Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT)*¹⁶⁸. Przy wydatkach związanych z nabyciem środków trwałych dokonywana była kontrola funkcjonalna, a dokumenty zakupu były poddawane kontroli merytorycznej, obejmującej m.in. datę rozpoczęcia eksploatacji. Zadania inwestycyjne zostały zrealizowane – roboty i dostawy protokolarnie odebrano.

(akta kontroli: t. XI, str. 418-429; t. XII, str. 364)

5. Wydatki poniesione w 2022 r. w ramach wydatków niewygasających z końcem roku 2021

Szczegółowej kontroli poddano dwa zadania obejmujące wydatki na kwotę 1 706,3 tys. zł (w tym: 1 598,9 tys. zł z zaplanowanych 1 621,2 tys. zł w rozdziale 60031 – *Przejścia graniczne* przyznane z rezerwy celowej poz. 22 z przeznaczeniem na zakupy inwestycyjne na potrzeby lotniczego przejścia granicznego Wrocław-Strachowice oraz 107,4 tys. zł z zaplanowanych 108,0 tys. zł w rozdziale 85146 – *Działalność dyspozytorni medycznych* ujęte w ustawie budżetowej na rok 2021 z przeznaczeniem na dostosowanie zmian w związku z przejściem dwóch dyspozytorni medycznych). Badanie szczegółowe wykazało, że wydatkowanie kwoty 1 706,3 tys. zł, było zgodne z art. 44 ust. 3 *ufp*, gdyż dokonane zakupy były celowe, zostały rzetelnie skalkulowane i zaplanowane. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności, skutkujących zaplaceniem odsetek, kar lub opłat. Badanie NIK wykazało również, że zakupione przez DUW środki trwałe prawidłowo ujęto w ewidencji środków trwałych i poprawnie sklasyfikowano, tj. zaliczono do właściwej kategorii środków trwałych, zgodnie z ww. rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie *Klasyfikacji Środków Trwałych*. Przy wydatkach związanych z nabyciem środków trwałych dokonywana była kontrola funkcjonalna, a dokumenty zakupu były poddawane kontroli merytorycznej, obejmującej m.in. datę rozpoczęcia eksploatacji. Stwierdzono, jednakże, że nie w każdym przypadku rzetelnie przeprowadzono procedurę wyboru wykonawcy – o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. IX, str. 1-514)

6. Badanie kosztów energii elektrycznej

W DUW przeprowadzono analizę zużycia energii elektrycznej oraz poniesionych kosztów nośników energii na podstawie danych z listopada z lat 2019-2022, potwierdzające niższe zużycie energii elektrycznej w listopadzie 2022 r. (93MWh), w porównaniu do danych za listopad w latach 2019-2021 (95,5-160,0 MWh).

Łącznie na energię elektryczną w 2022 r. w DUW wydatkowano 1 810,5 tys. zł, co stanowiło wzrost w porównaniu do 2021 r. o 61,6%¹⁶⁹. Wydatki na dostawę energii elektrycznej w 2022 r. wzrosły w porównaniu do 2021 r. o 74,1%¹⁷⁰, a wydatki na dystrybucję energii elektrycznej wzrosły o 20,1%¹⁷¹.

¹⁶⁷ Dalej: 16 DBOT.

¹⁶⁸ Dz. U. poz. 1864.

¹⁶⁹ Wydatki w kwocie 1 120,2 tys. zł.

¹⁷⁰ Z 861,7 tys. zł do 1 500,1 tys. zł.

¹⁷¹ Z 258,4 tys. zł do 310,4 tys. zł.

Dyrektor Generalna poinformowała, że w związku wejściem w życie ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej¹⁷², podjęto w DUW od grudnia 2022 r. następujące działania w celu realizacji obowiązkowego zmniejszenia całkowitego zużycia energii elektrycznej w zajmowanych budynkach, tj.: [1] zrezygnowano w części z oświetlenia zewnętrznego; [2] wprowadzono zakaz używania elektrycznych grzejników w pomieszczeniach; [3] wprowadzono nakaz wyłączenia światła w pomieszczeniach oraz wyłączenia sprzętu komputerowego po zakończeniu pracy; [4] wprowadzono częściowy zakaz włączenia oświetlenia na korytarzach; [5] obniżono parametry urządzeń wentylacyjnych w pomieszczeniach; [6] zarządzono wyłączenie centralnego ogrzewania przy temperaturze zewnętrznej 16°C; [7] zalecono ustawienie głowic termoregulatorów na grzejnikach w pomieszczeniach biurowych na pozycję „3”; [8] ograniczono zakres otwierania głównych drzwi wejściowych do budynku głównego DUW z czterech skrzydeł do jednego¹⁷³.

W przekazanej w dniu 22 marca 2022 r. do Urzędu Regulacji Energetyki *Informacji zbiorczej dotyczącej zużycia energii elektrycznej przez DUW w 2022 r.* wskazano spełnienie celu 10% ograniczenia zużycia energii elektrycznej¹⁷⁴.

W DUW nie analizowano kosztów ponoszonych na poszczególne opłaty za dystrybucję energii elektrycznej. Badanie wydatków na usługi dystrybucji energii elektrycznej w budynku DUW (we Wrocławiu)¹⁷⁵ dla dwóch punktów poboru energii elektrycznej¹⁷⁶ wykazało, że w 2022 r. w:

- 1) PPE 263 kW¹⁷⁷ (grupa taryfowa B21) opłaty za ponad umowny pobór energii biernej pojemnościowej wyniosły 16,2 tys. zł, co stanowiło 11,9% ogółu wydatków poniesionych na usługi dystrybucji (135,7 tys. zł brutto);
- 2) PPE 223 kW¹⁷⁸ (grupa taryfowa B21) opłaty za ponad umowny pobór energii biernej pojemnościowej wyniosły 28,8 tys. zł, co stanowiło 19,3% ogółu wydatków poniesionych na usługi dystrybucji (149,3 tys. zł);
- 3) PPE 263 kW maksymalna moc pobrana kształtowała się w poszczególnych okresach rozliczeniowych¹⁷⁹ od 107 kW do 155 kW, co stanowiło od 41% do 59% mocy umownej (263 kW);
- 4) PPE 223 kW maksymalna moc pobrana kształtowała się w poszczególnych okresach rozliczeniowych¹⁸⁰ od 106 kW do 149 kW, co stanowiło od 48% do 67% mocy umownej (223 kW).

Co do PPE 263 kW i PPE 223 kW (grupa taryfowa B21) nie podejmowano działań w celu analizy opłacalności wykorzystywanej grupy taryfowej i możliwości zastosowania innej (wielostrefowej) grupy taryfowej, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. XI, str. 22-111; t. XII, str. 320-322, 345-363)

¹⁷² Dz. U. z 2023 r. poz. 269, ze zm.

¹⁷³ Zarówno w wejściu głównym od strony pl. Powstańców Warszawy 1, jak i w wejściu od strony Bulwaru Marii i Lecha Kaczyńskich.

¹⁷⁴ Średniomiesięcznego zużycia energii elektrycznej w okresie 2018-2019, które wyniosło 110 166 kWh, a w grudniu 2022 r. wyniosło 79 122 kWh, przy założonym celu 99 149,4 kWh.

¹⁷⁵ W kontroli P/19/083 – „Optymalizacja kosztów energii elektrycznej w jednostkach sektora finansów publicznych”, stwierdzono, m.in. że ok. 1/3 oszczędności w kosztach energii w grupach taryfowych B2 i C2 uzyskano w wyniku zmiany grupy taryfowej. Informację z ww. kontroli przekazano 30 marca 2022 r. do DUW.

¹⁷⁶ Dalej: PPE.

¹⁷⁷ Nr PPE 590322415101723560.

¹⁷⁸ Nr PPE 590322415103145513.

¹⁷⁹ Od grudnia 2021 r. do maja 2022 r., od lipca do września 2022 r. oraz w listopadzie 2022 r.

¹⁸⁰ Od grudnia 2021 r. do maja 2022 r., od lipca do listopada 2022 r.

7. Zamówienia publiczne

Zgodnie z wymogami art. 29 ust. 1 *pzp*, DUW opublikował na stronie internetowej¹⁸¹ zarówno plan postępowań o udzielenie zamówień na 2022 r., jak również jego aktualizację¹⁸². Pierwotny plan opublikowano 24 lutego 2022 r., a ostatnią aktualizację 3 października 2022 r.

(akta kontroli: t. V, str. 4-115)

Szczegółowej kontroli poddano pięć następujących zamówień publicznych o łącznej wartości podpisanych umów w wysokości 581,9 tys. zł¹⁸³:

[1] „Świadczenie usług na rzecz Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w zakresie prac biurowych, wspomagających pracę Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców”¹⁸⁴ o wartości szacunkowej zamówienia 1 500,0 tys. zł, zrealizowane w trybie podstawowym na podstawie art. 275 pkt 1 w związku z art. 359 pkt 2 *pzp* (w wyniku którego zawarto dziewięć umów z wykonawcami na łączną kwotę 71,7 tys. zł). Przedmiotowe postępowanie przeprowadzono zgodnie z *pzp*, z jednym wyjątkiem polegającym na naruszeniu zasady efektywności – o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. VIII, str. 1-426)

[2] „Usługa polegająca na wprowadzeniu danych z wniosków o legalizację pobytu cudzoziemców do systemów teleinformatycznych i wykonywanie innych prac kancelaryjnych i archiwistycznych, celem przyspieszenia procesów legalizacji pobytu cudzoziemców w DUW (praca wykonywana na podstawie umowy – zlecenie)”¹⁸⁵ – zamówienie zrealizowane na podstawie Regulaminu, z wyłączeniem przepisów *pzp* (na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1 *pzp*), w wyniku którego zawarto 12 umów z wykonawcami na łączną kwotę 52,1 tys. zł. Przedmiotowe postępowanie przeprowadzono według zasad wynikających z Regulaminu, niemniej nie zapewniając potencjalnym wykonawcom wymaganego w nim czasu na składanie ofert – o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. VIII, str. 427-624)

[3] „Usługa wsparcia procesu produkcji oraz wydawania kart pobytu cudzoziemców na potrzeby Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu”¹⁸⁶ – zamówienie zrealizowane na podstawie Regulaminu, z wyłączeniem przepisów *pzp* (na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1 *pzp*), w wyniku którego zawarto sześć umów z wykonawcami na łączną kwotę 49,2 tys. zł. Przedmiotowe postępowanie¹⁸⁷ zostało poprzedzone nierzetelnym procesem oszacowania jego wartości, co w konsekwencji spowodowało przeprowadzenie go na podstawie Regulaminu (naruszając jedną z zasad z niego wynikającą poprzez niezapewnienie potencjalnym wykonawcom wymaganego czasu na składanie ofert), zamiast w oparciu o przepisy *pzp* – o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. VI, str. 129-442; t. VII, str. 1-126)

[4] „Usługa wsparcia w zakresie czynności archiwizacyjnych na potrzeby Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu”¹⁸⁸ – zamówienie zrealizowane na podstawie Regulaminu, z wyłączeniem przepisów *pzp* (na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1 *pzp*), w wyniku którego

¹⁸¹ <https://ezamowienia.gov.pl> [data dostępu: 12 kwietnia 2023 r.].

¹⁸² W 2022 r. pierwotny plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych aktualizowano pięć razy.

¹⁸³ Ponadto prawidłowość stosowanych przepisów przeprowadzono dla ośmiu wydatków z pkt 4 (umowy SOC).

¹⁸⁴ Nr AL.-ZP.272-9/22/ZP/US.

¹⁸⁵ Nr AL.-ZP.271-346/22/ZP/RD.

¹⁸⁶ Nr AL.-ZP.271-513/22/ZP/RD.

¹⁸⁷ O szacunkowej wartości zamówienia w wysokości 129 999,99 zł.

¹⁸⁸ Nr AL.-ZP.271-516/22/ZP/RD.

zawarto siedem umów z wykonawcami na łączną kwotę 98,0 tys. zł. Przedmiotowe postępowanie¹⁸⁹ zostało poprzedzone nierzetelnym procesem oszacowania jego wartości, co w konsekwencji spowodowało przeprowadzenie go na podstawie Regulaminu (naruszając jedną z zasad z niego wynikającą poprzez niezapewnienie potencjalnym wykonawcom wymaganego czasu na składanie ofert), zamiast w oparciu o przepisy *pzp* – o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W wyniku realizacji ww. czterech postępowań, zawarto 34 umowy zlecenia, pomimo obowiązywania Rekomendacji PRM – o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. VII, str. 127-537)

[5] „Transport i utylizacja śniętych ryb wylowionych z rzeki Odry i jej zalewów”¹⁹⁰, w związku z którym wydatkowano 311,0 tys. zł. Działania związane z przeprowadzeniem tego postępowania podjęto po wystawieniu 23 z 26 dowodów księgowych przez wykonawcę, tym samym nie zastosowano Regulaminu. Ponadto w procesie wydatkowania środków w ramach tego postępowania, akceptowano stawki ryczałtowe za utylizację śniętych ryb – niewynikające z przyjętej oferty wykonawcy. Dodatkowo, w związku z tym zamówieniem oraz sfinansowaniem usług obejmujących transport i utylizację śniętych ryb wylowionych z rzeki Odry i jej zalewów w sierpniu 2022 r., zaciągnięto zobowiązanie finansowe w wysokości 312,5 tys. zł bez zabezpieczenia środków finansowych w planie finansowym DUW, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. VI, str. 1-128)

2.1.8. Realizacja działań nadzorczych dysponenta części 85/02

W obszarze wydatków przeprowadzono okresowe analizy, o których mowa w art. 175 ust. 2 pkt 2-5 *ufp*, co dokumentowano w zbiorczych podsumowaniach. W wyniku przeprowadzonych analiz formułowano zalecenia i wnioski (m.in. wzywano beneficjentów dotacji do korekty rozliczeń), stanowiły one też podstawę do podjęcia kontroli zewnętrznych. Kontrole przeprowadzone w podległych i nadzorowanych przez dysponenta części 85/02 jednostkach obejmowały m.in. problematykę wydatkowania środków publicznych. Przed przekazaniem środków (dotacji) w DUW oceniano rzeczywiste zapotrzebowania, a nadzór sprawowany był na bieżąco. Dysponent części 85/02, w oparciu o wewnętrzne procedury, sprawował również nadzór nad prawidłowością sporządzania sprawozdań, w celu ich weryfikacji prowadzone były czynności sprawdzające.

(akta kontroli: t. X, str. 2-8, 378-379)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zamówienie publiczne, którego przedmiotem było świadczenie usług na rzecz DUW w zakresie prac biurowych, wspomagających pracę SOC (w wyniku realizacji którego wydatkowano 71,7 tys. zł)¹⁹¹ przeprowadzono nierzetelnie, z naruszeniem zasady efektywności wyrażonej w art. 17 ust. 1 pkt 2 *pzp*. Zgodnie z nią, zamawiający udziela zamówienia m.in. w sposób zapewniający uzyskanie najlepszych efektów zamówienia w stosunku do poniesionych nakładów. W przedmiotowym postępowaniu natomiast, dokonano podziału przedmiotu zamówienia na 50 części, jednocześnie nie wprowadzając ograniczenia liczby części, którą można udzielić jednemu wykonawcy, do czego zamawiający był uprawniony. W efekcie w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu, na każdą z 50 części wpłynęło od 21 do 33 ofert (łącznie 1 182),

¹⁸⁹ O szacunkowej wartości zamówienia w wysokości 129 999,99 zł.

¹⁹⁰ Nr AL.-ZP.271-569/22/ZP/RD.

¹⁹¹ Nr AL.-ZP.272-9/22/ZP/US.

sporządzonych przez 39 potencjalnych wykonawców. W konsekwencji, zawarto dziewięć umów zleceń¹⁹² (na dziewięć z 50 części), a zatem osiągnięto 18% zakładanego poziomu zaangażowania wykonawców w realizację przedmiotu zamówienia (a w przypadku wykonania tych umów, w których wskazywano, że wykonawca zrealizuje co najmniej 800 godzin pracy – 40,1% wykonania). W związku z powyższym w terminie późniejszym (wszczęciem postępowań: 25 sierpnia, 15 września i 25 października 2022 r.) w DUW ogłoszono trzy kolejne postępowania przetargowe o takim samym tytule, podzielone łącznie na 85 części (pierwsze z nich podzielone na 25 części, spośród których osiem unieważniono, drugie podzielone na 40 części, spośród których 25 unieważniono i trzecie podzielone na 20 części). Natomiast przed wszczęciem postępowania o numerze AL-ZP.272-9/22/ZP/US nie przeprowadzono analizy ryzyka związanego z podziałem przedmiotu postępowania na 50 części przy jednoczesnym nieograniczeniu liczby części, których można było udzielić jednemu wykonawcy. Brak wyżej wskazanej analizy ryzyka skutkowało ostatecznie niewielką realizacją zdiagnozowanych potrzeb DUW, bowiem oferty podlegały odrzuceniu w kolejnych częściach, w sytuacji zgłoszenia się do realizacji zamówienia tylko 39 wykonawców (a zatem inna konstrukcja podziału zamówienia mogła dać szansę na realizację przedmiotu zamówienia na wyższym poziomie).

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że kierując się zasadą równego traktowania wykonawców oraz koniecznością umożliwienia udziału w postępowaniu maksymalnie szerokiemu kręgowi wykonawców, zamawiający nie miał podstaw do odstąpienia od podziału zamówienia na części, których liczba, tj. 50, stanowiła wypadkową ustalonej szacunkowej wartości zamówienia. Argumentowała, że rozważano możliwość skorzystania z dyspozycji art. 91 ust. 3 *pzp*, jednakże odstąpiono od takiego ograniczenia, wskazując, że przyjęte postępowanie (brak ograniczeń co do możliwości składania ofert na poszczególne części zamówienia) pozytywnie wpływa na możliwość udziału w postępowaniu przez wykonawców z sektora małych i średnich przedsiębiorstw oraz pozwala oczekiwać wyższej jakości oraz utrzymania konkurencyjności po stronie wykonawców. Wskazała także na trudności w określeniu obiektywnych kryteriów oceny ofert (w sytuacji wprowadzenia wspomnianego ograniczenia) umożliwiających niedyskryminacyjny wybór oferentów zgodnie z *pzp*.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że udzielanie zamówień publicznych nie powinno być jedynie zrealizowaniem wypełnienia formalnych reguł określonych w *pzp*, ale przede wszystkim procesem gospodarczym, w którym nie tylko wykonawca, ale przede wszystkim zamawiający z racji publicznego charakteru wydatku ma uzyskać zakładaną korzyść ekonomiczną. Wprowadzenie do *pzp* zasady efektywności służyło wzmocnieniu roli planowania w procesie udzielania zamówienia. Realizacja przedmiotowego zamówienia w zaproponowanej formie nie zagwarantowała uzyskania efektu przewidywanego w związku z podzieleniem zamówienia na 50 części.

(akta kontroli: t. V, str. 330-343, 355-364, 444-454; t. VIII, str. 1-426)

2. Zlecenia usług obejmujących transport i utylizację śniętych ryb wyłowionych z rzeki Odry i jej zalewów, w wyniku czego wydatkowano 312,5 tys. zł:

a) nie poprzedzono rzetelnym (z należytą starannością) ustaleniem wartości tego zamówienia, wskazując jedynie (26 sierpnia 2022 r. w Formularzu zgłoszeniowym nr AL.-ZP.271-569/22/ZP/RD dotyczącym postępowania „Transport i utylizacja śniętych ryb wyłowionych z rzeki Odry i jej zalewów”), jego szacunkową wartość jako 129 999,99 zł;

¹⁹² Z ośmioma osobami fizycznymi.

b) nie poprzedzono przeprowadzeniem określonej Regulaminem procedury. W związku z wydatkowaniem 1,6 tys. zł w DUW nie wytworzono żadnej dokumentacji, natomiast w przypadku wydatkowania 310,9 tys. zł przedstawiono dokumentację z przeprowadzenia postępowania pn. „Transport i utylizacja śniętych ryb wyłowionych z rzeki Odry i jej zalewów”, zainicjowanego rozesłaniem zapytania ofertowego 26 sierpnia 2022 r., podczas gdy usługa była wykonywana w okresie od 13 do 31 sierpnia 2022 r. Zgodę na realizację tych usług wydała Dyrektor Generalna, zezwalając na sfinansowanie ww. czynności w odpowiedzi na wnioski złożone 29 sierpnia 2022 r. oraz 20 września 2022 r. przez Dyrektora oraz Zastępcę Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego DUW;

c) dokonano z naruszeniem art. 46 ust. 1 *ufp*, tj. bez zabezpieczenia środków finansowych w planie finansowym – zaciągano zobowiązania finansowe w terminie od 13 do 31 sierpnia 2022 r., podczas gdy dopiero 2 września 2022 r. otrzymano decyzję Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa na rok 2022 z dnia 2 września 2022 r.¹⁹³ (na wniosek Wojewody z 30 sierpnia 2022 r.) o przyznaniu rezerwy celowej na sfinansowanie tych działań. Zgodnie ze wskazanym przepisem, jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki;

d) poniesiono wydatki w kwocie 4,3 tys. zł w okresie 26-28 września 2022 r.¹⁹⁴ w sposób niegospodarny (w ramach postępowania „Transport i utylizacja śniętych ryb wyłowionych z rzeki Odry i jej zalewów”), ponieważ finansując ww. usługę w dziewięciu z 32 przypadków przyjęto ryczałtową stawkę za utylizację śniętych ryb o masie poniżej 50 kg w wysokości 1,0 tys. zł, zamiast obliczyć wartość usługi poprzez iloczyn wagi przeznaczonych do utylizacji śniętych ryb i stawki za ich utylizację (wynoszącej 20,0 zł/kg jak wskazywano na pozostałych 22 fakturach sprzedaży). W konsekwencji na podstawie dziewięciu dowodów księgowych wydatkowano 9,0 tys. zł podczas gdy koszt utylizacji śniętych ryb o łącznej masie 235 kg winien wynieść 4,7 tys. zł;

e) poniesiono wydatki w kwocie 278,7 tys. zł w okresie 26 września – 25 października 2022 r. w sposób niegospodarny, ponieważ korzystając z usług dwóch wykonawców w przeważającej części zlecono usługę utylizacji śniętych ryb wykonawcy¹⁹⁵, który stawkę za utylizację śniętych ryb ustalił na poziomie 20,0 tys. zł za tonę, podczas gdy drugi z nich w kwocie 0,6 tys. zł. W efekcie, zlecając utylizację 14,4 ton śniętych ryb droższemu wykonawcy, wydatkowano 288,0 tys. zł, podczas gdy zlecenie tej usługi tańszemu wykonawcy kosztowałoby 9,3 tys. zł (tej osobie zlecono utylizację śniętych ryb o masie 0,44 tony). Tym samym, przy wydatkowaniu środków na sfinansowanie ww. usługi nie postępowano w sposób oszczędny, czym naruszono zasady dokonywania wydatków ze środków publicznych, wyrażone w art. 44 ust. 3 pkt 1 *ufp*.

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że wartość opisanego wyżej zamówienia oszacowano do maksymalnej wysokości, umożliwiającą udzielenie zamówienia z wyłączeniem stosowania *pzp*, ponieważ na dzień podjęcia czynności związanych z wyłonieniem wykonawcy - usługodawcy nie istniała możliwość dokładnego przewidzenia ilości i wagi śniętych ryb, które mogłyby wypłynąć na powierzchnię rzeki Odry. Dodała, że usługę utylizacji śniętych ryb zlecano z uwagi na fakt możliwości wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego i epizootycznego, wskazując jednocześnie, że jeżeli nawet Ministerstwo Finansów nie przyznałoby środków finansowych z rezerwy

¹⁹³ Nr MF/FS7.4143.3.190.2022.MF.3189.

¹⁹⁴ Na podstawie dziewięciu dowodów księgowych wystawionych w okresie 21-31 sierpnia 2022 r.

¹⁹⁵ Stawka u obydwu wykonawców za wywóz śniętych ryb do utylizacji: 7,1 zł/km (wykonawca droższy) oraz 5,94 zł/km (wykonawca tańszy).

celowej, koszty uregulowane byłyby ze środków będących w posiadaniu DUW. Wyjaśniła, że konkretne usługi utylizacji ryb zlecał powiatowy lekarz weterynarii, wobec czego DUW nie miał wpływu na wartość przedkładanych faktur, a informację o stosowanej przez wykonawcę zasadzie naliczania kwoty za transport i utylizację śniętych ryb o masie poniżej 50 kg pozyskano po wystawieniu wszystkich faktur przez wykonawcę. Wskazała, że podstawą finansowania tej usługi bez przeprowadzenia określonej Regulaminem procedury wyboru wykonawcy była jej zgoda, wydana zgodnie z § 9 ust. 3 Regulaminu, wskazującego, że na pisemny wniosek Dyrektora Wydziału, zawierającego stosowne uzasadnienie, Kierownik Zamawiającego lub osoba przez niego upoważniona, może podjąć decyzję o odstąpieniu od stosowania Regulaminu lub konkretnego, wskazanego przez wnioskującego przepisu.

Zastępca Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego wyjaśnił, że zlecaniem wylawiania śniętych ryb zajmowali się właściwi miejscowo powiatowi inspektorzy weterynarii. Dodał, że duże znaczenie miał szybki odbiór i transport poszczególnych partii śniętych ryb do miejsca utylizacji, co minimalizowało zagrożenie epidemiologiczne i epizootyczne.

Najwyższa Izba Kontroli nie uwzględnia argumentacji zawartej w wyżej przywołanych wyjaśnieniach. Obowiązkiem DUW było poprzedzenie ww. wydatku przeprowadzeniem procedury/procedur wyboru wykonawcy w myśl Regulaminu, a więc także określeniem szacunkowej wartości zamówienia z należytą starannością. Przywoływane w wyjaśnieniach przepisy Regulaminu odnoszące się do możliwości odstąpienia od jego zastosowania nie wskazują, że taka zgoda może zostać wydana, jak w tym przypadku, po zrealizowaniu tego zamówienia. Wnioski kierowane do Dyrektora Generalnej zostały złożone po wykonaniu sfinansowanej usługi, zatem udzielona zgoda miała charakter następczy. Natomiast w kwestii wydatków na podstawie wyższych stawek za transport i utylizację śniętych ryb, NIK zauważa, że w DUW dysponowano jednak ofertą wykonawcy, w której oferowana była cena niższa od przyjętej. Skoro to DUW ponosił wydatki w powyższym zakresie, to do DUW odnieść należy zasady wynikające z art. 44 ust. 3 pkt 1 *ufp*.

(akta kontroli: t. V, str. 355-351, 355-364, 528-529, 534; t. VI, str. 1-128)

3. Zawarcie 34 umów zleceń (na które w okresie czerwiec-grudzień 2022 r. łącznie wydatkowano 271,0 tys. zł) w związku z realizacją czterech zamówień publicznych poddanych szczegółowemu badaniu, nastąpiło z naruszeniem Rekomendacji PRM, co było działaniem nierzetelnym. W treści tego dokumentu wskazano m.in., że zawieranie umów cywilnoprawnych zamiast umów o pracę, których przedmiotem są zadania podobne lub tożsame z zadaniami pracowników powinno być uzasadnione wyjątkowymi okolicznościami i mieć charakter tymczasowy. W DUW natomiast wpływ wniosków cudzoziemców o legalizację pobytu i pracy skutkujący koniecznością zatrudniania osób wspomagających pracę SOC następował w latach 2016-2022.

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że Rekomendacje PRM, mimo wartości merytorycznej, nie są obowiązującym źródłem prawa w RP, nie mają zatem charakteru bezwzględnie, niemniej zgodnie z nimi nie posłużono się agencją pracy tymczasowej. Dodała, że zawarcie umów zleceń było spowodowane tym, że w odpowiedzi na ogłoszone postępowanie przetargowe i zapytania ofertowe odpowiedziały osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej. Wskazała także, że Rekomendacje PRM są z natury swej zbiorem tzw. dobrych praktyk, o charakterze doradczym a nie wiążącym – stąd też nie istnieje procedura uzyskiwania zgody na odstąpienie od ich stosowania. Przeprowadzona przed udzieleniem przedmiotowych zamówień analiza możliwości zaspokojenia zidentyfikowanych potrzeb w alternatywny sposób niż poprzez wybór wykonawców

zewnątrznych, której wynik każdorazowo był negatywny. Dyrektor Generalna wyjaśniła również, iż nie otrzymano zgody na odstąpienie od stosowania ww. Rekomendacji.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że obowiązujące w administracji rządowej Rekomendacje PRM, co do zasady nie wykluczały zawierania ww. umów zleceń. Niemniej w tym dokumencie wskazano, że proces ten powinien być uzasadniony wyjątkowymi okolicznościami i mieć charakter tymczasowy, a problemy kadrowe występujące w SOC nie powstały w 2022 r.

(akta kontroli: t. V, str. 330-351; t. VI, str. 129-442; t. VII, str. 1-537; t. VIII, str. 1-624)

4. Nierzetelny proces oszacowania wartości zamówienia w dwóch¹⁹⁶ postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych (w wyniku realizacji których wydatkowano 147,2 tys. zł) dotyczących poszukiwania wykonawców realizujących czynności wspomagające działalność SOC, doprowadził do przeprowadzenia tych postępowań w niewłaściwym trybie (w postępowaniach tych wydatkowano odpowiednio 49,2 tys. zł i 98,0 tys. zł) – bez zastosowania przepisów *pzp*. W obydwu bowiem przypadkach, ustalono szacunkową wartość tych zamówień na 129 999,99 zł (jednocześnie nie przedstawiając dokumentacji potwierdzającej wyliczenie tej kwoty), podczas gdy w terminie poprzedzającym realizację tych zamówień DUW w trybie art. 275 ust. 1 w związku z art. 359 pkt 2 *pzp* ogłosił¹⁹⁷ i realizował np. postępowanie o wartości szacunkowej 1 500,0 tys. zł. pn. „Świadczenie usług na rzecz Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w zakresie prac biurowych, wspomagających pracę Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców” oraz „Usługa polegająca na wprowadzeniu danych z wniosków o legalizację pobytu cudzoziemców do systemów teleinformatycznych i wykonywanie innych prac kancelaryjnych i archiwistycznych, celem przyspieszenia procesów legalizacji pobytu cudzoziemców w DUW (praca wykonywana na podstawie umowy – zlecenie)”¹⁹⁸ w trybie bez stosowania *pzp* – na podstawie Regulaminu, o wartości szacunkowej 63,0 tys. zł. Usługi, które miały być świadczone na rzecz DUW miały charakter jednorodny (dotyczyły wykonywania prac przewidzianych przy wykonywaniu zadań przez pracowników SOC), realizowane były w tym samym czasie (w 2022 r., a w przypadku trzech postępowań w okresie sierpień-grudzień tego roku), a także wystąpiły przypadki zawarcia umów zleceń z tymi samymi wykonawcami (w przypadku zamówień: AL.-ZP.271-346/22/ZP/RD, AL.-ZP.271-513/22/ZP/RD oraz AL.-ZP.271-516/22/ZP/RD). Tym samym w ramach realizacji tych zamówień występowała zarówno tożsamość czasowa, jak i podmiotowa i brak było zatem podstaw do nieuwzględniania wartości wcześniej udzielonych zamówień.

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że przedmiot zamówień w tych przypadkach stanowiły inne rodzajowo czynności, dodatkowo określone w każdym przypadku innym kodem CPV. Wskazała, że DUW otrzymywał dodatkowe środki, umożliwiające sfinansowanie przedmiotowych zamówień, czy to w drodze kolejno, przesunięć budżetowych w budżecie DUW, uruchomienia (dwukrotnego) rezerwy Wojewody Dolnośląskiego, czy też uruchomienia rezerwy Prezesa Rady Ministrów. Dodała, że wymienione trudności, a więc z jednej strony niemożność dokładnego zaplanowania potrzeb, a z drugiej różna dostępność środków w ciągu roku, uniemożliwia planowanie zamówień w tym zakresie i ogłaszanie ich w trybach wynikających z *pzp*. Wskazała

¹⁹⁶ „Usługa wsparcia procesu produkcji oraz wydawania kart pobytu cudzoziemców na potrzeby Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu” oraz „Usługa wsparcia w zakresie czynności archiwizacyjnych na potrzeby Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu” z 20 lipca 2022 r.

¹⁹⁷ Z 20 czerwca 2022 r., nr postępowania AL.-ZP.272-9/22/ZP/US.

¹⁹⁸ Z 26 kwietnia 2022 r., nr postępowania AL.-ZP.271-346/22/ZP/RD.

także, że Regulamin nie wymagał gromadzenia i przechowywania materiałów dotyczących szacowania wartości.

Najwyższa Izba Kontroli nie uwzględnia argumentacji przedstawionej w wyjaśnieniach. Stwierdzenie, że Regulamin nie wymagał gromadzenia i przechowywania materiałów dotyczących szacowania wartości zamówienia (w związku czym takich dokumentów nie wytworzono) w istocie potwierdza stwierdzoną nierzetelność w tym procesie. Wskazanie bez poparcia konkretnym wyliczeniem kwoty 129 999,99 zł (a więc kwoty na granicy obowiązku zastosowania *pzp*) nie może zostać uznane za należyłą staranność. Rzetelna, ostrożna i staranna wycena przeprowadzona w ramach prac przygotowawczych do udzielenia zamówień z 20 lipca 2022 r. mogła skutkować podjęciem decyzji o realizacji tych zamówień w trybie określonym w *pzp*. Zamawiający powinien bowiem wziąć pod uwagę wcześniej zrealizowane tożsame zamówienia i wartość przedmiotowych zamówień oszacować z nimi łącznie. Przeprowadzony w sposób niewłaściwy proces szacowania wartości zamówień spowodował, iż DUW podjął decyzję o udzieleniu zamówienia z wykorzystaniem art. 2 ust. 1 pkt 1 *pzp*, co w dwóch przypadkach doprowadziło do zastosowania nieprawidłowego trybu zamówienia.

(akta kontroli: t. V, str. 330-351, 355-364; t. VI, str. 129-442; t. VII, str. 1-537)

5. W toku realizacji 12 zamówień¹⁹⁹ (w związku z realizacją których wydatkowano 656,7 tys. zł) nie zapewniono potencjalnym wykonawcom – wymaganego przepisami Regulaminu – czasu na składanie ofert. Zgodnie z § 8 ust. 4 Regulaminu, termin składania ofert nie mógł być krótszy niż trzy dni robocze od momentu przesłania zaproszenia bądź zamieszczenia zapytania ofertowego na stronie internetowej DUW, podczas gdy w zaproszeniach do składania ofert²⁰⁰ określono: dwa dni robocze i 12 godzin (w dwóch przypadkach), dwa dni robocze i 14 godzin (w jednym przypadku), dwa dni robocze i 15 godzin (w dwóch przypadkach), dwa dni robocze i 16 godzin (w sześciu przypadkach) oraz dwa dni robocze i 18 godzin (w jednym przypadku).

¹⁹⁹ [1] „Usługa polegająca na wprowadzeniu danych z wniosków o legalizację pobytu cudzoziemców do systemów teleinformatycznych i wykonywanie innych prac kancelaryjnych i archiwistycznych, celem przyspieszenia procesów legalizacji pobytu cudzoziemców w DUW (praca wykonywana na podstawie umowy – zlecenie)”, [2] „Usługa wsparcia procesu produkcji oraz wydawania kart pobytu cudzoziemców na potrzeby Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu”, [3] „Usługa wsparcia w zakresie czynności archiwizacyjnych na potrzeby Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu”, [4] „Zakup i dostawa 2 urządzeń wielofunkcyjnych A3 kolor na rzecz Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu (Dyspozytornia Medyczna)” – zamówienie realizowane w 2022 r. na zadania uwzględnione w wykazie wydatków niewygasających z końcem roku 2021, [5] „Usługa wsparcia w zakresie czynności kancelaryjnych związanych z legalizacją pobytu cudzoziemców, na potrzeby Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców DUW”, [6] „Usługa wsparcia w zakresie prac fizycznych oraz obsługi zadań logistycznych na potrzeby Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców DUW”, [7] „Usługa wsparcia w zakresie prac fizycznych oraz obsługi zadań logistycznych na potrzeby Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców DUW, nabór uzupełniający”, [8] „Usługa wsparcia procesu produkcji oraz wydawania kart pobytu cudzoziemców na potrzeby Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców DUW. Nabór uzupełniający”, [9] „Usługa wsparcia w zakresie czynności archiwistycznych, na potrzeby Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Dolnośląskiego DUW, nabór uzupełniający”, [10] „Usługa wsparcia procesu wydawania Karty Polaka na potrzeby Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców DUW”, [11] „Usługa realizacji zadań Wojewody w zakresie współpracy z instytucjami zewnętrznymi przy opiniowaniu spraw pobytowych, na potrzeby Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców DUW” oraz [12] „Usług wsparcia dyrekcji Wydziału SOC w zakresie obsługi i zarządzania umowami zleceń, na potrzeby Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców DUW”.

²⁰⁰ Z 26 kwietnia 2022 r. z terminem składania ofert 29 kwietnia 2022 r. do godz. 18.00, dwóch z 20 lipca 2022 r. z terminem składania ofert 25 lipca 2022 r. do godz. 16.00, z 2 marca 2022 r. z terminem składania ofert 7 marca 2022 r. do godz. 12.00, z 20 stycznia 2022 r. z terminem składania ofert 25 stycznia 2022 r. do godz. 15.00, z 27 czerwca 2022 r. z terminem składania ofert 30 czerwca 2022 r. do godz. 12.00, z 12 lipca 2022 r. z terminem składania ofert 15 lipca 2022 r. do godz. 16.00, z 18 sierpnia 2022 r. z terminem składania ofert 23 sierpnia 2022 r. do godz. 16.00, z 18 sierpnia 2022 r. z terminem składania ofert 23 sierpnia 2022 r. do godz. 16.00, z 30 sierpnia 2022 r. z terminem składania ofert 2 września 2022 r. do godz. 16.00, z 27 września 2022 r. z terminem składania ofert 30 września 2022 r. do godz. 14.00 oraz z 10 października 2022 r. z terminem składania ofert 13 października 2022 r. do godz. 15.00.

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że wykonawcy mieli co najmniej 72 godziny na złożenie ofert, a ponieważ pomiędzy opublikowaniem zaproszenia do składania ofert a terminem na ich składania przypadają dni wolne od pracy, zamawiający wyszedł z błędnego przekonania o zachowaniu terminu.

(akta kontroli: t. V, str. 330-351, 355-364, 419-422; t. VI, str. 1-442; t. VII, str. 1-537; t. VIII, str. 427-624; t. IX, str. 342-370; t. XII, str. 266-318)

6. Zasady przyjmowania przez DUW wniosków o przyznanie dotacji na finansowanie dodatku osłonowego na IV kwartał 2022 r. ustalono sprzecznie w stosunku do terminu wynikającego z art. 3 ust. 3 ustawy o dodatku. Zgodnie bowiem z tym przepisem, gmina składa wojewodzie wniosek o przyznanie dotacji co kwartał, w terminie do 15 dnia miesiąca poprzedzającego dany kwartał, a datę przyjmowania wniosków na IV kwartał ustalono w DUW na 16 września 2022 r. (zgodnie z informacjami przedstawionymi na wydrukach z Centralnej Aplikacji Statystycznej²⁰¹). W efekcie osiem ze 169 gmin złożyło wniosek w terminie ustalonym przez DUW, tj. po upływie terminu określonego w art. 3 ust. 3 ustawy o dodatku.

Zastępca Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej wyjaśniła, że stosowny formularz został opublikowany w CAS 13 września 2022 r. i najprawdopodobniej na skutek omyłki spowodowanej pracą pod presją czasu zamieszczono niewłaściwą datę. Dodała, że termin składania przez gminy wniosków o środki na wypłatę dodatków osłonowych w IV kwartale 2022 r. wynikał z powszechnie obowiązującego znanego organom gmin prawa, zaś gminom umożliwiono złożenie wniosków w tym terminie.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że z ustawy o dodatku nie wynika kompetencja DUW do zmiany omawianego terminu.

(akta kontroli: t. X, str. 298-336, 376-379)

7. W BIP DUW nie udostępniano ośmiu wyników kontroli przeprowadzanych w tej jednostce w okresie objętym kontrolą, czego wymagał art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie uodip. Zgodnie z tym przepisem, udostępnieniu podlega informacja publiczna, w szczególności o danych publicznych, w tym treść i postać dokumentów urzędowych, w szczególności dokumentacja przebiegu i efektów kontroli oraz wystąpienia, stanowiska, wnioski i opinie podmiotów ją przeprowadzających.

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że DUW publikował wyniki kontroli, które przeprowadzał w jednostkach kontrolowanych. Dodała, że art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie oraz art. 8 ust. 2 i 3 uodip nie nakładają obowiązku publikacji wyników kontroli przez podmiot kontrolowany, w związku z czym Wojewoda nie publikuje wyników przeprowadzonych kontroli w DUW, a wyjątek stanowią kontrole wykonania budżetu państwa przeprowadzone przez NIK z uwagi na jawność finansów publicznych.

Zamieszczenie – w trakcie niniejszej kontroli NIK – w BIP uprzednich wystąpień pokontrolnych NIK z kontroli wykonania budżetu państwa, Izba uznaje za częściowe usunięcie stanu nieprawidłowego w toku kontroli. Niemniej, informacje o przeprowadzeniu pozostałych sześciu²⁰² kontroli, których wyniki na 31 grudnia

²⁰¹ Dalej: CAS.

²⁰² Kontrole NIK: [1] P/22/088 – „Zwalczanie i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się afrykańskiego pomoru świń w populacji dzika oraz przenikaniu i rozprzestrzenianiu się tej choroby w stadach świń”, [2] P/22/033 – „Usługi asystenta osobistego jako wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych” oraz [3] D/21/505 – „Utworzenie i funkcjonowanie szpitali tymczasowych powstałych w związku z epidemią COVID-19”; [4] kontrola przeprowadzona przez Państwową Inspekcję Pracy – „Prawna ochrona pracy – zasady przyznawania nagrody okresowej”; [5] kontrola przeprowadzona przez Centrum Obsługi Projektów Europejskich MSWiA – „Kontrola projektu 10/10-2019/OG-FAMI pt. Wsparcie działań Wojewody Dolnośląskiego w obszarze obsługi obywateli państw trzecich” oraz [6] kontrola przeprowadzona przez Departament Kontroli MSWiA – Działania Wojewody Dolnośląskiego związane z utworzeniem, wyposażeniem i uruchomieniem szpitala tymczasowego dla chorych na COVID-19 w obiekcie Terminal Hotel Centrum Konferencyjne zlokalizowanym we Wrocławiu przy ul. Rakietowej 33.

2022 r. były ostateczne (w tym dwóch przeprowadzonych przez NIK), pozostały nieopublikowane, co zdaniem Izby narusza art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie oraz art. 8 ust. 2 i 3 *uodip*. Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy *uodip*, obowiązane do udostępniania informacji publicznej są podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2 tej ustawy, będące w posiadaniu takich informacji. Informację publiczną stanowi przy tym nie tylko informacja wytworzona przez dany organ władzy publicznej oraz osoby pełniące w jego ramach funkcje publiczne, ale także informacja niewytworzona przez te podmioty, ale do nich się odnosząca.

(akta kontroli: t. V, str. 320-343, 355-364)

8. Wojewoda Dolnośląski zawniósł (30 sierpnia i 5 września 2022 r.) o uruchomienie środków z rezerwy celowej poz. 4 – *Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych*, odpowiednio w kwocie 700,0 tys. zł i 2 303,0 tys. zł²⁰³, czym zwiększono plan wydatków w rozdziale 75478 – *Usuwanie skutków klęsk żywiołowych*, mimo że Rada Ministrów nie wprowadziła stanu klęski żywiołowej na rzece Odrze w tym okresie na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. *o stanie klęski żywiołowej*²⁰⁴. Uwzględniając zakres prowadzonych działań w zakresie zarządzania kryzysowego, powyższe wydatki – zgodnie z klasyfikacją budżetową wynikającą z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2002 r. *w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych*²⁰⁵ – należało zaplanować w rozdziale 75421 – *Zarządzanie kryzysowe*. W kontekście powyższego należy wskazać, że zgodnie z art. 39 ust. 1 *ufp*, dochody publiczne, wydatki publiczne i przychody, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 5, oraz środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, klasyfikuje się, z zastrzeżeniem ust. 2, według: 1) działów i rozdziałów – określających rodzaj działalności; 2) paragrafów – określających rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3. Klasyfikacja budżetowa jest instrumentem służącym do realizacji szczególności budżetu, będącej dyrektywą obligującą do uchwalania budżetu nie w ujęciu ogólnym, ale ze szczegółowym podziałem dochodów i wydatków. Stanowi także gwarancję związanych z zasadą szczególności zasad: jawności i przejrzystości budżetu.

Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu wyjaśniła, że wydatki związane z prowadzeniem działań z uwagi na ogrom i rozmiar tego zjawiska uznano za zdarzenie noszące znamiona klęski żywiołowej. Kierując wnioskiem o zwiększenie budżetu wskazano rozdział 75478. Wniosek został zaakceptowany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, w dyspozycji którego pozostaje przedmiotowa rezerwa. Decyzją Ministerstwa Finansów przyznano 700,0 tys. zł. W przypadku drugiego wniosku wskazano, że sporządzono go na podstawie pisma Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej dookreślającego klasyfikację budżetową.

NIK wskazuje, że zgodnie z art. 2 i art. 5 ust. 1 ustawy *o stanie klęski żywiołowej*, stan klęski żywiołowej może być wprowadzony dla zapobieżenia skutkom katastrof naturalnych lub awarii technicznych noszących znamiona klęski żywiołowej oraz w celu ich usunięcia, a stan ten Rada Ministrów może wprowadzić, w drodze rozporządzenia, z własnej inicjatywy lub na wniosek właściwego wojewody. Stanu klęski żywiołowej na obszarze województwa dolnośląskiego w związku z sytuacją na Odrze nie wprowadzono. Doszło zatem do niewłaściwego zaklasyfikowania

²⁰³ Odpowiednio: [1] na prowadzenie działań związanych z usuwaniem skutków zanieczyszczenia rzeki Odry; [2] na doposażenie techniczne oraz wymianę zużytego lub wyeksploatowanego sprzętu wykorzystywanego podczas działań ratowniczych prowadzonych na rzece Odrze przez jednostki Państwowej Straży Pożarnej (dalej: PSP).

²⁰⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 1897; dalej: ustawa o stanie klęski żywiołowej.

²⁰⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 513, ze zm.; dalej: rozporządzenie w sprawie klasyfikacji.

środków wnioskowanych z rezerwy celowej, ponieważ zaklasyfikowano środki jako środki na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, podczas gdy stanu klęski żywiołowej nie wprowadzono. Taki stan rzeczy wskazuje na niezachowanie w wystarczającym stopniu zasady przejrzystości budżetu na etapie wnioskowania o środki z rezerwy celowej.

(akta kontroli: t. XI, str. 315-378; t. XII, str. 108-130)

9. Wojewoda Dolnośląski na podstawie sześciu wniosków (w tym pięciu złożonych przez j.s.t. województwa dolnośląskiego)²⁰⁶, wnioskował do Rady Ministrów o środki z rezerwy ogólnej budżetu państwa, niezgodnie z zasadami procedowania z wnioskami o środki z rezerwy ogólnej określonymi przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów²⁰⁷, jak i specyfiki wsparcia, na które można przeznaczyć środki z rezerwy ogólnej, co NIK ocenia jako działania nierzetelne na ogólną kwotę 33 112,9 tys. zł. Rezerwa ogólna to bowiem szczególnie instrument finansowy, umożliwiający Radzie Ministrów reagowanie w sytuacjach nagłych, których wystąpienia nie można było przewidzieć na etapie projektowania planu wydatków budżetowych, a wymagających niezwłocznego wsparcia finansowego, jak np. powódzie, pożary, inne nieprzewidziane katastrofy czy wojna. Natomiast procedowane wnioski dotyczyły w pięciu przypadkach zadań inwestycyjnych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Dyrektor WFiB wyjaśniła m.in., że Wojewoda podejmował decyzje o ich skierowaniu do Prezesa Rady Ministrów w oparciu o argumenty przedstawione przez wnioskodawców, z których wynikała pilna potrzeba dofinansowania poszczególnych zadań i brak możliwości pozyskania środków z innych źródeł do ich realizacji oraz możliwości przyznania dofinansowania z budżetu Wojewody. Na etapie planowania Wojewoda jest ograniczony wysokością przyznanego przez Ministerstwo Finansów limitu wydatków oraz wytycznymi co w ramach ww. limitu można zaplanować. Co do zasady limit wydatków przyznany Wojewodzie obejmuje zadania z zakresu administracji rządowej oraz zadania własne. Wnioski kierowane do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów²⁰⁸ takich zadań nie dotyczyły. Wydane zarządzenia przez KPRM przyznające środki rezerwy ogólnej świadczyły o przyjęciu argumentów Wojewody o potrzebie dofinansowania danego zadania. W zakresie sfinansowania dodatkowych zadań realizowanych przez SOC, Dyrektor WFiB wyjaśniła dodatkowo, że od 2019 r. wnioskowano o dodatkowe etaty (również we wrześniu 2021 r.), celem skutecznego i definitywnego przezwyciężenia problemów w DUW w realizacji zadań związanych z obsługą wniosków cudzoziemców i prowadzenia postępowań o wydanie zezwolenia na pobyt i pracę.

NIK wskazuje, że w piśmie Szefa KPRM, określającym zasady procedowania z wnioskami o środki z rezerwy ogólnej, wskazano m.in., że rezerwa ogólna budżetu państwa, co do zasady, przeznaczana jest na zadania przyszłe, nagłe i nieprzewidziane, a tym samym niemożliwe do zaplanowania w budżecie jednostki. Charakter sfinansowanych działań (w tym zadań inwestycyjnych realizowanych

²⁰⁶ [1] Zakup wyposażenia do Ośrodka Radioterapii w Wielospecjalistycznym Szpitalu – SP ZOZ w Zgorzelcu (wnioskujący: powiat zgorzelecki) w kwocie 24 800,0 tys. zł (dotacja celowa); [2] Przebudowa wraz z rozbudową istniejących obiektów na funkcjonalną siedzibę pogotowia (wnioskujący SP ZOZ – Pomoc Doradza w Ząbkowicach Śl.) w kwocie 758,6 tys. zł (dotacja celowa); [3] Rozbudowę budynku Szkoły Podstawowej w Chrzęstawie Wlk. (wnioskujący: gmina Czernica) w kwocie 1 100,0 tys. zł; [4] Utworzenie Parku Miejskiego im. Marii i Lecha Kaczyńskich w Trzebnicy (wnioskujący: gmina Trzebnica) w kwocie 2 454,3 tys. zł; [5] Rewitalizacja Parku Zamkowego im. Pary Prezydenckiej Marii i Lecha Kaczyńskich (wnioskujący: gmina Niemcza) w kwocie 1 000,0 tys. zł; [6] sfinansowanie dodatkowych zadań realizowanych przez Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców w DUW związanych z legalizacją pobytu cudzoziemców (na umowy zlecenia i zakupy na zmniejszenie zaległości spraw w tym Wydziale) w kwocie 3 000,0 tys. zł.

²⁰⁷ W piśmie nr: BPRM.RO.5031.1.2021.(1).DK.

²⁰⁸ Dalej: KPRM.

przez j.s.t.) nie wskazuje, że spełniają one ww. cechy określone przez KPRM, która mimo tych niezgodności przyznała środki z rezerwy ogólnej.

(akta kontroli: t. XI, str. 118-313; t. XII, str. 1-107, 162-176, 196-206, 233-255, 345-363)

10. Wyplacono dyspozytorom medycznym w grudniu 2022 r., na podstawie zawartych aneksów do umów zlecenia, dodatkowe wynagrodzenia za wykonywanie czynności dyspozytora medycznego w 2022 r. w łącznej wysokości 156,4 tys. zł, co było działaniem niecelowym i niegospodarnym, gdyż DUW po raz drugi płacił za usługę już wcześniej opłaconą. Zatrudniając dyspozytorów medycznych przyjęto model umowy zlecenia, w których w § 14 określono sposób obliczania wynagrodzenia, tj. przyjęto obliczanie wynagrodzenia jako iloczynu ilości godzin świadczenia usługi i stawki za godzinę (62,0 zł)²⁰⁹. Nie przewidziano w tych umowach dodatkowego wynagrodzenia, które przyznano aneksami, gdzie nie odniesiono się do stawki godzinowej, ani liczby godzin, ale określono kwotę wynagrodzenia bez wskazania, że chodzi o jakąś dodatkową usługę. Zgodnie z art. 735 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. *Kodeks cywilny*²¹⁰, który dotyczy umów zlecenia, jeżeli nie ma obowiązującej taryfy, a nie umówiono się o wysokość wynagrodzenia, należy się wynagrodzenie odpowiadające wykonanej pracy. Tak ukształtowano wynagrodzenie w ww. umowach. Natomiast wynagrodzenie wynikające z aneksów jest formalnie wynagrodzeniem za świadczenie usług w 2022 r., jednak jest to przedmiot niejako pozorny, bowiem za to świadczenie usług zleceniobiorca już otrzymał wynagrodzenie (z umowy według tam uregulowanej stawki). Wprowadzone aneksami wynagrodzenie dodatkowe nie ma związku z ilością wykonanej pracy (jest niepowiązane z liczbą przepracowanych godzin), czym naruszono art. 353¹ *k.c.*, gdyż treść stosunku prawnego odnośnie do dodatkowego wynagrodzenia nie odpowiada właściwości (naturze) umowy zlecenia, dla której wynagrodzenie winno odpowiadać wykonanej pracy.

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że w obowiązujących umowach zlecenia dyspozytorów medycznych w 2022 r. zabrakło szczegółowych rozwiązań dotyczących uwzględniania wzrostu wynagrodzeń. Po podwyższeniu wynagrodzeń pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, co miało miejsce w lipcu 2022 r., wśród dyspozytorów medycznych zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia (45% obsady etatowej dyspozytorni medycznej) pojawiły się żądania stosownych podwyżek, a w razie ich braku sugerowano rezygnację z pracy. Przedmiotowe dodatkowe wynagrodzenie wyrównywało różnicę płacową pomiędzy pracownikami etatowymi a pracownikami kontraktowymi oraz by nie dopuścić do nierównego traktowania pracowników, co mogło skutkować sparaliżowaniem pracy dyspozytorni medycznej poprzez wypowiedzenie umów.

NIK nie podziela argumentacji wynikającej ze złożonych wyjaśnień, albowiem umowy zlecenia z dyspozytorami medycznymi zawarto na okres jednego roku, w którym określono im wynagrodzenie co najmniej 62,0 zł za godzinę pracy, a średnie miesięczne wynagrodzenie pracowników na umowę o pracę wynosiło w 2022 r. 48-52 zł na godzinę²¹¹. Ponadto dyspozytorzy medyczni zatrudnieni na umowę zlecenie nie wykonali żadnej dodatkowej pracy uprawniającej do uzyskania dodatkowego wynagrodzenia, przez co ww. wydatkowanie kwoty 156,4 tys. zł NIK ocenia jako niecelowe i niegospodarne.

(akta kontroli: t. XII, str. 196-206, 256-282)

²⁰⁹ W przypadku pełnienia funkcji głównego dyspozytora medycznego stawka godzinowa wynosiła 74,0 zł za godzinę, a dla zastępcy głównego dyspozytora medycznego 68,0 zł za godzinę.

²¹⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, ze zm.; dalej: *k.c.*

²¹¹ Na podstawie przekazanych danych średnich miesięcznych brutto, tj. w styczniu ok. 8,1 tys. zł oraz w grudniu ok. 8,8 tys. zł.

11. Zwrócono się jedynie do jednego oferenta na złożenie oferty na formularzu zgłoszeniowym dotyczącym noclegu w hotelu Terminal, tj. z naruszeniem § 7 ust. 2 pkt 3 Regulaminu, gdzie wskazano obowiązek zwrócenia się do co najmniej dwóch oferentów danej usługi. W wyniku powyższego zamówienia wydatkowano kwotę 9,9 tys. zł.

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że DUW nie mógł zwrócić się do co najmniej dwóch potencjalnych wykonawców, z uwagi na nazwę i przedmiot zamówienia *nocleg w hotelu Terminal*, czyli nocleg osób pełniących funkcję zabezpieczającą pacjentów szpitala tymczasowego²¹², jak i infrastrukturę krytyczną przy ul. Rakietowej 33 we Wrocławiu, czyli w lokalizacji zbieżnej z umiejscowieniem hotelu Terminal. Dalej wyjaśniła także m.in., że konieczność stałej obsługi infrastruktury technicznej w praktyce wykluczała możliwość posiłkowania się alternatywnym miejscem ich zakwaterowania, gdyż czas ewentualnego dojazdu w sytuacji awarii rodziłby bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia pacjentów tego szpitala. Stosowanie § 7 ust. 2 pkt 3 Regulaminu miałoby charakter pozorny, bo nie było możliwe dokonanie wyboru najkorzystniejszej oferty dostępnej na rynku z zachowaniem konkurencji z racji wykonania usługi przez tego konkretnego wykonawcę.

NIK zauważa, że zawężając zakres przedmiotowy zamówienia nie zapewniono postępowania zgodnego z zasadami wynikającymi z regulacji wewnętrznych, w tym m.in. uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców, gdyż w odległości do 4 km od szpitala tymczasowego zlokalizowano co najmniej cztery inne hotele, co wskazuje, że hotel Terminal nie musiał być jedynym adresatem zapytania ofertowego związanego z kryterium odległości od szpitala tymczasowego.

(akta kontroli: t. XII, str. 131-161, 196-206)

12. DUW wydatkował w 2022 r. łączną kwotę 37,2 tys. zł za nocleg żołnierzy 16 DBOT oraz strażaków PSP, którzy zabezpieczali szpital tymczasowy, tj. na zadania nieprzewidziane do realizacji przez Wojewodę Dolnośląskiego, jak i nie podlegające finansowaniu z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, co było działaniem niecelowym i niegospodarnym.

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że wydatki na usługi noclegowe nie mogły być sfinansowane z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, gdyż nie były wyszczególnione w piśmie Ministra Zdrowia z 23 sierpnia 2021 r.²¹³. Wydatki te były jednak konieczne do zapewnienia ochrony obiektu, jak i zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego szpitala tymczasowego.

NIK zauważa, że środki na utrzymanie szpitali tymczasowych obsługiwał powołany Fundusz Przeciwdziałania COVID-19, jak i budżet państwa z części, której dysponentem był minister właściwy do spraw zdrowia.

(akta kontroli: t. XII, str. 131-161, 340-344, 364)

13. W Urzędzie nie podjęto skutecznych działań mających na celu ograniczenie ponoszonych wydatków na usługi dystrybucji energii elektrycznej (dla dwóch badanych PPE: 263 kW i 223 kW)²¹⁴, w tym: **[a]** nie przeprowadzono analizy w zakresie opłacalności montażu układu do kompensacji energii biernej pojemnościowej w przypadkach ponoszenia wysokich opłat za jej pobór (45,0 tys. zł); **[b]** zróżnicowania mocy umownej w celu dostosowania do faktycznego zapotrzebowania na moc w poszczególnych okresach rozliczeniowych, co przewiduje § 6 ust. 2 umowy, jak i załącznik nr 1. Przyjęto stałą moc umowną w ciągu całego roku, gdy dla: PPE 263 kW maksymalna moc pobrana kształtowała się od 107 kW

²¹² Zadanie realizowane przez żołnierzy 16 DBOT, którzy obsługiwali również dodatkowe zabezpieczenie energetyczne szpitala.

²¹³ Nr OIF.07.18.2021.

²¹⁴ Ogółem w kwocie 90,2 tys. zł.

do 155 kW (od grudnia 2021 r. do maja 2022 r., od lipca do września 2022 r. oraz w listopadzie 2022 r.), co stanowiło od 41% do 59% mocy umownej, a dla PPE 223 kW maksymalna moc pobrana wyniosła od 106 kW do 149 kW (od grudnia 2021 r. do maja 2022 r., od lipca do listopada 2022 r.), co stanowiło od 48% do 67% mocy umownej. Na przykład, przy założeniu, że moc umowna zostałaby zmieniona w ww. okresach²¹⁵ w PPE 263 kW do poziomu od 139 kW do 202 kW, to opłata sieciowa stała byłaby niższa o 11,6 tys. zł; a w PPE 223 kW zostałaby zmieniona w ww. okresach do poziomu od 139 kW do 194 kW, to opłata sieciowa stała byłaby niższa o 9,7 tys. zł; [c] nie analizowano opłacalności wykorzystywanej grupy taryfowej i możliwości stosowania innej grupy. Zmiana na taryfę B23 z B21 dla dwóch badanych PPE przyniosłaby w 2022 r. oszczędności łącznie 23,9 tys. zł, tj. odpowiednio w wysokości 10,0 tys. zł oraz 13,9 tys. zł.

Według art. 44 ust. 3 pkt 1 *ufp*, wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że w latach 2019-2021 w opinii DUW nie było potrzeby kompensacji mocy biernej, a w 2022 r. zainstalowano dodatkowe urządzenia obciążające instalacje elektryczne, zwiększające pobór energii, np. systemy klimatyzacyjne i wentylacyjne, UPS-y. DUW przeprowadzi analizę i rozważy realizację kompensacji mocy biernej. Istnieje konieczność zamówienia większej mocy na PPE, aby nie powstały przekroczenia mocy umownej, co ma miejsce w przypadku przerw w dostawie energii jednego z przyłączy (układ zasilania budynku DUW to więcej niż jedno przyłącze energetyczne). Podkreślono, że powodem niewykorzystania w pełni zamówionej mocy, była absencja pracowników (spowodowana wirusem SARS-CoV-2), świadczenie przez nich pracy poza siedzibą Urzędu, jak i oszczędzanie energii elektrycznej polegające m.in. na wyłączeniu większości central wentylacyjnych oraz wyłączeniu systemu klimatyzacji w budynku. Dyrektor Generalna poinformowała, że: *W miesiącach letnich przewidujemy wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną [z powodu uruchomienia systemu systemów wentylacji i klimatyzacji] (...) DUW bierze pod rozważenie po I kwartale br. zmianę mocy umownej po otrzymaniu faktur za I kwartał 2023 r. (...) Największe zużycie energii elektrycznej [przez pracowników DUW] występuje w godzinach 8-13, dlatego do rozliczeń przyjęto taryfę B21. Na poparcie przedstawionej tezy przedstawiono wyliczenia (przy założeniu równomiernego zużycia energii), gdzie taryfa B23 była najkorzystniejsza. Według Dyrektora Generalnego: (...) jeśli główne zużycie energii elektrycznej występuje w szczycie przedpołudniowym (...) taryfa B21 jest najkorzystniejsza (...).*

NIK zauważa, że wyliczeń oszczędności dokonano na podstawie rocznych danych uzyskanych od TAURON Dystrybucja S.A., które obejmowały cały rok 2022 (również w nocy i w dni wolne), z których to wynikają najniższe koszty dystrybucji energii elektrycznej w taryfie B23. DUW nie wystąpił o dane profilowe potwierdzające zużycie energii w strefach czasowych i w związku z tym jednostka nie przeprowadziła analizy w zakresie opłacalności zastosowania wielostrefowej grupy taryfowej. Na przykład w grupie taryfowej B23 najwyższa stawka opłaty sieciowej była w szczycie popołudniowym, według której rozliczano zużycie energii od poniedziałku do piątku, a stawki opłaty sieciowej zmiennej były niższe w pozostałych godzinach doby

²¹⁵ Tj. przy założeniu 30% zapasu mocy umownej, w stosunku do maksymalnej mocy pobranej w poszczególnych okresach rozliczeniowych.

(tj. w szczycie popołudniowym oraz w pozostałych godzinach doby²¹⁶). Część urządzeń zużywa energię elektryczną również poza godzinami pracy jednostki i analiza zużycia energii w strefach czasowych wskazała zasadność wyboru odpowiedniej grupy taryfowej.

(akta kontroli: t. XII, str. 22-111; t. XII, str. 196-206, 266-282, 345-363)

2.2 Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2022 nie planowano²¹⁷ wydatków w ramach budżetu środków europejskich w części 85/02. W ciągu roku budżetowego wprowadzono zmiany do planu w dziale 754 – *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa*, dokonując zwiększenia²¹⁸ środkami z rezerwy celowej (poz. 98) o kwotę 6 460,6 tys. zł, z przeznaczeniem na realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Zmian w planie dokonywano po otrzymaniu decyzji Ministra Finansów. Ze sprawozdania Rb-28UE wynikało, że środki zostały wykorzystane w 100%. Realizacja wydatków budżetu środków europejskich w 2022 r. (6 460,6 tys. zł) wynosiła 61,2% wydatków roku poprzedniego (10 555,1 tys. zł).

(akta kontroli: t. V, str. 170)

W 2022 r. DUW (dysponent III stopnia) nie realizował projektów finansowanych z budżetu środków europejskich.

(akta kontroli: t. V, str. 236)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2022 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków. Wydatki budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w kwocie ogółem 4 135 840,3 tys. zł zostały wykonane na zaplanowanym poziomie (ich realizacja wyniosła odpowiednio 98,6% i 100%), nie zawsze jednak w sposób celowy, gospodarny, rzetelny i legalny. Kontrola 27,5% dotacji udzielonych przez dysponenta części 85/02, wykazała, że zostały one przekazane beneficjentom w prawidłowo ustalonych kwotach i terminach umożliwiających realizację zadań. W rezultacie wydatkowania tych środków osiągnięto zakładane cele. W toku kontroli sprawdzono także 36,2% wartości dokonanych blokad, nie stwierdzając nieprawidłowości. Obowiązujący w DUW system kontroli zarządczej i funkcjonujące w jego ramach mechanizmy kontroli w zakresie finansowym nie zapobiegły jednak wystąpieniu nieprawidłowości polegających na: [1] udzieleniu zamówienia publicznego, którego przedmiotem było świadczenie usług na rzecz DUW w zakresie prac biurowych, wspomagających pracę SOC (w wyniku realizacji którego wydatkowano 71,7 tys. zł) w sposób nierzetelny, z naruszeniem zasady efektywności wyrażonej w art. 17 ust. 1 pkt 2 *pzp*; [2] zleceniu usług obejmujących transport i utylizację śniętych ryb wyłowionych z rzeki Odry i jej zalewów, w wyniku czego wydatkowano 312,5 tys. zł,

²¹⁶ Do pozostałych godzin doby zaliczane są wszystkie godziny (cała doba) sobót, niedziel i innych dni ustawowo wolnych od pracy.

²¹⁷ Zgodnie z pismem Dyrektora Departamentu Budżetu Rozwoju w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju, nr DBR-VIII.3101.19.2019.MZ z 2 sierpnia 2019 r., wydatki w ramach programów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) proponowane do ujęcia bezpośrednio w części 85/02 – województwo dolnośląskie zostały przewidziane do zabezpieczenia w rezerwach celowych.

²¹⁸ Na podstawie decyzji Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie środków europejskich na 2022 r.: [1] nr IP6.972.57.2022.AYM z 14 kwietnia 2022 r. (4 535,5 tys. zł); [2] nr IP6.972.106.2022.AYM z 5 lipca 2022 r. (1 059,9 tys. zł); [3] nr IP6.972.207.2022.AYM z 8 listopada 2022 r. (865,2 tys. zł).

bez poprzedzenia rzetelnym (z należytą starannością) ustaleniem wartości tego zamówienia, nie poprzedzając jego przeprowadzenia określonej Regulaminem procedurą, z naruszeniem art. 46 ust. 1 *ufp*, tj. bez zabezpieczenia środków finansowych w planie finansowym, niegospodarnie wydatkując łącznie 283,0 tys. zł poprzez zlecenie usługi wykonawcy oferującemu cenę ponad 30-krotnie wyższą od ceny stosowanej przez innego wykonawcę, z którym wcześniej współpracowano oraz zastosowanie ryczałtowej stawki za utylizację śniętych ryb w dziewięciu dowodach księgowych; [3] zawarciu 34 umów zleceń w związku z realizacją czterech zamówień publicznych poddanych szczegółowemu badaniu, z naruszeniem Rekomendacji PRM, co było działaniem nierzetelnym; [4] nierzetelnym przeprowadzeniu procesu oszacowania wartości zamówienia w dwóch postępowaniach o udzielenie zamówień, co doprowadziło do przeprowadzenia tych postępowań w niewłaściwym trybie, bez zastosowania przepisów *pzp*; [5] niezapewnieniu w 12 postępowaniach potencjalnym wykonawcom – wymaganego przepisami Regulaminu – czasu na składanie ofert, a w jednym postępowaniu nie skierowano ofert do wymaganej liczby oferentów; [6] wprowadzenia terminu przyjmowania wniosków o przyznanie dotacji na finansowanie dodatku osłonowego sprzecznie w stosunku do terminu wynikającego z art. 3 ust. 3 ustawy o *dotatku*; [7] nieudostępnianiu wyników kontroli przeprowadzanych w tej jednostce w okresie objętym kontrolą, czego wymagał art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie *uodip*; [8] zawnioskowaniu do Ministra Finansów o środki z rezerwy celowej w ramach rozdziału 75478 – *Usuwanie skutków klęsk żywiołowych*, gdy w 2022 r. nie wprowadzono na terenie województwa dolnośląskiego stanu klęski żywiołowej; [9] zawnioskowaniu do Rady Ministrów o środki z rezerwy ogólnej w łącznej kwocie 33 105,3 tys. zł, na sześć działań które nie spełniały kryterium takiego finansowania, co było działaniem nierzetelnym; [10] wypłaceniu dyspozytorom medycznym zatrudnionym na umowy zlecenie dodatkowego wynagrodzenia w łącznej kwocie 156,4 tys. zł, tj. za pracę, która już raz została opłacona; [11] wydatkowaniu 37,2 tys. zł na nocleg żołnierzy obrony terytorialnej oraz strażaków PSP (zabezpieczających szpital tymczasowy), tj. na zadanie nieprzewidziane do realizacji przez Wojewodę Dolnośląskiego; [12] nieprzeprowadzeniu analizy kosztów dystrybucji energii elektrycznej, w wyniku czego nie obniżono wydatków 2022 r. o kwotę 90,2 tys. zł. Ponadto, wnioskowanie do Rady Ministrów o środki z rezerwy ogólnej na projekt *Pod Biało-Czerwoną* oraz na remonty grobów i cmentarzy wojennych, NIK przedstawia jako stan problematyczny.

W ramach kontroli zbadano 5,0% wydatków budżetu państwa zrealizowanych przez DUW w części 85/02. Środki publiczne wykorzystano z reguły celowo i gospodarnie, a wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonych w *ufp* i aktach wykonawczych do tej ustawy (poza przypadkami wskazanymi powyżej).

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

3.1. Sprawozdania

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych/łącznych sprawozdań za 2022 r. przez dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie i sprawozdań jednostkowych DUW, jako urzędu obsługującego Wojewodę:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),

- z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (Rb-28NW),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2022 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek, przekazywanych w TREZOR). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponenta trzeciego stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli: t. III, str. 13-33, 96-416)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania sporządzone zostały terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz w oparciu o dane wynikające z ksiąg rachunkowych.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następującą uwagę i wnioski:

Uwaga

Opisane w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym ustalenia wskazują na potrzebę rozważenia przez Wojewodę podjęcia działań wzmacniających w DUW kontrolę zarządczą, a to w celu urzeczywistnienia, określonego w art. 68 ust. 1 *uftp*, wymogu zapewnienia realizacji celów i zadań kierowanej jednostki sektora finansów publicznych, m.in. w sposób zgodny z prawem i terminowy. W szczególności, działania te powinny odnosić się do sfer działalności w obszarze realizacji objętych kontrolą zadań związanych ze sprawnym wszczynaniem postępowań egzekucyjnych oraz podejmowaniem czynności zmierzających do wyegzekwowania należności Skarbu Państwa, a także wyeliminowaniem nieuzasadnionych okresów bezczynności w poszczególnych sprawach, w których prowadzona jest egzekucja należności

Skarbu Państwa. NIK wskazuje, że skala stwierdzonych w tym obszarze nieprawidłowości ogółem spowodowała, że oceniono negatywnie wykonanie budżetu państwa w 2022 r. przez DUW w zakresie dochodzenia należności. Ponadto NIK zauważa, że kwestionowane w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym przypadki były podobne w charakterze do stwierdzonych w kontrolach wykonania budżetu państwa w części 85/02 – województwo dolnośląskie prowadzonych przez NIK w latach 2020-2022, tj. nr P/20/001²¹⁹, P/21/001²²⁰ i P/22/001²²¹. Stwierdzone w tych kontrolach nieprawidłowości skutkowały sformułowaniem trzech wniosków odnoszących się do terminowości dokonywania przez wierzyciela czynności związanych z dochodzeniem należności Skarbu Państwa, zapewnienia rzetelnej realizacji obowiązków związanych z egzekwowaniem należności przysługujących Wojewodzie oraz bieżącego inicjowania postępowań w zakresie wyśięgowania przedawnionych należności. Pomimo tego, że Wojewoda przyjął wnioski do realizacji, to jednak stwierdzone w toku niniejszej kontroli NIK ustalenia dowodzą o tym, że nie nastąpiła poprawa w tym obszarze, co potwierdza, że Wojewoda nie realizuje w pełnym zakresie wniosków sformułowanych przez NIK w latach 2020-2022. Kolejnym obszarem wskazującym na potrzebę wzmocnienia nadzoru jest obszar zamówień publicznych, w szczególności realizowanych na podstawie Regulaminu.

Wnioski

1. Zintensyfikowanie działań w zakresie dokonywania przeglądu analitycznego zaległości dysponenta III stopnia, pod kątem możliwości ich umorzenia z urzędu, w szczególności dotyczących zlikwidowanego Funduszu Skarbu Państwa oraz należności Skarbu Państwa przejętych z tytułu spadków lub darowizn.
2. Zapewnienie rzetelnej realizacji obowiązków związanych z egzekwowaniem należności przysługujących Wojewodzie.
3. Bieżące inicjowanie postępowań w zakresie wyśięgowania przedawnionych należności.
4. Zaniechanie prowadzenia egzekucji w przypadku wierzytelności przedawnionych.
5. Zamieszczanie w BIP DUW dokumentacji dotyczącej kontroli przeprowadzonych przez organy zewnętrzne.
6. Zaciąganie zobowiązań do wysokości wynikającej z planu wydatków zgodnie z art. 46 ust. 1 *ufp*.
7. Wnioskowanie o środki z rezerwy ogólnej na działania zgodne z wytycznymi KPRM.
8. Przyporządkowywanie wydatków zgodnie z klasyfikacją budżetową.
9. Zaprzestanie przyznawania dodatkowych wynagrodzeń rocznych dyspozytorom medycznym zatrudnionym na umowę zlecenie, na podstawie aneksów sprzecznych z istotą tych umów.
10. Podjęcie działań w celu ograniczenia opłat ponoszonych na usługi dystrybucji energii elektrycznej.
11. Dokonywanie zakupów o wartości powyżej 10,0 tys. zł z wykorzystaniem obowiązującego w DUW Regulaminu.

²¹⁹ Dwa wnioski oraz dwie uwagi w obszarze należności i zaległości.

²²⁰ Jeden wniosek w obszarze należności i zaległości.

²²¹ Sześć wniosków w obszarze należności i zaległości.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o *NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie²²² umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o *NIK*, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Poniższy zapis stosowany w przypadku sformułowania uwag i wniosków pokontrolnych w wystąpieniu

Zgodnie z art. 62 ustawy o *NIK* należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, 17 kwietnia 2023 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
p.o. Dyrektor
Marcin Kaliński

Kontrolerzy:

Renata Kojro
Główny specjalista kontroli
państwowej

/-/

Dominik Kosenda
Specjalista kontroli państwowej

/-/

²²² Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres e-mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia pokontrolnego. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres e-mailowy.

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał:

p.o. Dyrektor
Delegatury NIK we Wrocławiu

Marcin Kaliński

.....
podpis